

VUOSIKERTOMUS

2011

[®] Tulikivi

Yhdistimme tulen, kiven ja veden.
Saimme nautinnon.

Sisällys

Vuosi 2011 lyhyesti	5
Strategiset linjaukset	7
Tuoteryhmät	9
Toimitusjohtajan katsaus	12
Tulisijat	14
Luonnonkivituotteet	17
Vientikatsaukset	18
Kivivarat ja varannot	23
Yhteiskuntavastuu	24
Vuoden 2011 kohokohtia	27
Hallinto	28
Johtoryhmä	30
Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2011	32
Palkka- ja palkkioselvitys	37
Tietoja osakkeenomistajille	38
Vuosikooste	39
Tulikivi Oyj:n toimintakertomus ja tilinpäätös vuodelta 2011	40
Hallituksen toimintakertomus	41
Konsernitilinpäätös, IFRS	46
Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut	85
Tunnuslukujen laskentaperusteet	86
Emoyhtiön tilinpäätös, FAS	87
Tulikivi Oyj:n osakkeenomistajat ja johdon omistus	98
Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset	99
Tilintarkastuskertomus	99
Yhteystiedot	100

8

Tulisijat

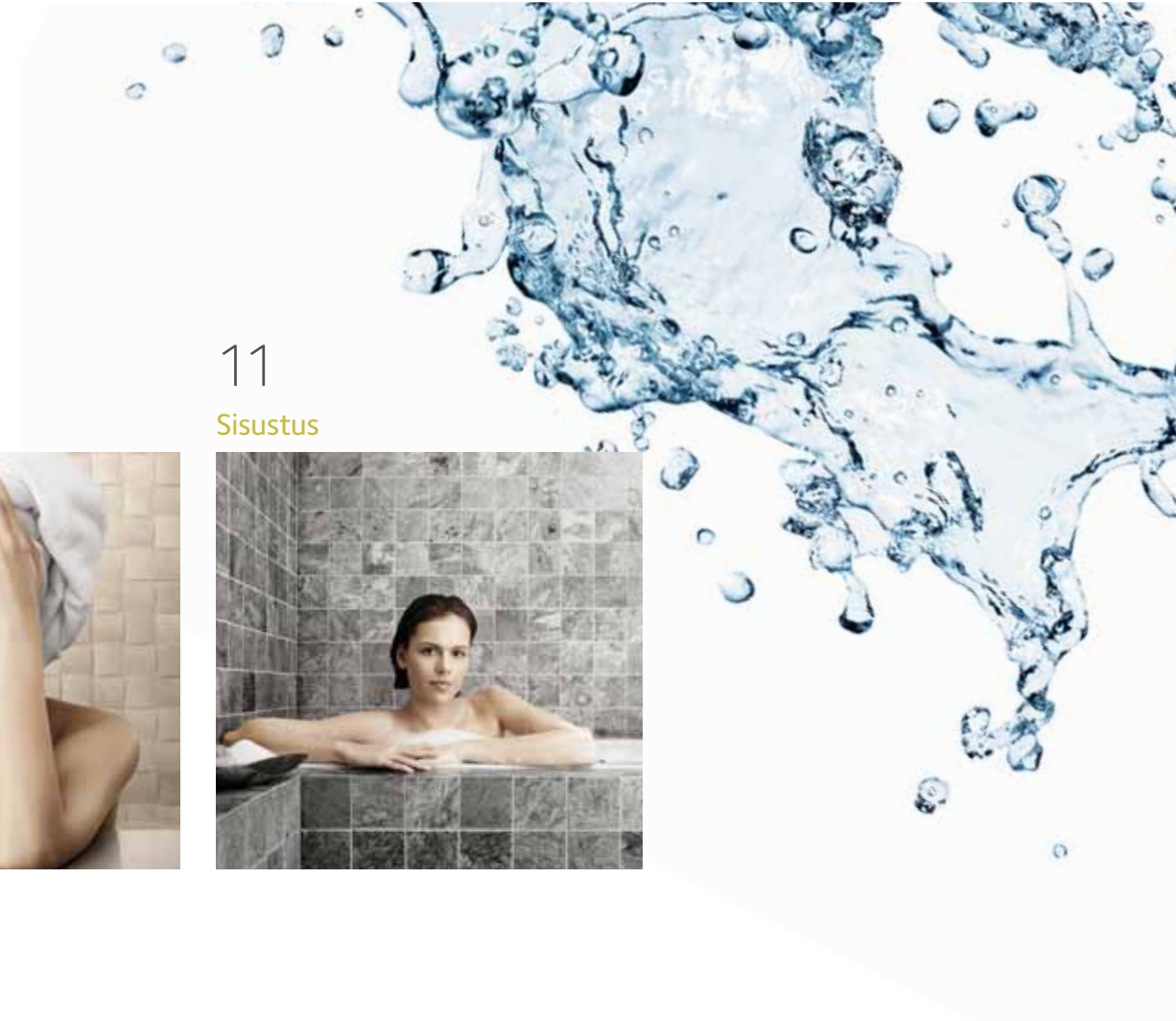
10

Sauna

11

Sisustus

Vuosi 2011 lyhyesti

Pörssinoteerattu perheyritys Tulikivi Oyj on maailman suurin lämpöä varaavien tulisijojen valmistaja.

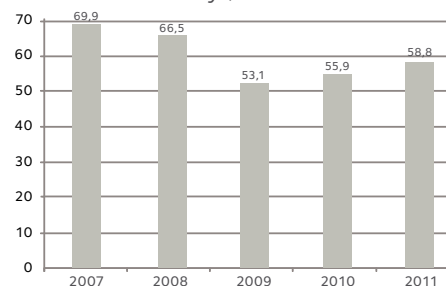
Tulikivellä on kolme tuoteryhmää: Tulisijat, Sauna ja Sisustus. Astioiden valmistus päättyi vuonna 2011. Tulikivi ja sen asiakkaat arvostavat hyvinvointia, sisustamista ja bioenergian hyötyjä. Tulikiven liikevaihto on lähes 56 Me, josta viennin osuus on noin puolet. Tulikivellä työskentelee noin 400 ihmistä. www.tulikivi.com. Tulikivi-konserniin kuuluvat emoyhtiö Tulikivi Oyj, sen Saksassa sijaitseva kiinteä toimipaikka

Tulikivi Oyj Niederlassung Deutschland, sekä tytäryhtiöt Kivia Oy, AWL-Marmori Oy, Tulikivi U.S. Inc. ja OOO Tulikivi. Konserniyritys on lisäksi The New Alberene Stone Company Inc., jolla ei ole enää liiketoimintaa. Konsernin osakkuusyhtiöitä ovat Stone Pole Oy, Leppävirran Matkailukeskus Oy (18.11.2011 saakka) ja Rakentamisen MALL Oy.

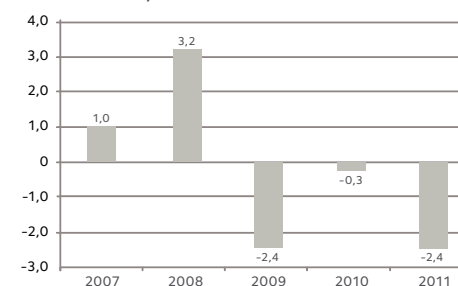
Tunnuslukujen laskentaperusteet s. 86

	2011	2010	Muutos, %
Liikevaihto, M€	58,8	55,9	5,1
Liiketulos, M€	-2,4	-0,3	-700,0
Tulos ennen veroja, M€	-3,1	-1,0	-210,0
Sijoitetun pääoman tuotto, %	-4,8	-0,1	
Omavaraisuusaste, %	33,3	37,0	
Osakekohtainen tulos, €	-0,07	-0,02	-217,7
Osakekohtainen oma pääoma, €	0,51	0,60	-15,0
Osinko:			
A-sarjan osake, €	-	0,0250	
K-sarjan osake, €	-	0,0233	

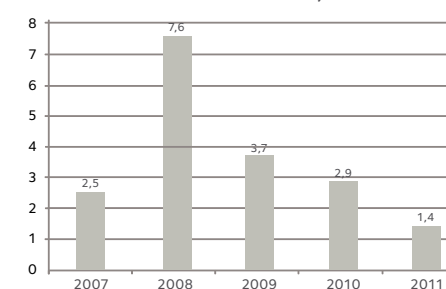
Liikevaihdon kehitys, Me

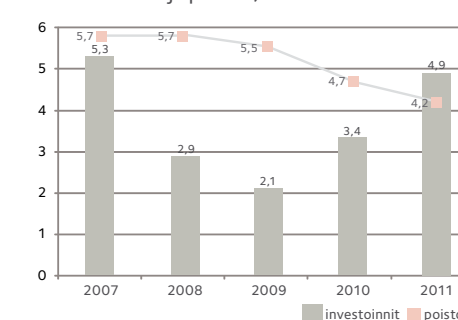
Liiketulos, Me

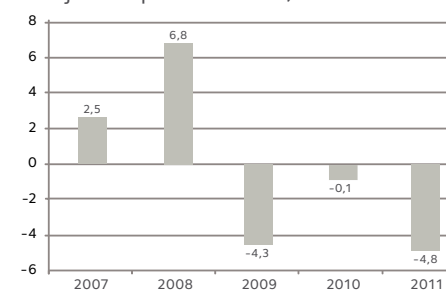
Liiketoiminnan nettorahavirta, Me

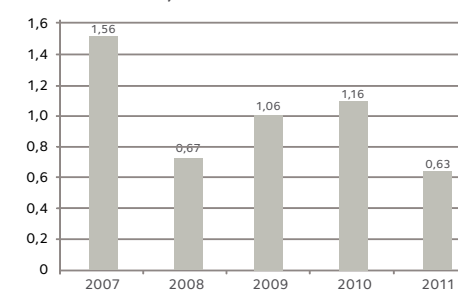
Investoinnit ja poistot, Me

Sijoitetun pääoman tuotto, %

Pörssikurssi, 31.12.

Tulikiven strategia

Tulikiven strategia

Tulikiven missio kuuluu seuraavasti: Koska maailma on kylmä, Tulikivi tuo kotiin lämpöä ja viihtyisyyttä. Tulikiven strategian lähtökohtana on kuluttajien kasvava kiinnostus sisustamiseen, hyvinvointiin sekä bioenergiaan ja ekologisuuteen.

Taloudellinen tavoite viidelle vuodelle

- Toiminnan voitollisuus vuonna 2012
- Taloudellisen suhdanteen parantuessa orgaaninen kasvutavoite 10 prosenttia vuosittain
- Vuonna 2016 sijoitetun pääoman tuotto prosentti yli 20 prosenttia
- Vuonna 2016 liiketulos 10 prosenttia liikevaihdosta

Yrityksen arvomaailma

Tulikivi

- on uudistumiskykyinen
- arvostaa asiakkaitaan
- arvostaa yrittäjyyttä
- arvostaa rehtiä toimintaa

Asiakaslupaus

Tulikiven valmistusprosessit, tuotteet ja niiden elinkaaret sopivat ympäristötietoiselle kuluttajalle, joka tarvitsee tuotteitamme ensi- ja toissijaisiksi lämmönlähteiksi, sisustusratkaisuiksi sekä tunnelman luomiseen.

Tulikivi-tuotteiden polttotekniikka ja energiatehokkuus ovat parhaita mahdollisia, ja tuotteissa huomioidaan asiakaskohderyhmän mukaiset esteettisyys-, käyttö- ja palveluvaatimukset. Tuotteet luovat miellyttävää tunnelmaa kiireisille ihmisille, ja niiden lämpö luo ainutlaatuisen asumisviihtyvyyden. Asiakas saa tuotteen ostaessaan asiantuntevan palvelun.

Toimintaympäristö

- Bioenergian käyttö lisääntyy ekologisista ja taloudellisista syistä
- Hyvinvointi ja asumisviihtyvyys ovat keskeisiä arvoja kuluttajille
- Rakentaminen kasvussa useilla markkinoilla
- Avaimet käteen -rakentaminen lisääntyy
- Tulisijojen sääntely kiristyy

Kilpailukyky

- Asiakastarpeiden mukaiset tuotekonseptit
- Kattava jakelu ja palvelu
- Tunnettu yritys ja arvostetut tuotteet
- Verkostoitunut ja tehokas toimintatapa
- Laadukkaat ja riittävät raaka-ainevarat
- Uudistumiskykyinen ja sitoutunut henkilöstö
- Kustannustehokkuus valmistuksessa

Toimintavat

Pääpaino on valmiissa kuluttajatuotteissa, mutta tarjoamme kuluttajille myös mittatilauskäyttöisiä. Business-to-business -kauppana myymme verhoukiviä merkittäville lämmityslaittevalmistajille Euroopassa ja sisustuskiviä suomalaisille keittiövalmistajille sekä ammattirakentajille.

Tuoteryhmät

Tulisijat

Vuolukiviset ja keraamiset varaavat tulisijat

- Uunit, leivinuunit, takkaleivinuunit, hellat jne.
- Asiakkaina uudisrakentajat ja remontoijat
- Asiakkaita kiinnostaa ekologisuus, energiatehokkuus, taloudellisuus, miellyttävä lämpö

Sisustustakat

- Asiakkaina uudisrakentajat ja remontoijat
- Asiakkaita kiinnostaa esteettisyys, miellyttävä lämpö, ekologisuus, kestävyys

Tulikivi Green -tuotteet

- Pelletti-, vesilämmitys- ja uuninohjausjärjestelmät jne.
- Sopivat erityisesti matalaenergiataloihin

Myynnissä kaikilla markkina-alueilla

Uuden ajan saunautinto

Tulikivi Sauna

- Ensimmäiset vuolukiviset, keraamiset ja luonnonkiviset sähkökiukaat markkinoille keväällä 2011
- Mallistoa täydennettiin uusilla puukiukailla helmikuussa 2012
- Asiakkaita kiinnostaa esteettisyys, ekologisuus ja miellyttävät löylt
- Päämarkkina-alueena on aluksi Suomi
- Vientitoiminta aloitetaan Venäjälle ja Ruotsiin vuonna 2012

Tulikivi Sisustus

- Kivitasot- ja laatat kodin eri tiloihin sekä pihakivet
- Asiakkaina uudisrakentajat ja remontoijat
- Asiakkaita kiinnostaa esteettisyys, ekologisuus ja kestävyys
- Päämarkkina-alue Suomi

Helsinki, January 14 2012
Heikki Vauhkonen, Managing Director

Toimitusjohtajan katsaus

Varaavien uunien ja sisustuskivien valmistajana tunnetun Tulikivi Oyj:n kasvustrategian painopiste on tulisija-, sauna- ja sisustuskivituotteiden valmistamisessa, tuotekonseptien kehittämisessä sekä markkinoinnissa kuluttajille. Kasvun edistäjinä toimivat bioenergian ja hyvinvoinnin arvostus sekä sisustukseen panostaminen. Toimintaympäristön haasteellisuudesta huolimatta yhtiön kehittämistä on systemaattisesti jatkettu, ja tavoitteena on saavuttaa riittävän laaja asiakaskunta.

Ympäristö muutoksessa

Vuosi 2011 käynnistyi myönteisissä merkeissä. Vahvistunut kuluttajaluottamus lisäsi tuotteidemme kysyntää niin kotimaassa kuin ulkomailla. Myös ankarat talvipakkaset sekä energiahinnan jatkuva nousu tukivat tulisijojen kysyntää alkuvuonna.

Eurokriisin myötä kuluttajien luottamus heikkeni voimakkaasti, mikä näkyi Tulikivi-tuotteiden syksyn tilausvirrassa. Voimakkaimmin kysyntä pieneni vientimarkkinoilla.

Tulikiven koko vuoden liikevaihto kehittyi positiivisesti kotimaassa sekä sisustuskivissä että tulisijoissa. Uunivienti ja verhoukivien myynti kehittivät edellisen vuoden tahtiin. Alihankintaluonteisen verhoukiviliiiketoiminnan kysyntä heikkeni voimakkaasti loppusyksystä eurokriisiin ja poikkeuksellisen lämpimän syksyn vuoksi. Konsernin liikevaihto kasvoi 5,1 %:ia ja operatiivinen liiketappio oli 0,8 miljoonaa euroa. Tulosta rasittivat lisäksi 1,6 miljoonan euron kertaluonteiset kulut.

Panostus uuteen liiketoimintaan

Vuonna 2011 merkittävä kasvustrategiaa tu-

keva kehittämishanke oli saunaliiketoiminnan käynnistäminen. Saunaliiketoiminnan käynnistämispäätöstä tukee Tulikiven tunnettu ja alalle hyvin sopiva tuotemerkki. Lisäksi jakelukanavat ja kohderyhmät ovat pitkälti samat yrityksen muiden tuoteryhmien kanssa. Tuoteryhmässä voidaan myös hyödyntää Tulikiven erikoisosaamista raaka-aineiden ja polttotekniikan suhteen.

Keväällä 2011 esitelty sähkökuusmallisto on herättänyt paljon kiinnostusta kuluttajissa erottuvan ja modernin muotoilunsa ansiosta. Vuoden 2011 aikana vahvistettiin Tulikivi-organisaation saunaosaamista rekrytoinnein ja koulutuksella. Jakelu käynnistettiin Tulikivistudioissa ja Tulikivi-pisteissä. Myös Elektroskandia Oy:n ja Onninen Oy:n kanssa solmittiin jakelusopimukset. Käynnistettävälle liiketoiminnalle tyypillisesti panostukset olivat merkittävästi tuottoja suuremmat. Vuodelle 2012 kannattavuus näkymät ovat tältä osin selkeästi paremmat.

Keskittyminen ydinliiketoimintoihin

Strategiansa mukaisesti Tulikivi päätti kannat-

tavuuden parantamiseksi luopua Kermansaven astialiiketoiminnasta ja rakennuskivien valmistuksesta. Sisustuskivituotanto keskitettiin Espoon tuotantolaitokseen. Lisäksi louhinnan koneita ulkoistettiin merkittävästi.

Taivassalon rakennuskiviliiketoiminta myytiin Vientikivi Oy:lle 30.6.2011. Liiketoiminnoista luopumalla Tulikiven on mahdollista lisätä panostuksia strategian mukaiseen kasvuun uusissa tuoteryhmissä ja jakelussa. Astia- ja rakennusliiketoimintojen liikevaihto oli vuonna 2010 yhteensä noin 3 miljoonaa euroa, ja tulos selvästi tappiollinen. Ydinliiketoimintoihin keskittymisen myötä yhtiön henkilöstömäärä väheni 55 henkilöllä.

Kannattavuutta parannetaan

Ydinliiketoimintoihin keskittymisen lisäksi yhtiö tavoittelee ensi vuodelle noin kolmen miljoonan euron rakenteellisia säästöjä. Osana tätä hanketta yhtiön henkilökuntaa vähennettiin joulukuun lopussa päättyneissä yt-neuvotteluissa 51 henkilöllä. Kaiken kaikkiaan yhtiön henkilökunta väheni vuoden aikana 106 hengellä. Henkilöstösäästöjen ohella parannamme jakelun kannattavuutta sekä vähennämme muita kiinteitä kuluja.

Uudistunut tuotteisto ja ilme

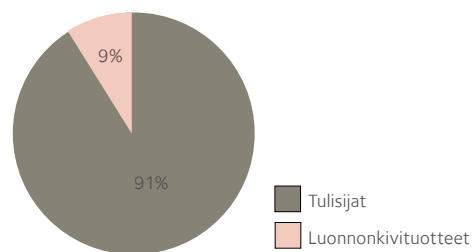
Astioista ja rakennuskivistä luopumisen johdosta Tulikiven ytimeen jää yhtenäinen tuotteisto tulisijoja, saunatuotteita ja sisustuskiviä. Uudistunut yritys ilme kuvastaa myös yrityksen ja sen tuotteiden uudistumista.

Uusi ERP

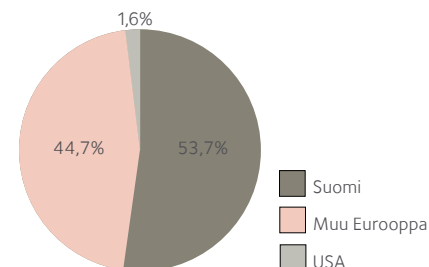
Yhtiön uudistuminen ei ole koskettanut pelkästään ulkoista olemusta ja tuotteita. Toimin-

nan tehokkuuden parantamiseksi Tulikivellä on otettu käyttöön 1.1.2012 uusi toiminnanohjausjärjestelmä. Hanketta päätettiin siirtää vuonna 2010 vuodelle eteenpäin. Lisäajan ansiosta toteutus- ja käyttöönotto vaihe ovat sujuneet suunnitelmien mukaan, ja hanke on pysynyt pitkälti alkuperäisessä kustannusarviossa. Toteutettujen sopeutustoimien myötä myös ERP-järjestelmän tehokkuushyödyt saadaan käyttöön.

Liikevaihdon jakauma liiketoiminta-alueittain, %

Liikevaihdon jakauma markkina-alueittain, %

Kotimaa

Suomessa tulisijamarkkina kasvoi vuonna 2011 noin viisi prosenttia saneerauskohteiden lisääntymisen ansiosta. Tulikiven liikevaihto kotimaassa kasvoi vaajat 10 prosenttia, joten yhtiö pystyi lisäämään selkeästi markkinaosuuttaan. Liikevaihdon kasvu saavutettiin uusia Tulikivi-pisteitä avaamalla. Lisäksi kotimaassa uudet Green-tuotteet ovat lisänneet kuluttajien kiinnostusta varaavia uuneja kohtaan.

Vuoden vaihteessa Tulikivellä oli 33 Tulikivi-studioita ja 190 Tulikivi-pistettä. Pisteiden määrä kasvoi 60:llä, kun yhteistyö S-ryhmän kanssa käynnistettiin. Uusia jakelupisteitä tuli vuoden aikana kaikkiaan 90. Useat pisteet ovat vasta myyntityön alkutaipaleella, joten ne pysyvät jatkossa lisäämään myyntiään. Tulikivi-studioiden rooli on tarjota avaimet käteen -palvelua uudisrakentajille ja muille palvelua haluaville asiakkaille. Tulikivi-pisteet palvelevat saneeraajia, vapaa-ajanrakentajia ja pienempien paikkakuntien rakentajia.

Varaavat uunit valta-asemassa

Suomessa varaavien uunien markkinaosuus kokonaismarkkinasta säilyi edellisen vuoden tasolla eli noin 70 prosentissa. Suomessa varaavien uunien asemaa tukee runsas lämmityskäyttö sekä verrattain edullinen hintataso. Varaavien uunien ohella markkinoille on tullut runsaasti ulkomaisten valmistajien kamiinoita ja inserttejä.

Suomen tulisijamarkkinoiden kehittymisen kannalta on kielteistä kansallisen päästönor-

miston puuttuminen. Useimmista länsimaista poiketen Suomessa ei ole tulisijojen päästönormistoa, mikä mahdollistaa hyvin eritasoisten tulisijojen markkinoinnin ilman kuluttajille annettavaa tarkempaa tietoa. Suomeen normisto saataneen viimeistään 1.8.2013 EU:n rakennustuoteasetuksen tullessa voimaan.

Vienti

Vientimarkkinoiden kehitys heijasteli selvästi Euroopan talouskriisin vaikutuksia. Tulikiven vienti kasvoi selvästi Ruotsiin ja Baltiaan. Myynnin kasvua oli myös Venäjällä ja Saksassa. Vastaavasti vienti muualle Keski-Eurooppaan ja USA:han laski edellisestä vuodesta. Kokonaisuudessaan uunivienti oli edellisen vuoden tahdissa. Uudet sisustustakat tukivat omalta osaltaan myyntiä.

Lähtökohtaisesti kylmät talvet ja kohonneet energianhinnat ovat lisänneet kuluttajien kiinnostusta tulisijoja kohtaan. Kiinnostusta tulisijahankkeisiin on kuluttajilla runsaasti, mutta

talouskriisi on hidastanut kuluttajien päätöksentekoa.

Myynnin kasvusta huolimatta Venäjän markkinakehitys ei ole ollut tyydyttävää suhteessa tehtyihin panostuksiin. Venäjän toimintojen organisaatiota uudistetaan ja myyntiosaamista lisätään.

Ranskassa valtiontukea energiatehokkaille hankinnoille, kuten tulisijoille, jatkettiin. Tukea on laskettu asteittain, eikä sen aleneminen ole dramaattisesti vähentänyt tulisijojen kysyntää. Vuonna 2012 kuluttajat voivat saada tukea energiatehokkaisiin tulisijoihin uudiskohhteessa 15 prosenttia ja saneerauskohteessa 26 prosenttia.

Uuniviennissä on pyritty kasvuun paitsi tuomalla uusia tuotteita vanhoihin jakeluteihin myös luomalla uusia jakeluteitä perinteisille tuotteille. Vuonna 2010 vienti käynnistettiin Puolaan ja Sloveniaan. Viime vuonna käynnistettiin vientitoiminta lisäksi Tshekkiin ja Slovakiaan. Uusien markkinoiden luominen varoille uneille vie runsaasti aikaa, mutta omakotiasumisen kasvaessa ja kuluttajaenergiainnan noustessa avautuu markkinoita varoille tuotteille.

Verhouskivet

Talouden epävarmuudet heijastuivat verhouskiviluokituksen uuniluokituksen selkeämmin. Alkuvuonna kysyntä verhouskivissä oli hyvä. Etenkin Pohjoismaiden kasvava kysyntä vahvisti tilauskantaa kevään aikana. Talouden epävarmuudet ja erittäin lämmin syksy heikensivät vuolukiviverhoitusten kamiinoiden myyntiä siinä määrin, että kevään selvä

liikevaihdon kasvu kääntyi liikevaihdon laskuksi. Business-to-business -liiketoiminnassa liikevaihdon pieneneminen vauhditti markkinatilanteen lisäksi asiakkaiden pyrkimys vähentää omia varastojaan.

Verhouskivien valmistus on keskitetty Suomussalmen tehtaalle. Tulikiven kilpailuetuja verhouskivissä ovat korkea laatu, luotettavat toimitukset sekä päämarkkina-alueen läheinen sijainti. Olemme pystyneet verkottumaan asiakkaidemme kanssa yhä tehokkaammin, ja pystymme tarjoamaan heille entistä laajempaa palvelua.

Tuotekehitys

Tulisijoihin kohdistuu yhteiskunnan suunnalta kahdenlaisia toiveita. Toisaalta useat valtiot ohjaavat kuluttajia hankkimaan mahdollisimman energiatehokkaita tuotteita, jotta bioenergiaa voitaisiin hyödyntää mahdollisimman tehokkaasti. Toisaalta ympäristöviranomaiset pyrkivät vähentämään heikkolaatuisen puunpolton haittoja, pienhiukkasia, omilla säädöksillään. Edelläkävijöitä säädösten tiukkuudessa ovat Saksa ja Itävalta.

EU suhtautuu tulisijoihin myönteisesti. Tukeakseen energiatehokkuutta EU pyrkii EuP-direktiivillään ohjaamaan tulisijojen säädösten kehitystä. Valitettavasti tämä säädöskehityksen aikataulu on viivästynyt. Tulikivi on ollut mukana normien valmistelutyössä. Syntyessään EU-tasoiset säädökset selventäisivät tulisijoille asetettavia vaatimuksia eri markkinoilla.

Tuotekehitystä ohjaavat ensisijaisesti asiakas-

tarpeet teknisten markkinavaateiden sijaan. Nämä tarpeet pyritään yhteensovittamaan modulaarisilla tuotteilla, joissa tuotteen teknistä alustaa ja ulkoasua voidaan kehittää erikseen. Sisustustrendien ja tehokkuusominaisuuksien ohella tulisijoissa korostuu tulevaisuudessa integroitavuus taloautomaatiojärjestelmiin. Näitä ominaisuuksia on kehitetty osana Tulikivi Green-tuotteita.

Tuotanto

Vuolukiviunnit

Vuonna 2011 tuotannon ja hankinnan keskeisenä haasteena oli sopeutua verrattain alhaisiin toimitusmääriin. Vuoden aikana vuolukivituotantoa sopeutettiin pääasiassa määräaikaisilla lomautuksilla. Joulukuussa päättyneissä YT-neuvotteluissa vuolukivituotannon kapasiteettia sopeutettiin alentuneisiin kysyntänäkymiin. Tuotannosta irtisanottiin 30 henkilöä, mikä vähentää lomautustarvetta ja tehostaa tuotantoa kuluvana vuonna. Samassa yhteydessä siivoustoiminnot ulkoistettiin.

Vuolukivilouhinnan oheistöitä ulkoistettiin vuoden aikana. Toimenpiteillä pystyttiin alentamaan konetöiden kustannuksia. Samalla merkittävästä määrästä vanhentumassa olevaa omaa konekalustoa voidaan luopua. Ulkoistamisen myötä yhtiöllä ei ole tarvetta merkittäviin kalustoinvestointeihin lähivuosina.

Keraamiset uunit

Keraamisten uunien tuotannossa tehtiin merkittäviä muutoksia loppuvuoden aikana. Astia-

liiketoiminnasta luopumisen myötä Heinäveden tehtaan layout voitiin suunnitella pelkästään tulisijatutuotannon tarpeiden mukaisesti. Samalla osasta tuotantotilasta voitiin luopua ja näin alentaa vuokra- ja käyttökustannuksia.

Luonnonkivet-liiketoiminta

Luonnonkivet-liiketoimintaa uudistettiin voimakkaasti vuoden 2011 aikana.

Taivassalon tehdas ja sen rakennuskiviliiketoiminta myytiin kesäkuussa Vientikivi Oy:lle. Taivassalon tehdas valmisti rakennuskiviä alihankintana rakennusliikkeille ja toisille kivialan yrityksille. Toiminta oli tappiollista. Myynnin jälkeen Taivassalon tehtaan keittiötasovalmistus keskitettiin Espoon tehtaalle. Toimenpiteen johdosta Espoon tehdas siirtyi kahteen vuoroon, ja sen kannattavuus parani olennaisesti. Tulikiven strategiana on valmistaa ja markkinoida kuluttajakohteisiin sopivia sisustuskiviä. Tärkeimmät tuotteet ovat keittiötasot, laatat, mosaiikit ja pihakivet. Tulikivellä on markkinoiden laajin valikoima marmoreita, kalkkikiviä,

komposiitteja, graniitteja ja vuolukiveä. Tulikivi pystyy tarjoamaan vaativiin kohteisiin kattavan tuotevalikoiman ja palvelun.

Päämarkkina-alue on Suomi. Vuolukivilaattoja ja mosaiikkeja myydään myös Tulikiven kansainvälisen jakeluverkoston kautta.

Uudet saunatuotteet tarjoavat Tulikivelle mahdollisuuden tuotteistaa lisää luonnonkivituotteita. Saunatuotteiden myynnin ja markkinoinnin yhteydessä on mahdollisuus laajentaa luonnonkiven käyttöä myös kylpyhuoneisiin. Kiukaiden taustat, laatoitukset, suihkunurkkaukset ovat luonnollisia käyttöympäristöjä luonnonkivelle. Erityisesti vuolukivi sopii hyvin kylpyhuonekäyttöön, koska se ei ole märkänäkään liukas. Hyvän lämmönjohtokykynsä ansiosta vuolukivi tuntuu hyvin miellyttävältä ihoa vasten.

Vientikatsaukset

Tulikiven liikevaihdosta noin puolet tulee viennistä.

Tulikivi-perheeseen kuuluu reilu 90 maahantuojaa ja jälleenmyyjää sekä noin 240 Tulikivi-myyntipistettä Suomen rajojen ulkopuolella. Useat Tulikivi-jälleenmyyjät ovat aloittaneet toimintansa pienenä perheyrittäjänsä, ja kasvaneet Tulikiven mukana. Esittelemme tässä kolme pitkäaikaista maahantuojamme. Hervé Gehin toimii Ranskan markkinoilla, August Järvik Baltiassa ja Ron Pihl USA:ssa.

Hervé Gehin.

Ranskassa valtio tukee energia- tehokkaiden tulisijojen hankintaa

Ranska on Tulikiven suurin vientimaa. Vientiponnistelut maahan aloitettiin vuonna 1991. Nykyinen maahantuojajärjestelmä rakennettiin vuonna 1998.

Tiukassa taloustilanteessa kuluttajat ovat har-kitsevia ja säästävät. Tästä huolimatta puu-polttoiset tulisijat käyvät Ranskassa kaupaksi, koska fossiiliset polttoaineet on korvattava vihreämmällä energialla. Tämä tahtotila on myös Ranskan valtiolla, joka tukee energiate-hokkaita hankintoja, kuten tulisijoja. Vuonna

2012 kuluttajat voivat saada tukea energiate-hokkaihin tulisijoihin uudiskohteessa 15 prosenttia ja saneerauskohteessa 26 prosenttia.

Utteraperheyritys

Hervé Gehinin ura Tulikivi-uunien parissa alkoi vuonna 1993, jolloin hän omien sanojensa mukaan koki äkkirakastumisen tuotteeseen. Hervé Gehin myy Tulikivi-uuneja kuluttajamyynninä neljässä omassa myymälässään, mutta myös jälleenmyyjien kautta ympäri Ranskaa. Yrityksessä on yhteensä 30 työntekijää, joista viisi kuuluu Hervén perheeseen. Yritys työllistää suoraan 12 uunimestaria, mutta myös jälleenmyyjillä on omat uunimestarinsa.

- Tulikiveä on hyvä myydä, koska myyntiargumentit ovat todellisia. Voin antaa tuotteiden kautta asiakkaille lämpöä, mukavuutta ja mielihyvää. Ranskalaisia asiakkaita kiehtoo Tulikivi-uunin varaavuus, miellyttävä säteilylämpö sekä tuotteen mahdollistama riippumattomuus esimerkiksi sähkölämmityksestä.

Tulevaisuudessa tulisijamarkkinat Ranskassa supistuvat, koska ne ovat paisuneet viime vuosina kuin pullataikina. Myös opportunistien määrä on kasvanut. Markkinat ovat pysähdystilassa. Hankalasta taloustilanteesta ja median luomasta synkässä ilmapiiristä johtuen ennustaminen on vaikeaa. Tässä tilanteessa on sopeuduttava nopeasti muuttuville markkinoille ja oltava aktiivinen. Toimintaympäristön luotamus, ennakointi, nopeus ja joustavuus ovat avaimia menestykseen myös tulevaisuudessa. Tämä pätee myös tuotekehitykseen. Jos tuotekehitys on liian hidasta, markkinat ajavat ohitse.

- Teemme kaikkemme, jotta saavutamme vaikeasta taloustilanteesta huolimatta saman

kaupallisen menestyksen, kuin ennenkin. Meidän täytyy vain ponnistella sen eteen kolme kertaa kovemmin kuin aiemmin. Tulevaisuudessa tämä vain korostuu.

Tiivistä yhteistyötä

Hyvä yhteistyö perustuu tiiviiseen yhteydenpitoon. Suomessa Hervé Gehin käy ainakin kerran vuodessa. Välillä mukana on vain yksi yhteistyökumppani tai sitten matkaan lähdetään laajemmalla yhteistyökumppanien ryhmällä. Suomen matkaa odotetaan aina kovasti, koska se vie myyjät lähemmäksi valmistajaa. Hervén mukaan vastaanotto Juuassa on aina ollut lämmin, ystävällinen ja motivoiva. Jokaiselta Suomen-matkalta on myös jäänyt unohtumattomia muistoja.

- Ilman mukavaa yhdessäoloa ja täydellistä yhteisymmärrystä tämänkaltaisen yhteistyö ei onnistuisi. Työni on täysin sidoksissa Tulikiveen.

”Tulikiveä on hyvä myydä, koska myyntiargumentit ovat todellisia.”

Olen tyytyväinen, että olen laittanut itseni likoon sellaisen tuotteen puolesta, johon uskon ja johon voin sitoutua täysin. Tulikivi mahdollistaa sekä minun että yritykseni menestyksen. Nyt, enemmän kuin koskaan, taistelemme tuotteen puolesta, joka pelkää meidän yrityksessämme työllistää 30 henkilöä. Tästä kiitän Tulikiveä ja toivon, että edelleen kehittämällä ja tuotteiden laatuun panostamalla Tulikivi on tulevaisuudessakin vuoluviuunien markkinajohtaja, Hervé Gehin toteaa.

August Järvik

Virossa varaavan uunin perinne

Tulikivi aloitti vientitoiminnan Viroon kaksikymmentä vuotta sitten. Yhtä pitkäaikainen on yhteistyö August Järvikin kanssa. Ensivuodet August toimi uunimestarina, mutta viimeiset viisi vuotta ovat vierähtäneet myyntiedustajana. Järvik toimii Tulikivi-jälleenmyyjänä Baltian maissa: Virossa, Latviassa ja Liettuassa.

Virossa on varaavien uunien perinne, joka on elpynyt viiden viimeisimmän vuoden aikana. Tulisija halutaan sähkölämmityksen ohien, jotta lämmittäminen tulisi edullisemmaksi. Myös kaakeliuunit ovat virolaisille tuttuja, sillä Virossa on aikoinaan ollut kolme kaakeliuunitehdasta. Virossa toimivat kaikki suomalaiset ja ruotsalaiset tulisija-alan yritykset. Tulikivellä on Virossa kaksi Tulikivi-studiota ja niitä pyöritetään kahden jälleenmyyjän voimin. Lisäksi yhteistyötä tehdään parin hirsitalovalmistajan kanssa.

Liettua on kaakeliuunimaa. Siellä Tulikivi-myynti aloitettiin uudelleen vuonna 2010. Liettuassa on tällä hetkellä kaksi Tulikivi-studiota ja yksi jälleenmyyjä.

Latviassa paikallemuuratut, ei-tehdasvalmistetut tulisijat ovat yleisimpiä. Riikassa on yksi Tulikivi-studio ja viisi jälleenmyyjää.

- Tulikivi on hyvä ja kestävä luonnonkivituote, jonka palamistekniikka on aivan huippua. En pysty edes kuvittelemaan, etten myisi näitä

tuotteita. Tulikivessä kyse ei ole vain bisneksestä, vaan myös todella hyvistä yhteistyösuhteista. Käymme kaikkien jälleenmyyjien kanssa Suomessa Tulikivellä joka vuosi tutustumassa tehtaisiin ja hakemassa asennuskoulutusta, Järvik sanoo.

Tulevaisuuteen August Järvik suhtautuu varoen. Hän kuitenkin luottaa siihen, että varaavien uunien kysyntä pysyy hyvänä, vaikka taloustilanne huononisi. Vaikka energian hinta nousisi, Baltiassa riittää metsää polttopuiksi.

- Toivon, että yhteistyö Tulikiven kanssa jatkuu yhtä hyvin kuin tähänkin asti. Toivon myös, että Tulikivi jatkaa yhä parempien tulisijojen kehittämistä ja valmistamista, August Järvik toteaa.

Tulikivi yhdistää

Ron Pihl on pitkäaikaisimpia Tulikivi-maahantuojiamme Yhdysvalloissa. Ron rakentaa myyntiä Kalliovuorilla. Ensimmäisen Tulikivi-tulisijan Ron myi vuonna 1991.

Warmstone Fireplaces and Designs -yrityksessä on seitsemän työntekijää. Kolme osakasta ovat työskennelleet yhdessä lähes 20 vuotta. Yrityksessä on suunnittelijoita, uunimestareita ja toimistopäällikkö. Kaikki tekevät myös myyntityötä. Yhteistyötä tehdään jälleenmyyjien ja myyntiagenttien kanssa. Jälleenmyyjät työskentelevät varsin itsenäisesti. WarmStone Fireplaces and Designs antaa heille suunnittelutukea ja koordinoi lähetykset. Myyntiagentteille yritys tekee suunnittelutyöt ja asentaa tulisijat.

- Minulla on ollut tapana sanoa, että asiakastyytyväisyys motivoi minua myymään Tulikivi-tuotteita, mutta tajusin taannoin, että todellinen syy on niissä ystävyyksissä, joita matkan varrella tulee solmittua. Tulikivi-tulisijat ovat tehokkaita, turvallisia ja luovat miellyttävän ilmapiirin. Toki myös asiakkaan esteettiset vaatimukset on huomioitava. Designissahan Tulikivi on markkinajohtaja. Menestyksemme piilee siinä, että pystymme todella tekemään asiakkaan unelmista totta, Ron Pihl kertoo.

Ei-varaavien uunien markkina-alue

Länsi-Yhdysvalloissa myydään eniten ei-varaavia, kivisiä tulisijoja. Tulisijoja myydään varakkaile, länteen eläkepäiviään viettämään muuttaville ihmisille. He rakentavat taloja, joihin voivat kutsua lapsensa ja lapsenlapsensa kyläilemään. Länsi vetää heitä puoleensa, koska he kaipaavat virkistävää ulkoilmaelämää ja rennompaa elämäntapaa. Tulikivi sopii tähän asiakassegmenttiin loistavasti. Asiakas pitää vain saada kiinni, ennen kuin he ehtivät tehdä ostopäätöstä perinteisemmästä tulisijasta. Tuttu termi "kodin sydän" toimii edelleen mainiosti sen kuvailemiseksi, mitä asiakas Tulikivi-tulisijassa saa: tehokkuutta, mukavuutta ja elämäntavan. Kuluttajaluottamuksen suhteen WarmStone Fireplaces and Designs -yritys ja Tulikivi ovat samassa veneessä kuin muutkin liiketoiminnat ja yritykset.

- Jokainen päivä tuo muassaan uutta toivoa ja uusia pelonaiheita tulevaisuuden suhteen. Tulikiven kanssa työskenteleminen on erittäin palkitsevaa. Olen päässyt rakentamaan yrityksen, joka elättää useita perheitä ja yhdistää maailmaa upeilla, innovatiivisilla tuotteilla. Ystävänä Suomessa ovat paljon enemmän kuin vain bisneskumppaneita. Olemme yhdessä käyneet läpi sekä hyviä että rankempia aikoja, Ron Pihl toteaa.

Ron Pihl

Matka suomalaiselta vuolukivilouhokselta
koteihin ympäri maailmaa.

Kivivarat ja varannot

Strategiansa mukaisesti Tulikivi Oyj panostaa siihen, että yhtiöllä on hallinnassaan parhaat mahdolliset vuolukivivarannot. Yhtiö on tutkinut vuolukivivarantoja systemaattisesti yli 30 vuoden ajan käyttäen mm. Geologian Tutkimuskeskuksen asiantuntijapalveluita. Tutkimustyön tavoitteena on tutkia tarkemmin nykyisiä vuolukivivarantoja sekä etsiä uusia vuolukivivarantoja.

Tulikivi Oyj:n kivivarojen ja varantojen yhteismäärä on hieman yli 8 milj. m³. Tutkitut esiintymät sijaitsevat Nunnanlahdessa, Kuhmossa, Paltamossa ja Suomussalmella. Voimassaolevia kaivospiirejä on 8 kpl: kaksi Suomussalmella, yksi Kuhmossa, yksi Paltamossa ja neljä Juuassa. Kaivospiirien yhteispinta-alalta on 340 ha. Tällä hetkellä vuolukiveä louhitaan ja tuotteita valmistetaan sekä Nunnanlahdessa että Suomussalmella.

Esiintymätutkimukset vuoden 2011 aikana ovat keskittyneet Nunnanlahteen. Potentiaalisten esiintymien selvitystyöt jatkuvat vuonna 2012.

Kivivarojen käyttö säästeliästä

Maantieteellisesti louhinta rajoittuu pienille alueille verrattuna esimerkiksi avohakkuisiin. Yrityksen kaikista louhoksista yhteensä louhitaan noin 160 000 kuutiometriä vuolukiveä vuosittain. Tästä noin 30 000 kuutiometriä päättyy kolmelle vuolukivitehtaalle. Esiintymien ulkopuolista sivukiveä louhitaan vajaat 100

000 kuutiometriä vuosittain. Myös maata joudutaan ajoittain siirtämään louhosavausten yhteydessä, jotta esiintymään päästään käsiksi. Kun louhos suljetaan, alue saatetaan yleisen turvallisuuden edellyttämään kuntoon ja louhoksen läjitysalue maisemoidaan.

Tulikiven ympäristöstrategian mukaisesti tärkeää on luonnonvarojen säästeliäs käyttö sekä louhinta- ja tuotantoprosessien hallinta. Tulikiven strategisena tavoitteena ovat riittävät raaka-ainetarannot.

Vuolukiven irrottaminen

Vuolukiven irrottaminen tapahtuu sahaamalla. Irrottaminen ei vaadi kemiallista käsittelyä, eikä louhinnassa käytetä myrkyllisiä kemikaaleja, jotka liukenisivat luontoon. Kiven louhinnassa käytetyt sahat toimivat sähköllä, ja terien voiteluaineena käytetään ainoastaan bioöljyjä kuten rypsi- ja mäntyöljyjä. Irrottamisesta ei myöskään vapaudu luontoon myrkyllisiä aineita, jotka rehevöittäisivät esimerkiksi vesistöjä. Sahoissa ei käytetä jäähdytysvettä lainkaan.

Louhokseen tulevat sade- ja kalliovedet johdetaan pumppaamalla laskeutumisaltaisiin. Juoksuttamisesta otetaan vesinäytteet kolme kertaa vuodesta viranomaisten tutkittavaksi. Saadut arvot ovat aina alittaneet määräykset. Vuolukiven irrottamisessa syntyy jonkin verran vaaratonta vuolukivipölyä, mutta sen kantama on maksimissaan noin 150 metriä. Vuolukivipöly sisältää lähinnä talkkia, magnesiumkarbonaattia sekä kloriittimineraalia. Mikään näistä aineista ei ole vaarallista ihmiselle tai luonnolle. Pölyn leviämistä kuivalla säällä pyritään estämään, mm. kastelulla.

Irrottamisesta syntyvä melu on pääasiassa sahaus- ja koneääntä, josta on määriteltä, ettei se saa ylittää 50 desibeliä (vastaa normaalia puhetta). Tulikivellä melurajat ovat rajojen alapuolella. Louhinnassa tehtävät sivukiven räjäytykset toteutetaan muutaman kerran viikossa. Tulikivellä on itsellään ammattitaitoiset ja koulutetut panostajat. Yrityksellä on luvat räjähdysaineiden säilyttämiseen ja käyttöön.

Louhinta ympäristölupien mukaista

Tulikivi huomioi toiminnassaan aiheutuvat ympäristövaikutukset niin raaka-aineen hankinnassa, tuotannossa kuin lopputuotteissakin. Vuolukiven louhinnassa syntyy ympäristövaikutuksia, joista huolehditaan muun muassa kaivoslain ja ympäristölainsäädännön sekä myönnettyjen toimintalupien velvoittamalla tavalla. Tulikivellä on louhintaan ympäristölupaviranomaisten myöntämät luvat.

Yhteiskuntavastuu

Tulikiven toimintaa ohjaa yhtiön arvomaailma. Yritys noudattaa toiminnassaan lakeja ja säädöksiä. Toimimme vastuullisesti suhteessa sidosryhmiimme, joista tärkeimpiä ovat asiakkaat, henkilöstö, osakkeenomistajat, rahoittajat ja muut yhteistyökumppanit niin Suomessa kuin ulkomailla.

Ympäristövastuu

Tulikiven ympäristö- ja turvallisuustyötä kehitetään edelleen standardien ISO 14001 ja OHSAS 18001 mukaisesti. Pääpaino on riskien hallinnassa ja toiminnan kustannustehokkuudessa.

Tulikiven toiminnan energiatehokkuutta parannetaan EK:n energiatehokkuuden puitesopimuksen mukaisesti pyrkimällä vastaamaan kansallista energia- ja ilmastostrategiaa noudattaen Suomen kansainvälisiin sitoumuksiin ilmastonmuutoksen vastaisessa työssä.

Tulikivi on sitoutunut energiatehokkuussopimuksen toimenpideohjelman 2008 – 2016 kirjattuihin toimenpiteisiin. Sopimusjärjestelmän toiminnallisena tavoitteena on yrityksen oman energiankäytön tehostaminen vähintään yhdeksällä prosentilla vuoteen 2016 mennessä, energiatehokkuuden jatkuva parantaminen ja uusitutuvien energialähteiden käytön edistäminen.

Tulikiven ympäristöjärjestelmän pääpainoalueena on ollut jätehuollon edelleen kehittäminen. Toimipisteissä otetaan käyttöön lajittelujärjestelmä, jonka päämääränä on kaatopaikalle menevien sekajätteiden vähentäminen ja jätteiden ohjaaminen lähes kokonaan energia- ja hyötykäyttöön. Logistiikan tuomaa ympäristökuormaa vähennetään tässäkin tapauksessa

keskittämällä koko konsernin toimipisteiden jätehuollon toiminnot yhdelle toimijalle.

Tulikivi Oyj:n kaikilla toiminnassa olevilla louhoksilla ja Heinäveden tehtaan keramiikkatuotannolla on voimassaolevat ympäristöluvut. Kaivospiireistä uudet luvat haettiin Suomussalmella sijaitsevalle Kivikankaan louhokselle ja tehtaan toiminnalle. Ympäristölupa sai lainvoiman 18.11.2011. Lisäksi on edelleen päivitetty louhosten kaivannaisjäte- ja tarkkailusuunnitelmia, joiden mukaisesti muun muassa tarkkailua louhostoiminnan ja läjityksen vaikutuksista pohjavesiin lisätään jatkossa.

Jo toimintansa lopettaneen Verikallion louhoksen maisemoiminen ja kasvillistaminen on edennyt suunnitelmien mukaisesti. Läjitysalueelle istutettiin puusto ja kasvillistaminen tehtiin kevään 2011 aikana.

Ympäristöystävällisiä tuotteita

Tulikivellä tehdään pitkän tähtäimen tuotekehitystä ympäristöystävällisten tuotteiden kehittämiseksi. Tuotteiden on oltava turvallisia käyttää, ja niiden on kuormitettava ympäristöä mahdollisimman vähän. Tuotteisiin käytettäviä materiaaleja testataan säännöllisesti.

Päämääränämme on tarjota tutkittua tietoa

tuotteidemme valmistuksen ja käytön aikaisista ympäristövaikutuksista. lisäksi haemme rahallista säästöä eko- ja materiaalitehokkuudella. Valmistusketjussa toimittajien materiaalivalinnat ja energiankulutus sekä valitsemamme kuljetusmuodot ovat olennainen osa tuotteen ympäristövaikutuksia.

Tulisijan käyttö sähköä korvaavana lämmitysmuotona vähentää energian tuottamisen CO₂-päästöjä. Tulisijan valmistuksen aikainen hiilijalanjälki nollautuu. Jos tulisija korvaa sähkölämmityksen, sen käytön aikana säästetään sähköntuotantoon verrattuna koko sen valmistuksen aikainen hiilijalanjälki hyvinkin lyhyessä ajassa, riippuen takan koosta, valuosien määrästä ja kuljetusmatkan pituudesta. Yleisesti noin 150-200 tehollista lämmityskertaa säästää sähkölämmitykseen verrattuna yhtä paljon hiiltä kuin koko takan valmistusaikana on kulunut.

Tulikivi-uunit alittavat jo tälläkin hetkellä maailman tiukimmat päästönormit (Itävallan normi). Tuotteiden ja myös toiminnan turvallisuus ja laadukkuus on määritelty yrityksen laatu politiikassa. Tulikivelle on tulisijavalmistajana myönnetty ISO9001-laatusertifikaatti.

Vuolukiven työstössä ei käytetä, eikä tuotannossa synny ympäristölle vaarallisia aineita. Vuolukiveä on testattu paljon mm. elintarviketestit, kemialliset- ja mineraalitutkimukset on tehty. Tulikiven vuolukivi on hyväksytty elintarvikkeiden kanssa tekemisissä olevaksi aineeksi. Tuotannossa käytetty prosessivedenkierto on täysin suljettu, eikä vesiä lasketa ympäristöön. Tuotannossa syntyvä jäämäkiviaines siirretään louhinnan jäämäkiven kanssa samoil-

le läjitysalueille. Normaali jäte kierrätetään (mm. pahvit ja paperit) normaalin jätehuollon kautta.

Taloudellinen vastuu

Tulikivi-konsernin päätoimiala on kivenjalostusteollisuus. Lisäksi konserni harjoittaa keraamista teollisuutta ja laajamittaisesti palamisen ja lämmönsiirtymisen tutkimusta.

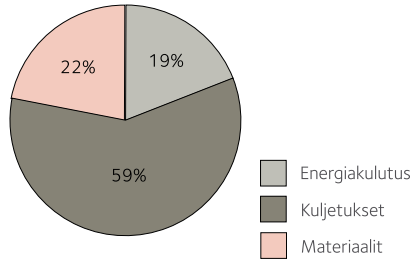
Tulikiven strategia kattaa keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet vuodelle 2016. Taloudellisten tavoitteiden mukaan yrityksen orgaaninen kasvutavoite on lähivuosina yli kymmenen prosenttia. Tavoitteena on myös saavuttaa seuraavan viiden vuoden kuluessa 10 prosentin taso liiketuloksessa. Oman pääoman tuottotavoitteena on ylittää 20 prosentin taso.

Tulikiven toiminnalla on vaikutusta useille sidosryhmille: asiakkaille, tavarantoimittajille ja palvelujen tarjoajille, henkilöstölle, sijoittajille, rahoittajille ja julkiselle sektorille. Toiminnan suorat taloudelliset vaikutukset näille eri sidosryhmille muodostuivat seuraavasti vuonna 2011 (2010):

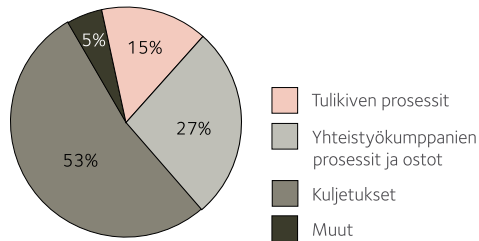
Asiakkaiden tuottama liikevaihto oli 58,8 (55,9) miljoonaa euroa. Liikevaihto koostui asiakkaille myydyistä Tulikivi- ja Kermansavi-uuneista, luonnonkivituotteista ja astioista sekä tuotteisiin liittyvien palvelujen myynnistä.

Tavaroiden ja puolivalmisteiden toimittajille maksettiin 12,0 (10,3) miljoonaa euroa ja palvelujen tarjoajille 23,1 (21,8) miljoonaa euroa. Koneista ja laitteista maksettiin 1,2 (1,1) miljoonaa euroa.

Tulikiven oman tuotannon hiilijalanjäljen muodostuminen (laskettu v. 2010)

Tulikivi-tulisijan elinkaaren hiilijalanjälki (laskettu v. 2010)

Hiilikvivalentti laskettiin vuolukivikiloa kohti ja on 0,612 CO2 eqv kg/kg

Henkilöstön palkkojen ja palkkioiden osuus oli 17,4 (15,7) miljoonaa euroa, ja näitä vastaavat eläkevakuutusmaksut ja muita vakuutusmaksut 4,4 (3,6) miljoonaa euroa. Uudelleenjärjestelyvarauksen vaikutus on mukana luvuissa. Rahoittajille maksettiin korko- ja muita rahoituskuluja nettona 0,7 (0,7) miljoonaa euroa. Osakkeenomistajille maksettiin osinkoa vuodelta 2010 (vuodelta 2009) 0,9 (0,9) miljoonaa euroa.

Sosiaalinen vastuu

Kannattavuus- ja keskittämishojelman mukaisia taloudellisia ja tuotannollisia sopeuttamistoimia toteutettiin kaikissa toimipisteissämme vuoden 2011 aikana. Merkittävimpiä keskittämistoimia olivat Taivassalon tehtaan myynti sekä astialiiketoiminnasta luopuminen Heinävedellä. Vuoden lopulla päätettiin toimintojen sopeuttamisesta kysyntätilanteen mukaisesti.

Konsernin henkilöstöpolitiikan keskeisimpiä asioita ovat olleet yhtiön yksiköiden integraation vahvistaminen sekä oikeatyypisen osaamisen varmistaminen. Lisäksi henkilökunnan työhyvinvoinnin kehittämiseksi toteutettiin koko henkilöstöä koskien Liiku Kuntoon 2011 -kampanja.

Pohjois-Karjalan Koulutuskuntayhtymän Aikuisopiston kanssa syvennettiin koulutusyhteistyötä lisäämällä ammatillista täsmä koulutusta. Lisäksi yhtiön kaikissa toimipisteissä järjestettiin eritasoisia esimieskoulutuksia erityisesti tuotannon työnjohdolle. Vuoden 2011 toteutettiin lisäksi erityyppisiä työturvallisuuskoulutuksia koko konsernissa. Osana kannatta-

vuus- ja keskittämishojelmaa toteutettiin vuoden 2011 aikana mittava uuden toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönottoprojekti. Uuden järjestelmän myötä Tulikiven sisäiset prosessit eri tehtailta ja liiketoiminnoissa yhtenäistyvät. Lisäksi järjestelmä mahdollistaa yhteistyökumppaniverkoston ja koko toimitusketjun paremman hallinnan.

Tulikiven aloitetoiminnan kehitystyö jatkui edelleen. TOIMI! -nimeä kantava aloitetoiminta toi vuonna 2011 lähes 400 kpl aloitteita. TOIMI! -mallin sisältä löytyvät aloitetoiminnan lisäksi henkilökunnan tuote-ehdotukset sekä työturvallisuutta kehittävät läheltä piti -ilmoitukset. Tapaturmataajuus on säilynyt verrattain hyvällä tasolla verrattuna muuhun rakennusteollisuuteen. Työturvallisuudessa on ollut erittäin positiivinen kehitys viime vuosina. Tulikiven lean-toimintamallin kehittäminen tehostui edelleen TUPLA -projektien kautta, joissa henkilökunta on aktiivisesti mukana. Kaikki tuotannon kehitysprojektit viedään suunnitelmallisesti läpi järjestelmän avulla. Tämä jatkuvan kehittämisen malli jalkautettiin myös muihin Tulikiven toimintoihin vuoden 2011 aikana tehokkuuden ja asiakaslähtöisen toiminnan varmistamiseksi.

Työterveyshuollon painopistealue on ennaltaehkäisevässä toiminnassa. Esimiehet seuraavat henkilöstön sairauspoissaoloja ja käyvät 40 tunnin seurantavälein työkontokeskusteluja työkyvyn arvioimiseksi. Päivittäinen esimiesalaisyhteistyö ja läheinen yhteistyö työterveyshuollon kanssa korostuvat. Kehityskeskusteluprosessia kehitetään edelleen ja viedään järjes-

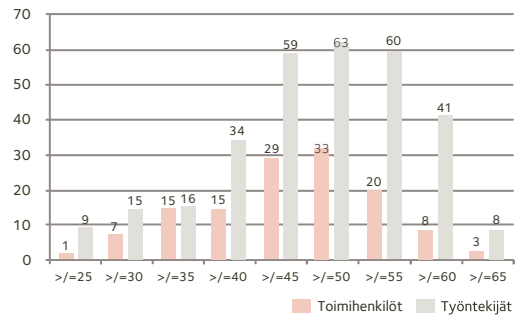
telmällisesti eteenpäin koskemaan koko henkilöstöä.

Yhteisöllisyys

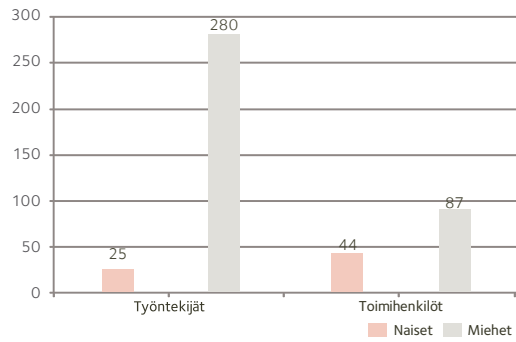
Yhteisöllisyys Tulikivi Oyj:n työelämässä tukee osaamista, työterveyttä ja tuloksellisuutta. Käytännössä tämä yhdistää sujuvasti myös henkilöstöpolitiikan eri painopistealueet toisiinsa. Henkilöstön vuorovaikutteisuutta ylläpidetään ja kehitetään jatkuvasti; yrityksen kehitystoiminnassa henkilöstön mukana olo varmistetaan mm. lean-toiminnan sekä erilaisten toimikuntien työskentelyn kautta.

Tulikivi Oyj on jäsen useissa järjestöissä ja foorumeissa kuten Rakennusteollisuus ry, Suomen Yrittäjät, Finbio – Suomen Bioenergia –yhdistyys, Hiukkasfoorumi, Perheyritysten liitto, Kauppakamari, Finnpro, Työtehoseura, Pohjois-Karjalan Uusyrittäjäkeskus, Sisäilmäyhdistys, Suomalaisen Työn Liitto, Kiviteollisuusliitto, Euroroc ja Tulisija- ja savupiippuyhdistys TSY.

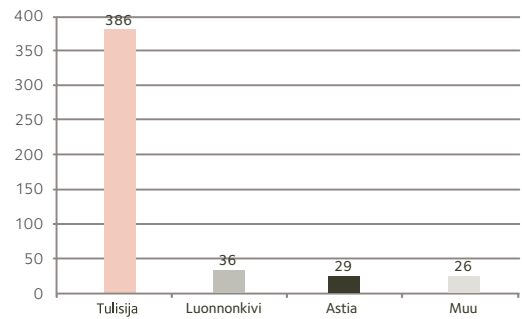
Henkilökunnan ikäjakauma 31.12.2011

Henkilökunnan sukupuolijakauma 31.12.2011

Henkilöstö liiketoiminnoittain keskimäärin 2011

Tulikiven pääsponsorointikohde on jo useamman vuoden ajan ollut Suomen Kivikeskuksen näyttelytoiminta. Näyttelytoiminta tukee osaltaan Kivikeskuksen tarkoitusta, joka on kiven tunnettuuden ja käytön lisääminen. Näyttelyt tuovat Juuan Kivikylään vierailijoita ja Tulikivelle myönteistä näkyvyyttä. Tulikivi sponsoroi myös lasten ja nuorten yhteisöllistä harrastetoimintaa omilla tehdaspaikkakunnillaan.

Heinäveden tehdas puhtaasti tulisijatehtaaksi

Heinäveden tehtaan tuotantotilat muutettiin vuodenvaihteessa palvelemaan puhtaasti keraamisten tulisijojen valmistamista.

Kermansavi-astioiden tuotanto lopetettiin vuoden 2011 loppuun mennessä kannattamattomana.

Astioiden ja tulisijakaakelin valmistuksessa on ollut monia yhteisiä prosesseja, joten tuotantotilojen muuntaminen on pystytty tekemään suhteellisen vähäisin kustannuksin, ja tyhjiksi jääneistä tiloista on voitu luopua.

Uudistusten myötä tuotanto myös tehostuu, kun tuotantolinjat ja varastojärjestelmät on suunniteltu tehtaan lay-outiin entistä virtaviivaisemmin.

Tulikivi Green -tuotteet myynnillisessä myötätuulessa

Tulikivi lanseerasi vuoden 2010 aikana tulisijan käyttöä tehostavia ja helpottavia Green-tuotteita.

Vuoden 2011 aikana Tulikivi Green -pelletti-, -vesilämmitys- ja -uuninohjausjärjestelmien myynti on päässyt kunnolla vauhtiin. Vesilämmitysjärjestelmän pilottikäyttäjät olivat erittäin tyytyväisiä kokeemaansa. Green-tuotteiden avulla kuluttaja voi valita esimerkiksi polttaako tulisijassaan pellettiä vai klapeja. Vesilämmitysjärjestelmällä voi siirtää osan tulisijan tuottamasta lämmöstä kodin vesilämmitykseen ja näin leikata ostoenergiasta aiheutuvia kuluja. Tulikivi Green -tuotteet ovat kotimaassa myös mainonnan kärkenä.

Uusi toiminnanohjausjärjestelmä

Osana Tulikivi-konsernin kannattavuus- ja keskittämishjelmaa aloitettiin ERP- eli toiminnanohjausjärjestelmän kokonaistoteutus.

Kyse on liiketoiminnan kehittämisestä ja sitä myötä koko Tulikiven tietoarkkitehtuurin kehittämisestä ja yhtenäistämisestä. Uusi toiminnanohjausjärjestelmä otettiin käyttöön vuoden 2012 alussa.

Konsernin ydinprosessit kuvattiin, jonka jälkeen niitä on yhtenäistetty, kehitetty ja automatisoitu eri tehtaita ja liiketoiminnoissa. Kokonaisjärjestelmä toimii pohjana liiketoiminnan prosessien kehittämiselle pitkälle tulevaisuuteen.

ERP-projektin myötä konsernin yhteiset prosessit ja tietojärjestelmät mahdollistavat osaltaan tehokkaan operatiivisen toiminnan, kannattavan kasvun, yhteismittallisen raportoinnin, resurssien allokoimisen ja verkostoitumisen.

Uutuustuotteita lanseerattiin

Vuoden 2011 syksyllä Habitare-messuilla Tulikivi lanseerasi uutuustuotteita.

Heinä-, Ruoko- ja Nukka-takat ovat varaavia tulisijoja, jotka on koristeltu luontoaiheisin siirtokuvin. Keraamiikan koristelun ikaikainen perinne yhdistyy niissä moderniin tekniikkaan. Siirtokuvakoristeluja voidaan toteuttaa myös asiakkaan omista kuva-aiheista kaikkiiin Tulikiven sileäpintaisilla kaakeleilla verhoiltuihin tulisijoihin. Keraaminen koristelu kestää erinomaisesti sekä aikaa että kulutusta valmistustekniikkansa ansiosta.

Messuilla myös lanseeratut Suvas-sisustustakat koostuvat linjakkaan jylhistä moduuleista, joiden avulla takan voi suunnitella istumaan saumattomasti tilaan ja sisustukseen. Moduulien ansiosta Suvas-takan rakenteeseen voi lisätä käytännöllisiä yksityiskohtia, kuten halkotilan, penkin ja takkavälineiden säilytyslaatikon, tai sen voi upottaa myös osaksi seinärakennetta.

Alkuvuodesta 2012 Tulikivi lanseerasi myös uudet, muotoilutoimisto Provoken kanssa yhdessä suunnitellut puukiukaat sekä Hiisi-tulisijat, jotka pienestä koostaan huolimatta varaavat tehokkaasti lämpöä. Hiisi on vähäpäästöinen hybriditakka, jonka tulipe-

sässä voidaan polttaa sekä pellettejä että klapeja. Hiisi esiteltiin myös viennissä Veronan tulisijamesseilla helmikuussa. Veronan messuilla esiteltiin myös uudistunut sisustustakkamallisto. Nietta- ja Kaita -sisustustakkaperhe laajeni uusilla tuotteilla, joissa on uusi sivulle avautuva luukku. Sisustustakkojen edistyneellinen polttotekniikka, automaattinen ilman-syöttö sekä uusi luukku lisäävät käytön helppoutta. Takoissa on panostettu selkeään designiin.

Tulikivi sosiaalisessa mediassa

Tulikivi on systemaattisesti kerännyt fanijoukkoa facebook-sivuilleen.

Yhtiöllä on laaja joukko faneja kansainvälisillä facebook-sivuilla sekä suomenkielisillä fani-sivuilla. Jäsenet koostuvat loppuasiakkaista, mutta mukana on myös paljon myyjiä ja asentajia. Facebook on erinomainen ja kahdensuuntainen viestintäkanava. Sen rooli jälkimarkkinoinnissa on myös tärkeä. Kotimaan facebook-sivuilla on mukana kaikki tuoteriikot: sauna, sisustus ja tulisijat. Viennin sivusto keskittyy lähinnä tulisijoihin.

Tulikivi Oy:n hallitus

Matti Virtaala (s.1951)

puheenjohtaja. Diplomi-insinööri, teollisuusneuvos. Tulikivi Oy:n hallituksen jäsen vuodesta 1994, puheenjohtaja vuodesta 2003 ja tarkastusvaliokunnan jäsen vuodesta 2009 sekä nimitysvaliokunnan jäsen vuodesta 2006.

Muut keskeiset luottamustoimet: Metroauto Group Oy:n hallituksen jäsen, Turvatiimi Oy:n hallituksen jäsen, Artic Shipping Oy:n hallituksen pj.

Keskeinen työkokemus: Kone AB, toimitusjohtaja 1982-85; Kone Oy, nosturidivisioona, Euroopan aluejohtaja 1985-87; Abloy Oy, toimitusjohtaja 1987- 2008.

Tulikivi Oy:n osakeomistus:

K-osakkeita 1 460 000 kappaletta

A-osakkeita 976 116 kappaletta

Juhani Erma (s. 1946)

Oik. lis., varatuomari, Tulikivi Oy:n hallituksen jäsen vuodesta 2000 ja tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja vuodesta 2009.

Muut keskeiset luottamustoimet: Oral Hammaslääkärit Oy:n hallituksen varapuheenjohtaja, Keskuskauppakamarin yrityskauppalauskunnan vpj, Turvatiimi Oy:n hallituksen jäsen, Suomen Kivitutkimussäätiön hallituksen vpj.

Keskeinen työkokemus: Enso-Gutzeit Oy: lakiasianosaston lakimies 1972-1979; Suomen Yhdyspankki Oy 1979-1985: mm. lakiasianosaston päällikkönä ja finanssi- ja lakiasianryhmän johtajana; Unitas Oy: toimitusjohtaja 1985-1988; Suomen Teollisuuspankki Oy: toimitusjohtaja 1988-1989; Helsingin Arvopape-

ripörssi: toimitusjohtaja 1989-1997; HEX Oy, Helsingin Arvopaperi- ja johdannaispörssi, selvitys-yhtiö: toimitusjohtaja 1998-1999; Helsinki Exchanges Group Ltd Oy: toimitusjohtaja 1999; oma juridisia ja arvopaperimarkkinoita koskevia asiantuntijatehtäviä hoitava toimisto 2000-2002; Asianajotoimisto Borenius & Kempainen Oy: Senior Advisor 2002-2009.

Tulikivi Oy:n osakeomistus:

A-osakkeita 46 343 kappaletta

Olli Pohjanvirta (s. 1967)

Oikeustieteen kandidaatti, kunniaprofessori (International Banking Institute, Pietari). Tulikiven hallituksen jäsen vuodesta 2010.

Muut keskeiset luottamustoimet: PKC Group Oy:n hallituksen jäsen, Nurminen Logistics Oy:n hallituksen pj, Matkayhtymä Oy:n hallituksen jäsen, Russian Capital Management Oy:n hallituksen jäsen, International Banking Institute St. Petersburg:n hallituksen jäsen.

Keskeinen työkokemus: ETL Law Offices Oy: yhtiökumppani 1993-2006; Hannes Snellman Asianajotoimisto Oy: Venäjän aluejohtaja 2006-2009; Russian Capital Management Oy: toimitusjohtaja 2010-.

Tulikivi Oy:n osakeomistus:

A-osakkeita 9 979 kappaletta

Markku Rönkkö (s. 1951)

Kauppatieteiden maisteri. Tulikivi Oy:n hallituksen jäsen vuodesta 2009 ja tarkastusvaliokun-

nan jäsen vuodesta 2009.

Muut keskeiset luottamustoimet: Altia Oy:n hallituksen ja tarkastuskomitean jäsen, Digital Foodie Oy:n hallituksen jäsen, Hotel Artos Oy:n hallituksen jäsen, Järvi-Suomen Portti Oy:n hallituksen jäsen, LTK Osuuskunnan hallituksen jäsen, MP-Maustepalvelu Oy:n hallituksen jäsen, Osuuskunta KPY:n hallituksen varapuheenjohtaja, Suomen ortodoksisen kirkkomuseon säätiön hallituksen jäsen, Voimatel Oy:n hallituksen puheenjohtaja, Keskuskauppakamarin tilintarkastuslautakunnan varajäsen sekä Boardman Oy:n osakas/partneri.

Keskeinen työkokemus: Sivutoiminen KHT-tilintarkastaja 1984 - 2003; IS-Yhtymä Oy talousjohtaja 1977 - 1982, Olvi Oy: talousjohtaja 1983 - 1985 ja toimitusjohtaja 1985 - 2004; Savon Voima Oy: toimitusjohtaja 2004 - 2006; Karelia-Upofloor Oy: toimitusjohtaja 2006 - 2007; Järvi-Suomen Portti Oy: toimitusjohtaja 2008 - 2011.

Tulikivi Oy:n osakeomistus:

A-osakkeita 14 816 kappaletta

Pasi Saarinen (s. 1968)

Diplomi-insinööri. Tulikiven hallituksen jäsen vuodesta 2011.

Muut keskeiset luottamustoimet: Finnsecurity ry, hallituksen jäsen ja yritysjaoston pj. Teknologiaeteollisuus, Lukko ja helat -toimialaryhmän pj. **Keskeinen työkokemus:** Abloy Oy: tuotantoinisinööri 1995-1996, projektipäällikkö 1996-1997, valmistuspäällikkö 1997-2000, vientipäällikkö 2000-2003, Manager of Baltic Ope-

rations (Tallinna, Viro) 2003-2004; Assa Abloy Asia Pacific: Business Unit Director (Shanghai, Kiina) 2004-2005; Abloy Oy: kotimaan myyntiyksikön johtaja 2006-2010, Rakennusluku-liiketoimintayksikön johtaja 2011-.

Tulikivi Oy:n osakeomistus:

A-osakkeita 6 229 kappaletta

Maarit Toivanen-Koivisto (s. 1954)

Ekonomi, PD., vuorineuvos, Onvest Oy:n toimitusjohtaja. Tulikivi Oy:n hallituksen jäsen vuodesta 2007.

Muut keskeiset luottamustoimet: Onninen Oy:n, Onvest Oy:n ja Are Oy:n hallituksen puheenjohtaja, Itella Oy:n hallituksen jäsen, Keskuskauppakamarin hallituksen varapuheenjohtaja ja valtuuskunnan jäsen, Helsingin seudun kauppakamarin hallituksen varapuheenjohtaja, Nordean neuvottelukunnan jäsen, Vantaan kaupungin elinkeinoneuvottelukunnan jäsen, Liikesivistysrahaston hallituksen ja työvaliokunnan jäsen, Suomen kulttuurirahaston hallituksen ja johtokunnan jäsen.

Keskeiset työtehtävät: Onninen Oy: 1978-1980 osto- ja myyntitehtävät, Elektro-Sähkö Oy: myymäläpäällikkö 1980-1984; Onninen Oy: ostaja, tuotepäällikkö, ostopäällikkö, laatu-päällikkö 1984 -1998; Onvest Oy: kehityspäällikkö, rahoituspäällikkö, rahoitusjohtaja 1997-2001, toimitusjohtaja 2001 -.

Tulikivi Oy:n osakeomistus:

A-osakkeita 70 997 kappaletta

Heikki Vauhkonen (s.1970)

Oikeustieteen kandidaatti, kauppatieteiden kandidaatti. Tulikivi Oyj:n hallituksen jäsen vuodesta 2001, toimitusjohtaja kesäkuusta 2007 lähtien. Johtoryhmän jäsen vuodesta 2001. Tulikiven palveluksessa vuodesta 1997.

Luottamustoimet: Tulikivi Oyj:n hallituksen jäsen vuodesta 2001, Stone Pole Oy:n hallituksen puheenjohtaja.

Keskeinen työkokemus: Tulikivi U.S. Inc.: Vice President, 1997–2001; Tulikivi Oyj: tulisijaliiketoiminnan markkinointijohtaja 2002–2007, toimitusjohtaja 2007–.

Tulikivi Oyj:n osakeomistus:

K-osakkeita 2 957 000 kappaletta

A-osakkeita 63 953 kappaletta

Tulikivi Oyj:n hallitus vasemmalta oikealle:

*Matti Virtaala, Juhani Erma, Olli Pohjanvirta,
Markku Rönkkö, Pasi Saarinen, Maarit Toivanen-Koivisto ja
Heikki Vauhkonen.*

Tulikivi-konsernin johtoryhmä

Heikki Vauhkonen (s. 1970)

Oikeustieteen kandidaatti, kauppatieteiden kandidaatti. Toimitusjohtaja kesäkuusta 2007 lähtien. Johtoryhmän jäsen vuodesta 2001. Tulikiven palveluksessa vuodesta 1997.

Keskeinen vastuualue: Konsernin johtovastuu.

Luottamustoimet: Tulikivi Oyj:n hallituksen jäsen vuodesta 2001, Stone Pole Oy:n hallituksen puheenjohtaja.

Keskeinen työkokemus: Tulikivi U.S. Inc.: Vice President, 1997-2001; Tulikivi Oyj; tulisijaliiketoiminnan markkinointijohtaja 2002-2007, toimitusjohtaja 2007-.

Tulikivi Oyj:n osakeomistus:

K-osakkeita 2 957 000 kappaletta

A-osakkeita 63 953 kappaletta

Michel Mercier (s. 1966)

Diplomi-insinööri (ISARA, Ranska). Vientijohtaja. Johtoryhmän jäsen vuodesta 2011. Tulikiven palveluksessa vuodesta 1997.

Keskeinen vastuualue: Tulikiven vientimaiden myynnin johtaminen

Luottamustoimet: Ei luottamustoimia.

Keskeinen työkokemus: Rhône-Poulenc Pepro: Myyntiindustaja 1990-1993; Rhône-Poulenc Ceres: talous- ja logistiikkapäällikkö 1993-1994, vientipäällikkö 1994-1997; Tulikivi Oyj: vientipäällikkö Ranska ja Benelux 1997-2002, Area Manager Middle Europe 2002-2006, Export Manager 2006-2009, vientijohtaja 2009-.

Tulikivi Oyj:n osakeomistus:

A-osakkeita 1 000 kappaletta

Johtoryhmän jäsenet vasemmalta oikealle: Heikki Vauhkonen, Michel Mercier, Ismo Mäkeläinen, Martti Purtola, Juha Sivonen, Jouko Toivanen, Anu Vauhkonen ja Risto Vidgren

Ismo Mäkeläinen (s. 1962)

Rakennusmestari. Tuotanto- ja hankintajohtaja. Johtoryhmän jäsen vuodesta 2009. Tulikiven tytäryhtiön Kivian Oy:n palveluksessa vuodesta 1999. Tulikiven palveluksessa vuodesta 2007.

Keskeinen vastuualue: Tuotannon ja hankinnan kokonaisvastuu konsernissa.

Luottamustoimet: Ei luottamustoimia.

Keskeinen työkokemus: Rakennustekniset työt Kostamuksessa ja Helsingissä 1980-1985, Nurmeksen kaupunki: suunnittelurakennusmestari 1987; Teollisuuden Voima Oy/Posiva Oy: vastaava mestari 1987-1990; Rakennusliike Mustonen Ky: vastaava mestari 1990-1991; Kainuun Ympäristökeskus: työmaapäällikkö 1991; Kuhmon Lämpö Oy: vastaava mestari/rakennustöiden valvoja 1991-1992; Posiva Oy: kenttäpäällikkö 1993-1998; Kivia Oy: tuotantopäällikkö 1999-2004/myyntipäällikkö tuotannon ohessa 2002-2004; Kivia Oy/Tulikivi Oy: tehtaan päällikkö Kuhmossa ja Suomussalmella 2005-2007, Tulikivi Oy: vuolukivituotannon päällikkö 2007-2008, tulisijat tuotannon päällikkö 2008-2009, tuotantojohtaja 2009-2010, tuotanto- ja hankintajohtaja 2010-.

Tulikivi Oyj:n osakeomistus:

A-osakkeita 1 000 kappaletta

Martti Purtola (s. 1966)

Diplomi-insinööri. Johtaja, saunat ja sisustustakat. Johtoryhmän jäsen vuodesta 2011. Tulikiven palveluksessa v. 1999-2006 sekä 2008 -

Keskeinen vastuualue: saunaliiketoiminnan johtaminen ja kehittäminen.

Luottamustoimet: ei luottamustoimia

Keskeinen työkokemus: Enerpac Oy: myynti-insinööri 1992-1996; Halton Oy: tuotekehitysinsinööri 1996-1999; Kiantastone Oy: markkinointipäällikkö 1999-2002; Tulikivi Oy: tuotepäällikkö 2003-2006; Kesla Oy: myyntipäällikkö 2006-2008; Tulikivi Oy: tuotepäällikkö 2008-2009, liiketoiminnan kehittämisspäällikkö 2009-2011, johtaja, saunat ja sisustustakat 2011-.

Tulikivi Oyj:n osakeomistus:

Ei omistuksia

Juha Sivonen (s. 1962)

Rakennusinsinööri. Johtaja, varaavat uunit ja kotimaan myynti. Johtoryhmän jäsen vuodesta 1987. Tulikiven palveluksessa vuodesta 1987.

Keskeinen vastuualue: Kotimaan myynnin ja varaavien uunien johtaminen ja kehittäminen.

Luottamustoimet: Tulisija- ja savupiippuyhdistys TSY ry:n hallituksen puheenjohtaja.

Keskeinen työkokemus: Suomen Vuolukivi Oy: kehitysinsinööri 1987-1988, myynti-insinööri 1988-1989, tuotantopäällikkö 1989-1990; The New Alberene Stone Co Virginia USA: Project Manager 1991, President 1992; Tulikivi Oy: tuotantopäällikkö 1993-1996; Exel Oy: tuotepäällikkö 1997; Tulikivi Oy: markkinointipäällikkö 1998-1999, tulosityksikön johtaja 2000-2001, toimitusjohtaja 2001-2007, Tulisijat-liiketoiminnan johtaja 2007-2009, myyntijohtaja 2009-2011, johtaja, varaavat uunit ja kotimaan myynti 2011-.

Tulikivi Oyj:n osakeomistus:

K-osakkeita 100 000 kappaletta

A-osakkeita 1 000 kappaletta

Jouko Toivanen (s. 1967)

Tekniikan tohtori, diplomi-insinööri. Johtaja, verhou- ja sisustuskivet. Johtoryhmän jäsen vuodesta 1995. Tulikiven palveluksessa vuodesta 1993.

Keskeinen vastuualue: Tulikiven verhou- ja sisustuskivet -liiketoimintojen johtaminen.

Luottamustoimet: Kiviteollisuusliiton hallituksen jäsen.

Keskeinen työkokemus: Tulikivi Oy: laskentapäällikkö 1995-1997; Tulikivi Oy: taluspäällikkö 1997-1999; Tulikivi-konserni: johtaja, operatiivinen laskenta ja ohjausjärjestelmät, 1999-2001, talusjohtaja 2001-2007, luonnonkivituotteet-liiketoiminnan johtaja 2003-2011, johtaja, verhou- ja sisustuskivet 2011-.

Tulikivi Oyj:n osakeomistus:

A-osakkeita 1 250 kappaletta

Anu Vauhkonen (s. 1972)

Filosofian maisteri, VJD (Viestinnän johtamiskoulutus, Markkinointi-instituutti). Viestintä- ja markkinointijohtaja. Johtoryhmän jäsen vuodesta 2001. Tulikiven palveluksessa vuodesta 1997.

Keskeinen vastuualue: Konsernin viestintä, markkinointi ja brändijohtaminen.

Luottamustoimet: Perheyrittäjien liiton yhteiskuntapoliittisen työryhmän jäsen.

Keskeinen työkokemus: Wärtsilä Diesel Oy: tiedottaja 1995-1997; Tulikivi Oy: tiedottaja 1998; Tulikivi U.S., Inc.: Pr and Communications Manager 1998 - 2001; Tulikivi Oy: viestintäjohtaja 2001 -2011, viestintä- ja markkinointijohtaja 2011-.

Tulikivi Oyj:n osakeomistus:

K-osakkeita 500 kappaletta

A-osakkeita 500 kappaletta

Risto Vidgren (s. 1968)

KTM. Talusjohtaja. Johtoryhmän jäsen vuodesta 2011. Tulikiven palveluksessa vuodesta 2011.

Keskeinen vastuualue: Tulikiven talous-, IT- ja henkilöstöhallinnon johtaminen.

Keskeiset luottamustoimet: Ei luottamustoimia.

Keskeinen työkokemus: Konecranes Oy: Business Controller 1995-1997; Huhtamäki Oy Leaf: Business Controller, projektipäällikkö 1997-1999; Nokia Oyj, Nokia Networks: Business Controller 1999-2003; OOO Veho: talous- ja hallintojohtaja 2003-2005; Itella Oyj, Itella Logistics: talusjohtaja 2005-2009; OOO National Logistics Company: kehitysjohtaja 2009-2011; Tulikivi Oyj: talusjohtaja 2011 -.

Tulikivi Oyj:n osakeomistus:

Ei omistuksia

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2011

Tulikivi Oyj:n ja sen tytäryhtiöiden hallinto perustuu lakiin, yhtiöjärjestykseen ja 1.10.2010 voimaan tulleeseen Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodiin. Yhtiö noudattaa NASDAQ OMX Helsinki Oy:n sisäpiiriohjetta. Tämä selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä (Corporate Governance Statement) on laadittu hallinnointikoodin suosituksen 54 ja AML 2 luvun 6 §:n 3 momentin mukaisesti. Selvitys julkaistaan erillisenä hallituksen toimintakertomuksesta ja on luettavissa yhtiön internet-sivuilla ja vuosikertomuksessa.

Hallinnointikoodi on julkisesti saatavilla Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n Internet-sivuilla osoitteessa www.cgfinland.fi.

Tulikivi Oyj poikkeaa hallinnointikoodin suosituksesta 22, jonka mukaan Hallitus valitsee keskuudestaan valiokunnan jäsenet ja valiokunnan puheenjohtajan. Nimitysvaliokuntaan kuuluu kolme jäsentä. Nimitysvaliokunnan kaksi jäsentä voidaan valita hallituksen ulkopuolisista

henkilöistä. Poikkeaminen hallinnointikoodin suosituksesta perustuu siihen, että yhtiön omistusrakenne ja kehitysvaihe huomioon ottaen on tarkoituksenmukaista pyrkiä sellaiseen nimitysvaliokunnan kokoonpanoon, jossa saadaan omistajakunnan näkemys suoraan hallituksen ulkopuolelta. Samalla varmistetaan tarpeeksi laaja kontaktipinta, jonka kautta sopivia ehdokkaita hallitukseen voidaan hakea.

Tulikivi Oyj laatii konsernitilinpäätöksen ja osavuositarkastukset kansainvälisten EU:n hyväksymien IFRS-standardien mukaisesti. Konserni noudattaa tiedottamisessa arvopaperimarkkinalakea, soveltuvia Finanssivalvonnan asettamia standardeja ja NASDAQ OMX Helsinki Oy:n sääntöjä. Toimintakertomus ja emoyhtiön tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolain ja kirjanpitolautakunnan ohjeiden ja lausuntojen mukaisesti.

Tulikivi-konsernin organisaatio

Tulikivi-konserniin kuuluvat emoyhtiö Tulikivi

Oyj, sen Saksassa sijaitseva kiinteä toimipaikka Tulikivi Oyj Niederlassung Deutschland, sekä tytäryhtiöt Kivia Oy, AWL-Marmori Oy, Tulikivi U.S. Inc. (USA) ja OOO Tulikivi (Venäjä). Konserniin kuuluu lisäksi The New Alberene Stone Co Inc. (USA), jolla ei tällä hetkellä ole liiketoimintaa. Konsernin osakkuusyhtiöt ovat Stone Pole Oy, Leppävirran Matkailukeskus Oy (18.11.2011 saakka) ja Rakentamisen MALL Oy. Tulikivi-konsernin hallinnosta ja toiminnasta vastaavat yhtiökokouksen valitsema hallitus, hallituksen valiokunnat sekä toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan apuna toimiva johtoryhmä.

Kuvaus hallituksen ja hallituksen valiokuntien kokoonpanosta ja toiminnasta

Hallitus huolehtii yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Hallitukseen kuuluu vähintään viisi ja enintään seitsemän jäsentä. Yhtiökokous valitsee hallituksen jäsenet vuodeksi kerrallaan. Hallitus valitsee keskuudes-

taan puheenjohtajan. Konsernin emoyhtiön hallitus päättää tytäryhtiöiden hallitusten kokoonpanosta.

Hallituksen kokoonpano

Tulikivi Oyj:n 14. huhtikuuta 2011 pidetyssä varsinaisessa yhtiökokouksessa hallituksen jäsenten lukumääräksi vahvistettiin seitsemän jäsentä.

Hallituksen jäsenten henkilötiedot:

- Matti Virtaala, s. 1951. Hallituksen puheenjohtaja. Diplomi-insinööri. Teollisuusneuvos. Hallituksen jäsenyys useissa yrityksissä.
- Juhani Erma, s. 1946. Oikeustieteen lisensiaatti, varatuomari. Hallituksen jäsenyys useissa yrityksissä.
- Olli Pohjanvirta, s. 1967. Oikeustieteen kandidaatti. Russian Capital Management Oy:n toimitusjohtaja. Hallituksen jäsenyys useissa yrityksissä.

- Markku Rönkkö, s. 1951. Kauppatieteiden maisteri. Järvi-Suomen Portti Oy:n toimitusjohtaja. Hallituksen jäsenyys useissa yrityksissä.
- Pasi Saarinen, s. 1968. hallituksen jäsen 14.4.2011 alkaen. Diplomi-insinööri. Abloy Oy Rakennusliiketoimintayksikön johtaja. Finnsecurity ry hallituksen jäsen, Teknologiateollisuus, toimialaryhmän puheenjohtaja.
- Maarit Toivanen-Koivisto, s. 1954. Ekonomi, PD. Vuorineuvos, Onvest Oy:n toimitusjohtaja ja hallituksen puheenjohtaja, hallituksen jäsenyys useissa yrityksissä.
- Heikki Vauhkonen, s. 1970. Oikeustieteen kandidaatti, kauppatieteiden kandidaatti. Tulikivi Oyj:n toimitusjohtaja. Stone Pole Oy:n hallituksen puheenjohtaja.
- Piispa Ambrosius, s. 1945. Hallituksen jäsen 14.4.2011 saakka. Teologian maisteri, valtiotieteiden kandidaatti. Helsingin ortodoksisen hiippakunnan metropoliitta. Hallituksen jäsenyys useissa yrityksissä.

Yhtiöstä riippumattomia hallituksen jäseniä ovat Juhani Erma, Olli Pohjanvirta, Markku Rönkkö, Pasi Saarinen, Maarit Toivanen-Koivisto ja Matti Virtaala. Merkittävistä osakkeenomistajista riippumattomia hallituksen jäseniä ovat Juhani Erma, Olli Pohjanvirta, Markku Rönkkö, Pasi Saarinen ja Maarit Toivanen-Koivisto. Ajalla 1.1.-14.4.2011 hallituksen jäsenenä toimivat piispa Ambrosius, Juhani Erma, Olli Pohjanvirta, Markku Rönkkö, Maarit Toivanen-Koivisto, Heikki Vauhkonen ja Matti Virtaala.

Hallituksen pääasialliset tehtävät

Hallituksen tehtävänä on osakeyhtiölain mukaan huolehtia yhtiön hallinnosta ja sen toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Hallitus vastaa siitä, että yhtiön kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty. Hallitus ohjaa ja valvoo yhtiön toimivaa johtoa, nimittää

ja erottaa toimitusjohtajan, hyväksyy yhtiön strategiset tavoitteet, budjetin, investointien kokonaismäärän ja niiden jakautumisen sekä käytettävät palkkiojärjestelmät, päättää laajakantoisista sopimuksista ja riskienhallinnan periaatteista sekä varmistaa johtamisjärjestelmän toiminnan, vahvistaa yhtiön vision ja toiminnassa noudatettavat arvot sekä organisaatiomallin, hyväksyy ja julkistaa osavuosisikatsaukset, vuosikertomuksen ja tilinpäätöksen sekä määrittelee yhtiön osinkopolitiikan ja kutsuu koolle yhtiökokouksen. Hallituksen tehtävänä on edistää yhtiön ja kaikkien osakkeenomistajien etua. Hallitus kokoontui vuonna 2011 16 kertaa. Hallituksen jäsenten osallistumisprosentti kokouksiin oli keskimäärin 98,2 prosenttia. Kunkin jäsenen osallistuminen kokoukseen ilmenee alempana olevasta taulukosta.

Hallituksen valiokunnat

Tulikivi Oyj:n hallituksella on kaksi valiokuntaa, nimitysvaliokunta ja tarkastusvaliokunta. Hallitus valitsee valiokuntien jäsenet ja valiokuntien puheenjohtajat.

Nimitysvaliokuntaan kuuluu kolme jäsentä. Vuonna 2011 valiokuntaan kuuluivat Reijo Vauhkonen puheenjohtajana sekä piispa Ambrosius ja Matti Virtaala jäseninä. Nimitysvaliokunnan kaksi jäsentä voidaan valita hallituksen ulkopuolisista henkilöistä. Perustelut poikkeamiselle hallinnointikoodin suosituksesta on esitetty tämän hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää koskevan selvityksen alussa. Nimitysvaliokunnan tehtäviin kuuluvat hallituksen jäsenten valinnan valmistelu yhtiökokoukselle tehtävää ehdotusta varten, hallituksen jäsenten palkitsemisasioiden valmistelu ja hallituksen jäsenten seuraajaehdokkaiden etsiminen. Nimitysvaliokunta on kokoontunut 2 kertaa vuonna 2011. Valiokunnan jäsenten osallistumisprosentti kokouksiin oli keskimäärin 100 prosenttia.

Nimitysvaliokunnan jäsenten henkilötiedot:

- Reijo Vauhkonen, s. 1939. Puheenjohtaja. Ra-

kennusinsinööri. Teollisuusneuvos.

- Piispa Ambrosius, s. 1945. Teologian maisteri, valtiotieteiden kandidaatti. Helsingin ortodoksisen hiippakunnan metropoliitta. Hallituksen jäsenyys useissa yrityksissä.
- Matti Virtaala, s. 1951. Diplomi-insinööri. Teollisuusneuvos. Tulikivi Oyj:n hallituksen puheenjohtaja. Hallituksen jäsenyys useissa yrityksissä.

Tarkastusvaliokuntaan kuuluu kolme jäsentä, jotka hallitus nimeää keskuudestaan. Vuonna 2011 valiokuntaan kuuluivat Juhani Erma puheenjohtajana, sekä Markku Rönkkö ja Matti Virtaala. Tarkastusvaliokunnan tehtävänä on avustaa ja tehostaa hallituksen työskentelyä yhtiön taloudellista raportointia ja valvontaa koskevien asioiden käsittelyssä sekä huolehtia yhteydenpidosta tilintarkastajiin. Tarkastusvaliokunta on kokoontunut 4 kertaa vuonna 2011. Valiokunnan jäsenten osallistumisprosentti kokouksiin oli keskimäärin 91,7 prosenttia.

Toimitusjohtaja

Tulikivi Oyj:n toimitusjohtaja on Heikki Vauhkonen. Toimitusjohtajan tehtävänä osakeyhtiölain mukaan on hoitaa yhtiön juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjohtaja vastaa siitä, että

yhtiön kirjanpito on lain mukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty. Toimitusjohtajan on annettava hallitukselle ja sen jäsenelle tiedot, jotka ovat tarpeen hallituksen tehtävien hoitamiseksi. Toimiin, jotka yhtiön toiminnan laajuuden ja laadun huomioon ottaen ovat epätavallisia tai laajakantoisia, toimitusjohtaja saa ryhtyä vain, mikäli hallitus on hänet siihen valtuuttanut tai hallituksen päätöstä ei voida odottaa aiheuttamatta yhtiön toiminnalle olennaista haittaa. Viimeksi mainitussa tapauksessa on hallitukselle niin pian kuin mahdollista annettava toimenpiteestä tieto. Toimitusjohtaja vastaa operatiivisesta toiminnasta, budjetin toteutumisesta, Tulikivi-konsernin tuloksesta ja alaistensa toiminnasta.

Johtoryhmä

Operatiivisen toiminnan johtamisessa ja suunnittelussa toimitusjohtajaa on avustanut johtoryhmä, jonka jäseniä ovat toimitusjohtajan lisäksi vientijohtaja Michel Mercier, tuotantojohtaja Ismo Mäkeläinen, sauna-liiketoiminnan johtaja Martti Purtoala, myyntijohtaja Juha Sivonen, luonnonkivituotteet-liiketoiminnan ja verhoukivituoteryhmän johtaja Jouko Toivanen, viestintäjohtaja Anu Vauhkonen ja talousjohtaja Risto Vidgren. Johtoryhmä kokoontui vuonna 2011 11 kertaa.

Hallituksen jäsenten osallistuminen hallituksen ja valiokuntien kokouksiin

1.1.-31.12.2011	hallitus	tarkastusvaliokunta	nimitysvaliokunta
Matti Virtaala	16/16	4/4	2/2
Heikki Vauhkonen	16/16		
Juhani Erma	16/16	4/4	
Olli Pohjanvirta	15/16		
Markku Rönkkö	15/16	3/4	
Pasi saarinen (14.4. alkaen)	11/12		
Maarit Toivanen-Koivisto	16/16		
Piispa Ambrosius (hallituksen jäsen 14.4. saakka)	4/4		2/2
Reijo Vauhkonen			2/2

Kuvaus taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä

1. Kuvaus valvontaympäristöstä

Tulikiven liikeidea

Tulikivellä on kolme tuoteryhmää: Tulisijat, Sauna ja Sisustus. Tulikivi ja sen asiakkaat arvostavat hyvinvointia, sisustamista ja bioenergian hyötyjä.

Ympäristöpolitiikka

Kaivostoiminnan harjoittaminen edellyttää kaivospiirin muodostamista sekä ympäristölupaa. Myös keramiikkatuotanto edellyttää ympäristölupaa. Kaivostoimintaa säännellään kaivoslaissa ja ympäristölainsäädännössä. Louhinnasta vastaava johtaja vastaa siitä, että kaivostoiminnan luvat ovat voimassa ja ajan tasalla.

Ympäristöstrategian tavoitteena Tulikivellä on ympäristötyön järjestelmällinen eteneminen määritellyillä osa-alueilla. Ympäristötyön päämäärä on luonnonvarojen säästeliäs käyttö sekä prosessien ja tuotteiden hallinta niin, että ne kuormittavat mahdollisimman vähän ympäristöä. Konserni noudattaa toimintaansa liittyvää ympäristölainsäädäntöä ja normeja sekä tekee toimin-

nassaan jatkuvan parantamisen kautta ennakoivaa ympäristötyötä. Konsernissa tunnustetaan ja tunnetaan oma vastuu ympäristötoimijana.

Suunnittelu- ja seurantaprosessit

Konsernin toiminta suunnitellaan ja toiminnan tehokkuus varmistetaan vuosittain toteutettavassa strategiasuunnitteluprosessissa ja budjetointiprosessissa. Suunnitelmien toteutumista ja toimintaympäristön kehitystä seurataan kuukausiraportoinnin, osavuositarkastusraportoinnin ja tilinpäätösraportoinnin yhteydessä.

Riskianalyysi ja riskienhallinta ovat Tulikivi-konsernissa osa vuosittain toteutettavaa strategista suunnitteluprosessia ja operatiivista toimintaa. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena konsernissa on varmistaa, että toiminta on tehokasta ja tuloksellista, informaatio luotettavaa ja että säännöksiä ja toimintaperiaatteita noudatetaan.

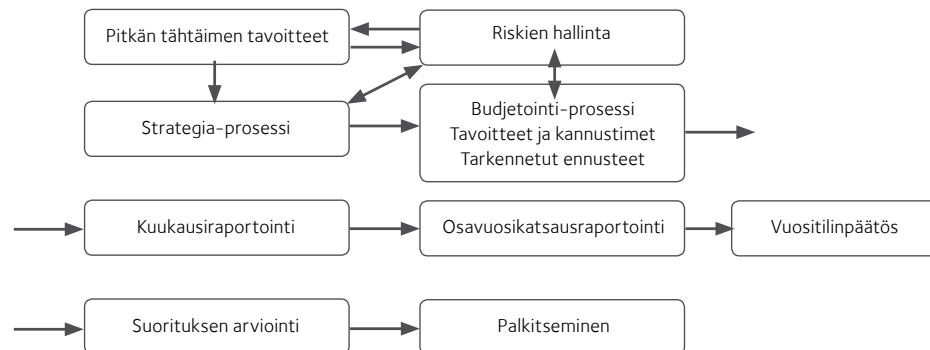
Valvontatoiminnot

Organisaation ja toimenkuvien mukaisesti valtaa ja vastuuta delegoidaan budjettivastuullisille ja linjaorganisaation vastuuhenkilöille. Toiminnan lakien ja säädösten mukaisuus varmistetaan toimintokäsikirjan ja muun sisäisen ohjeistuksen kautta.

KUVA: Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävien vastuujako

Vastuunjako	Valvontatoiminnot
Hallitus	- sisäisen valvonnan toimintaperiaatteiden määrittely - vastuu valvonnan toimivuuden seurannasta - hyväksyy riskienhallintaperiaatteet - tilintarkastajien raporttien käsittely - kannustinjärjestelmän määrittäminen
Tarkastusvaliokunta	- sisäisen valvonnan tehokkuuden arviointi - raportointiin liittyvien asioiden käsittely - yhteydenpito tilintarkastajiin
Toimitusjohtaja johtoryhmän avustamana	- sisäisen valvonnan osatekijöiden olemassaolon ja toimivuuden valvonta - valvoo, että toiminta on asetettujen arvojen mukaista - muokkaa toimintaperiaatteet ja -politiikat - vastaa resurssien tarkoituksenmukaisesta ja tehokkaasta käytöstä - valvontamekanismien (hyväksymisperiaatteet, täsmätykset ja raportointi) määrittäminen - määrittää riskienhallinnan toimintatavat ja riskienhallintakeinot
Johtoryhmän jäsen, toimialansa mukaan: viestintä, kotimaan uunimyynti, vienti, luonnonkivi ja verhoukivet, saunaliiketoiminta, tuotanto ja talous	- antavat oman vastuualueensa osalta vastuun yksityiskohtaisempien valvontatoimien käyttöönotosta henkilöille, jotka ovat vastuussa eri toiminnoista. Vastuu sisäisen valvonnan toimivuudesta omalla vastuualueella - omalle vastuualueelle kuuluvien riskien hallinta
Talusojohtaja	- sisäinen laskenta: tulosten seuranta ja analysointi
Rahoitusjohtaja	- ulkoinen laskenta ja raportointi
Tilintarkastaja	- lakisääteinen tilintarkastus - laajennettu tarkastus hallituksen tai tarkastusvaliokunnan toimeksiantonnasta - raportointi tarkastusvaliokunnalle ja hallitukselle

KUVA: Suunnittelu- ja seurantaprosessi

Vuoden 2011 aikana kehitettiin toimintaprosesseja toimintojen tehostamiseksi ja sisäisen valvonnan kontrollimekanismien parantamiseksi. Uusi toiminnanohjausjärjestelmä otettiin käyttöön 2.1.2012.

Uuden järjestelmän myötä Tulikiven sisäiset prosessit eri tehtailla ja liiketoiminnoissa yhtenäistyivät. Lisäksi järjestelmä mahdollistaa yhteistyökumppaniverkoston ja koko toimitusketjun paremman hallinnan.

Vuonna 2012 on painopisteenä uuden tietojärjestelmän tehokas käyttöönotto kaikilla keskeisillä osa-alueilla. Samalla raportointiprosessit

täsmentyvät. Sisäiseen valvontaan liittyvien kontrollimekanismien toimivuus varmistetaan. Sisäistä valvontaa tekevät organisaation eri tahojen lisäksi tilintarkastajat laajennettuna tarkastuksena erikseen sovitujen kohteiden osalta. Vuonna 2011 tilintarkastajat tekivät laajennettua tarkastusta vaihto-omaisuuden raportointiin liittyen. Konsernissa ei ole konsernin koko ja toiminnan luonne huomioiden katsottu tarpeelliseksi nimittää sisäistä tarkastajaa. Hallitus voi halutessaan käyttää ulkopuolista asiantuntijaa haluamallaan osa-alueilla.

Riskienhallinta on osa yhtiön valvontajärjestel-

mää. Riskienhallinnan avulla pyritään varmistamaan, että liiketoimintaan vaikuttavat riskit tunnistetaan ja niitä seurataan ja arvioidaan jatkuvasti osana normaalia liiketoimintaa.

2. Riskien arviointi

Riskienhallinnan avulla varmistetaan, että Tuli- ja kiivi-konsernin liiketoimintaan vaikuttavat riskit tunnistetaan ja niitä hallitaan mahdollisimman tehokkaasti siten, että konsernin strategiset ja taloudelliset tavoitteet saavutetaan. Tavoitteille on määritetty riskirajat. Riskirajojen ylittyminen tai poikkeamat toimintasuunnitelmissa edellyttävät, että vastuuhenkilö ryhtyy tehositetusti riskienhallintakeinojen käyttämiseen. Taloudellisten riskirajojen ylittyminen tulee esille jatkuvan raportoinnin yhteydessä.

3. Raportointijärjestelmä ja siihen liittyvä sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Raportointijärjestelmän mukaisesti toimitus-

johtaja raportoi hallitukselle kuukausittain konsernin ja liiketoimintayksiköiden toiminnasta sekä tuloksesta ja poikkeamista budjettiin ja tarkennettuihin ennusteisiin nähden (kuukausiraportti), neljännesvuosittain osavuositarkastuksen/vuositilinpäätöksen perustuvasta operatiivisesta tuloksesta ja muutoin välittömästi olennaisista muutoksista toimintaympäristössä. Vastuuhenkilöt raportoivat sisäisen raportointijärjestelmän mukaisesti.

Konsernin raportoinnista vastaa emoyhtiön talousjohtaja. Kotimaisten yhtiöiden kirjanpito ja konsernilaskenta tehdään emoyhtiön talousosastolla. Ulkomaisten tytäryhtiöiden kirjanpito ja raportointi hoidetaan paikallisissa ulkopuolissa, riittävää asiantuntemusta omaavissa tilitoimistoissa tai muutoin ulkopuolisia asiantuntijoita hyödyntäen. Emoyhtiön tilintarkastajat vertaavat Venäjän tytäryhtiön venäläisen raportoinnin ja emoyhtiön konsernitilinpäätöstä varten toimitettavan taloudellisen raportoinnin sisällön.

Raportoinnin oikeellisuus varmistetaan talousraportoinnin ohjeistuksella, henkilöstön ammattitaidon ylläpidolla, tietojärjestelmien luotettavuudella, normaaleilla valvontamekanis-

meilla ja laajennetun tarkastuksen avulla. Raporttien poikkeamat budjetista ja toimintasuunnitelmissa ohjaavat analysoimaan tilannetta tarkemmin ja etsimään poikkeamien syyt. Taloudellisen raportoinnin oikeellisuutta valvoo talousjohtaja ja tilintarkastus sekä aika ajoin toteutettava tietojärjestelmätarkastus. Toiminnan lakien ja sääntöjen mukaisuus pyritään varmistamaan käyttämällä ulkopuolisten asiantuntijoiden osaamista ja palveluita.

Yhtiöllä on taloudellisen raportointijärjestelmän toimivuuden varmistava ohjeistus, jota organisaation on noudatettava. Organisaation osaaaminen varmistetaan tiedotus- ja koulutustilaisuuksissa. Tilinpäätöksen valmistelukokouksissa käydään läpi laskentaperiaatteiden ja lainsäädännön muutoksia ja aikataulutukset.

Tarkastusvaliokunta arvioi taloudellisen raportointijärjestelmän toimivuutta mm. tulosten toteuma-analyysien perusteella sekä raportoinnin virheettömyysarvioinnin avulla neljännesvuosittain. Arviointiin kuuluu myös väärinkäytöksiin ja lainvastaiseen toimintaan liittyvien riskien läpikäyminen. Tilintarkastus tarkastaa poikkeamaraportoinnin sisällön laajennetun tarkastuksen yhteydessä. Johtoryhmän jäsenet seuraavat kuukausittain tulosraportoinnin oikeellisuutta ja arvioivat vastuualueidensa tulospoikkeamien syyt.

4. Viestintä ja tiedotus

Raportointia ja laskentaperiaatteita koskevasta ohjeistuksesta tiedotetaan kaikille talousasioista vas-taaville henkilöille ja kaikille muille, jotka tuottavat tietoa ja tarkastustuloksia talouden järjestelmään. Toimitusjohtaja raportoi tarkastusvaliokunnalle sisäisen valvonnan, ml raportoinnin oikeellisuus, alueella havaituista puutteista. Tilintarkastuksen ja laajennetun tarkastuksen raportit sekä vastuuhenkilöiden antamat selvitykset raportteihin käsitellään tarkastusvaliokunnan kokouksissa. Tarkastusvalio-

kunta raportoi hallitukselle tekemistään havainnoista sekä organisaatiolle antamistaan ohjeita ja suosituksista.

Konsernin viestinnästä vastaa viestintäjohtaja. Konsernissa on viestinnän toimintaohjeet (Information Policy), joka kattaa toimintaohjeet sisäiselle viestinnälle, ulkoiselle viestinnälle ja kriisiviestinnälle. Lisäksi on määritelty näihin liittyen puheoikeuden omaavat henkilöt. Pörs-sitiedottamiseen liittyvien säännösten noudattamisesta vastaa talousjohtaja.

5. Valvonnan seuranta

Sisäisen valvonnan tehokkuutta arvioidaan säännöllisesti johtamis- ja ohjaustoimien yhteydessä ja erikseen tarkastusraporttien valmistuttua. Taloudellisen raportoinnin osalta vertailut toteuman ja tavoitteen välillä, erilaiset täsmäytykset ja toiminnallisten raporttien säännönmukaisuuden valvonta ovat jatkuvasti toteuttavia seurantatoimenpiteitä.

Suunnittelu- ja seurantakokoukset sisältyvät hallituksen vuosisuunnitelmaan. Tietojärjestelmät ovat pääpiirteissään vakiintuneita. Ulkopuolinen asiantuntija arvioi niiden luotettavuutta säännöllisesti.

6. Tilintarkastus

Tilintarkastaja valitaan vuosittain varsinaisessa yhtiökokouksessa toimikaudeksi, joka päättyy seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Tilintarkastajana on toiminut KHT-yhteisö KPMG Oy Ab.

KUVA: Riskien kartoitus ja riskienhallinta

Riskianalyysi ja riskien järjestäminen merkittävyyden mukaan	- riskien nimeäminen konsernitasolla ja vastuualueittain - riskien vaikuttavuuden ja todennäköisyyden arviointi - määritellään riskirajat asetetuille tavoitteille - määritellään kontrollipisteet - raportointiin liittyvien riskien kartoitus
Riskienhallinta	- riskien hallintatoimenpiteiden määrittely - vastuuhenkilöiden nimeäminen toimenpiteille - toteutuksen aikajänteestä sopiminen - toimenpiteiden toteuttamisen seurattavan määrittely
Riskienhallintaprosessin valvonta	- vastuuhenkilöt raportoivat toimitusjohtajalle riskien toteutumisesta, tehdyistä toimenpiteistä ja niiden tehokkuudesta - riskiarvioinnit kontrollien osalta
Riskienhallintaprosessin jatkuvuus	- kuluvan kauden toimenpiteet ja toimintaympäristö ja sen ennustettavissa olevat muutokset vaikuttaa seuraavan kauden suunnitelmiin ja riskienhallintatoimenpiteisiin - riskienkartoitukseen kerätään taustamateriaalia osana jatkuvaa toimintaa.

Palkka- ja palkkioselvitys 2011

Hallituksen jäsenet

Hallituksen jäsenten palkkioista päättää Tulikivi Oyj:n varsinainen yhtiökokous.

Hallituksen jäsenen vuosipalkkio oli 14.4.2011 lähtien 18 000 euroa (jota edeltävältä ajalta vuosipalkkio oli vastaavasti 15 600 euroa), josta 60 prosenttia suoritettiin rahana ja 40 prosenttia Tulikivi Oyj:n A-osakkeina. Kukin hallituksen jäsen sai näin 6 229 A-osaketta. Osakkeet ostettiin pörssistä. Hallituksen jäsen ei saa luovuttaa näin saamiaan osakkeita ennen kuin hallituksen jäsenyys on päättynyt, ellei hallitus myönnä tapauskohtaisesti luovuttamiseen lupaa etukäteen. Lisäksi suoritettiin hallituksen puheenjohtajalle 6 500 (6 240) euron ja sihteerinä toimivalle hallituksen jäsenelle 1 400 (1 224) euron suuruiset kuukausipalkkiot. Hallituksen valiokuntien jäsenille maksettiin kokouspalkkiota 330 (300) euroa kokousta kohden. Hallituksen jäsenille ei suoritettu muuhun kuin hallitus- tai valiokuntatyöhön liittyviä palkkioita vuonna 2011.

Toimitusjohtajan ja yhtiön muun johdon palkitsemisjärjestelmien periaatteet

Toimitusjohtajan ja muun johtoryhmän palkitseminen koostuu kiinteästä peruspalkasta ja kannustinjärjestelmän määrittelemästä vuosittaisesta tulospalkkiosta (muuttuva osa) ja osakepalkkiosta.

Toimitusjohtajan palkasta, palkkioista ja muista työsopimuksen ehtoista päättää hallitus.

Muun johtoryhmän kannustinjärjestelmästä päättää hallitus, ja kiinteästä palkkaosuudesta toimitusjohtaja yhdessä hallituksen puheenjohtajan kanssa.

Toimitusjohtajan kiinteä palkka vuonna 2011 oli 221 558 (218 382) euroa. Toimitusjohtajalle ei muodostunut palkkiota kannustinjärjestelmän perusteella vuodelta 2011. Toimitusjohtajan irtisanoutumisaika on 3 kuukautta ja yhtiön irtisanoessa toimitusjohtajan irtisanomisaika on 12 kuukautta. Työsuhteen päättämiseen ei liity erillistä erorahaa.

Lakisääteisen eläketurvan lisäksi toimitusjohtajalla ja yhdellä muulla johtoryhmän jäsenellä on lisäeläkejärjestely.

Lisäeläkejärjestely on maksupohjainen ja se oikeuttaa jäämään eläkkeelle 60-vuotiaana. Lisäeläke karttuu sopimuksen mukaan työssäolovuosina maksetun palkan suhteessa ja sen vuosikustannus yhtiölle on tällä hetkellä näiden henkilöiden osalta yhteensä 40 647 euroa.

Tulospalkkiojärjestelmä

Tulikivi Oyj:llä on tulospalkkiojärjestelmä koko henkilöstölle. Järjestelmän ansaintakriteerit ja palkkion määrän päättää hallitus, ja järjestelmä on voimassa vuoden kerrallaan. Hallitus hyväksyy järjestelmän mukaisten palkkioiden maksatuksen toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten osalta, ja toimitusjohtaja muilta osin laskelmien valmistuttua.

Tulospalkkiojärjestelmä koskee koko henkilöstöä ja se perustuu konsernin tulokseen ja tuotavuuden paranemiseen ja toimitusjohtajalla ja avainhenkilöillä lisäksi henkilökohtaisten ta-

voitteiden saavuttamiseen. Vuoden 2011 (2010) tulos ei oikeuttanut tulospalkkioon. Henkilökohtaisten tavoitteiden perusteella tulospalkkioita suoritetaan vuodelta 2011 92 156 euroa, josta johtoryhmän osuus on 21 500 euroa. Nämä palkkiot maksetaan maaliskuussa 2012. Vuodelta 2010 suoritettiin henkilökohtaisten tavoitteiden perusteella tulospalkkioita 71 400 euroa, josta johtoryhmän osuus oli 30 200 euroa. Tämä palkkio maksettiin maaliskuussa 2011.

Tilintarkastus

Tilintarkastaja valitaan vuosittain varsinaisessa yhtiökokouksessa toimikaudeksi, joka päättyy seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Tilintarkastajana on toiminut KHT-yhteisö KPMG Oy Ab. Vuonna 2011 tilintarkastusyhtiölle maksettiin palkkoja ja palkkioita yhteensä 84 176 euroa, josta lakisääteisen tilintarkastuksen osuus oli 44 500 euroa.

Hallituksen jäsenille vuonna 2011 maksetut vuosipalkkiot hallitus- ja valiokuntatyöstä (euro):

	Vuosipalkkiot	Tarkastusvaliokunta	Nimitysvaliokunta	Yhteensä
Piispa Ambrosius, jäsen (14.4.2011 saakka), nimitysvaliokunnan jäsen			600	600
Erma Juhani, jäsen ja sihteeri	34 189	1 290		35 479
Pohjanvirta Olli, jäsen	18 000			18 000
Rönkkö Markku, jäsen	18 000	990		18 990
Saarinen Pasi (14.4.2011 alkaen), jäsen	18 000			18 000
Toivanen-Koivisto Maarit, jäsen	18 000			18 000
Vauhkonen Heikki, jäsen	18 000			18 000
Virtaala Matti, jäsen ja puheenjohtaja	95 097	1 290	600	96 987
Yhteensä	219 286	3 570	1 200	224 056

Tietoja osakkeenomistajille

Yhtiökokous

Tulikivi Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään 12. huhtikuuta 2012 klo 13.00 alkaen Juuan Nunnanlahdessa, Kivikylän auditoriossa. Tilinpäätöstä koskevat asiakirjat ovat nähtävillä 20.3.2012 alkaen yhtiön kotisivuilla ja pääkonttorissa Nunnanlahdessa, ja niistä lähetetään pyydettäessä jäljennöksiä osakkeenomistajille. Oikeus osallistua yhtiökokoukseen on osakkeenomistajalla, joka viimeistään 29.3.2012 on merkitty osakkeenomistajaksi Euroclear Finland Oy:n ylläpitämään yhtiön osakasluetteloon. Osakkeenomistajan, joka haluaa osallistua yhtiökokoukseen, tulee ilmoittaa siitä 2.4.2012 mennessä yhtiölle. Ilmoittautuminen tulee tehdä joko puhelimitse numeroon 0207 636 251 tai 0207 636 322;

sähköpostitse osoitteeseen kaisa.toivanen@tulikivi.fi tai postitse osoitteella Tulikivi Oyj / yhtiökokous, 83900 Juuka. Hallintarekisteröidyt osakkeenomistajat: Ohjeet osallistumisesta yhtiökokoukseen osoitteessa: www.tulikivi.com>Konserni>Yhtiökokous 2012

Osingonjako

Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että tilivuodelta 2011 ei jaeta osinkoa.

Osakerekisteri

Osakkeenomistajan henkilö- tai osoitetiedoissa sekä osakkeiden omistuksessa tapahtuneet muutokset pyydämme ilmoittamaan siihen arvo-osuusrekisteriin, jossa osakkeenomistajalla on arvo-osuustili.

Taloudelliset katsaukset

Tulikivi Oyj julkaisee vuonna 2012 seuraavat taloudelliset katsaukset:

Tilinpäätöstiedote vuodelta 2011
10.2.2012

Vuosikertomus vuodelta 2011
vko 12

Osavuositarkastus tammi-maaliskuulta
24.4.2012

Osavuositarkastus tammi-kesäkuulta
8.8.2012

Osavuositarkastus tammi-syyskuulta
26.10.2012

Vuosikertomus, osavuositarkastukset ja pörssi-tiedotteet julkaistaan suomeksi ja englanniksi.

Vuosikertomus julkaistaan yhtiön Internet-sivuilla viikolla 12. Taloudelliset katsaukset löytyvät julkaisupäivästä alkaen yhtiön kotisivuilta www.tulikivi.com. Sijoittajasuhteisiin liittyviin kysymyksiin vastaa yhtiössä talousjohtaja Risto Vidgren, puhelin 0403 063 176.

Tulikivi Oyj:tä seuraavat analyttikot:
Mika Karppinen / Evli Equity Research,
puh. 09 4766 9643,
mika.karppinen@evli.com ja
Matias Rautionmaa / Pohjola Pankki,
puh. 010 252 4408,
matias.rautionmaa@pohjola.fi

Vuosikooste

Tulikivi Oyj:n vuonna 2011
julkaisemista pörssitiedotteista

22.12.2011	Tulikivi Oyj päivittää tulos- ja liikevaihtoen- nustettaan vuodelle 2011	04.08.2011	Osavuosikatsaus 01-06/2011	14.04.2011	Varsinaisen yhtiökokouksen päätökset ja hallituksen järjestäytyminen
22.12.2011	Tulikivi Oyj:n yt-neuvottelut päättyivät	04.08.2011	Risto Vidgren Tulikivi Oyj:n talousjohtajaksi	14.04.2011	Tulikivi keskittyy ydinliiketoimintoihinsa
31.10.2011	Tulikivi Oyj aloittaa yt-neuvottelut kannat- tavuuden parantamiseksi	30.06.2011	Tulikivi-konsernin luonnonkivituotteet-liike- toimintaan liittyvät yt-neuvottelut päättyivät	16.03.2011	Vuosikertomus 2010
21.10.2011	Tulikivi Oyj:n tulosennuste/täydennys osa- vuosikatsaustiedotteeseen	30.06.2011	Tulikivi-konserni myy Taivassalon rakennus- kiviliiketoimintansa Vientikivi Oy Finlandille	16.02.2011	Yhtiökokouskutsu 14.4.2011
20.10.2011	Osavuosikatsaus 01-09/2011	17.06.2011	Tulikivi-konsernin yt-neuvottelut Heinäve- den tehtaalla päättyivät	11.02.2011	Kutsu Tulikivi Oyj:n tiedotustilaisuuteen 17. helmikuuta 2011
13.10.2011	Tulikivi Oyj:n yhtiökokous ja taloudelliset tie- dotteet vuonna 2012	20.04.2011	Osavuosikatsaus 1-3/2011	10.02.2011	Tilinpäätöstiedote 1-12/2010
		18.04.2011	Tulikivi Oyj julkaisee tammi-maaliskuun osa- vuosikatsauksen 20.4.2011	10.02.2011	Selvitys hallinto ja ohjausjärjestelmästä 2010
				31.01.2011	Tulikivi Oyj:n vuosikooste

Tulikivi Oyj:n toimintakertomus ja tilinpäätös vuodelta 2011

Hallituksen toimintakertomus
Konsernitilinpäätös, IFRS
Konsernin laaja tuloslaskelma
Konsernitase
Konsernin rahavirtalaskelma
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot
Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut
Tunnuslukujen laskentaperusteet
Emoyhtiön tilinpäätös, FAS
Emoyhtiön tuloslaskelma
Emoyhtiön tase
Emoyhtiön rahoituslaskelma
Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot
Tulikivi Oyj:n osakkeet ja osakkeenomistajat
Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset
Tilintarkastuskertomus

Tämä on Tulikivi-konsernin tilinpäätös, joka on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2011 voimassaolevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja.

Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksissa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettavaksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisen kirjanpito- ja yhteisölaainsäädännön mukaiset. Tilinpäätöstiedot esitetään tuhansina euroina.

Hallituksen toimintakertomus

Liiketoimintaympäristö vuonna 2011

Taloudellinen toimintaympäristö vuonna 2011 muuttui koko ajan heikommaksi. Velkakriisin pitkittyminen vei pohjan taloudelliselta kasvulta, ja vuoden lopulle tultaessa euro-alue ajautui taantuman partaalle.

Toimintaympäristön muutokset vaikuttivat myös Tulikiven liiketoimintaan. Tuotteiden kysyntä käynnistyi vuonna 2011 myönteisissä merkeissä ja liikevaihto kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna. Kesän jälkeen kuluttajien luottamus heikkeni voimakkaasti, ja syksyn kuluessa se näkyi selvästi Tulikivi-tuotteiden tilausvirrassa. Liikevaihdon kasvutavoitetta ei saavutettu, ja operatiivinen tulos jäi tappiolliseksi. Kannattavuuden parantamiseksi päätettiin karsia tappiollisia tuoteryhmiä ja sopeuttaa toimintoja kysyntätilannetta vastaavaksi. Nämä toimenpiteet lisäsivät kuitenkin päättyneen tilikauden kustannuksia huomattavasti.

Tulikivi hakee toimintastrategiansa mukaisesti markkinoiden kasvua nopeampaa liikevaihdon kasvua. Tuotekehitystä ja toimintojen kehittämistä jatkettiin tämän mukaisesti. Uusia tuotteita tuotiin markkinoille ja kokonaan uusi liiketoiminta-alue, Sauna-liiketoiminta, käynnistettiin.

Tulikivellä onkin nyt yhtenäinen, tulisijoista, sauna-tuotteista ja sisustuskivistä koostuva tuoteisto. Yritysilme uudistettiin kuvaamaan yrityksen ja sen tuotteiden uudistumista sekä näiden yhtenäistä linjaa. Jakelutietä laajennettiin sekä kotimaassa että vientialueilla. Tulikiven markkinaosuus kasvoi kotimaassa ja asema tulisija-markkinassa kehittyi hyvin myös Ranskassa ja Saksassa. Toiminnanohjaus-järjestelmän uudistaminen oli mittava kehityshanke, jonka vaikutus sisäisten prosessien tehostumiseen ja yhteistyöverkoston hoidon monipuolistumiseen on jatkossa merkittävä.

Keskittyminen ydinliiketoimintoihin ja toimintojen sopeuttaminen

Kuluneella tilikaudella konsernin kulurakennetta kevennettiin karsimalla ydinliiketoimintoihin kuulumattomia osia ja sopeuttamalla henkilökunnan määrää.

Kesäkuussa päätettiin keskittyä ydinliiketoimintoihin. Konsernin ydinliiketoimintoja ovat jatkossa tulisija-, sauna- ja sisustuskivituotteiden valmistaminen, tuotekonseptien kehittäminen sekä markkinoiminen kuluttajille.

Tulikivi luopui astioiden valmistuksesta tilikauden lopussa sekä rakennuskiven tuottamisesta rakennuskivikohteisiin toimintojen tappiollisuuden takia. Tähän liittyen Taivassalon rakennuskiviliiketoiminta myytiin, ja luonnonkivituotteiden valmistus keskitettiin Espoon tehtaalle. Louhinnan konetöistä merkittävä osa ulkoistettiin. Näiden toimenpiteiden seurauksena konsernin henkilöstömäärä väheni 55 henkilöä, joista irtisanomisten seurauksena 43 henkilöä. Näiden järjestelyjen kuluvaikutus oli nettomäärältään 0,6 miljoonaa euroa. Järjestely pienentää vuosiliikevaihtoa jatkossa vajaat kolme miljoonaa euroa.

Loppuvuodesta päädyttiin toimintojen sopeuttamiseen, kun tuotteiden myyntinäkömät päämarkkina-alueella vallitsevan talouskriisin takia huononivat. Yt-neuvottelujen tuloksena päädyttiin irtisanomaan 51 henkilöä. Lisäksi sovitettiin mahdollisuudesta toteuttaa enintään 90 päivää kestäviä lomautuksia vuoden 2012 aikana. Sopeuttamis päätöksen johdosta kirjattiin uudelleenjärjestelyvaraus, jonka johdosta tilikauden tulos heikkeni noin miljoona euroa.

Keskittämisen ja sopeuttamistoimenpiteiden johdosta konsernin kulurakenne vuonna 2012

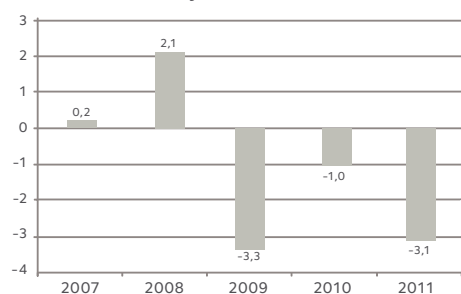
on huomattavasti kevyempi kuin päättyneellä tilikaudella. Tehdyillä toimenpiteillä tavoitellaan kaikkiaan noin kolmen miljoonan euron säästöjä vuodelle 2012.

Liikevaihto ja tulos

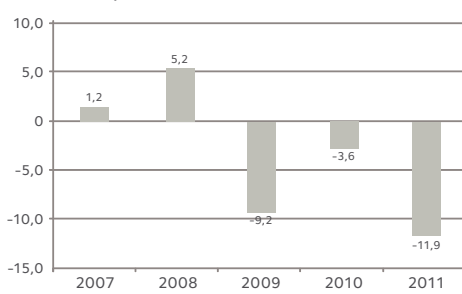
Konsernin liikevaihto vuonna 2011 oli 58,8 (55,9 miljoonaa euroa miljoonaa euroa vuonna 2010). Tulisijat-segmentin liikevaihto oli 53,5 (50,8) miljoonaa euroa ja luonnonkivituotteet-segmentin liikevaihto 5,3 (5,1) miljoonaa euroa. Loppuvuodesta yleisen kuluttajaluottamuksen väheneminen heikensi tuotteiden kysyntää, eikä liikevaihdossa saavutettu asetettua tavoitetta. Luonnonkivituotteet-segmentin liikevaihtoon sisältyy 0,4 miljoonaa euroa rakennuskiviliiketoiminnan vaihto-omaisuuden myymisestä muodostunutta liikevaihtoa. Muilta osin rakennuskiviliiketoimintakaupan vaikutus vuoden 2011 liikevaihtoon oli -0,6 miljoonaa euroa. Luonnonkivituotteet-segmentin vertailukelpoinen liikevaihto säilyi edellisen vuoden tasolla.

Kotimaan liikevaihto oli 31,6 (29,2) miljoonaa euroa eli 53,7 (52,3) prosenttia. Viennin osuus liikevaihdosta oli 27,2 (26,7) miljoonaa euroa. Suu-

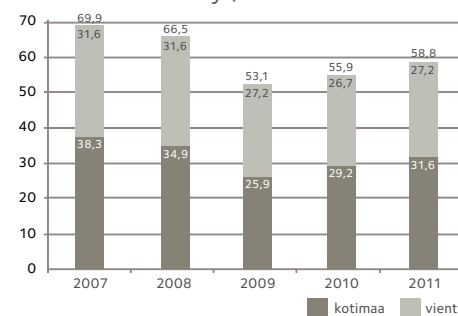
Tulos ennen veroja, Me

Oman pääoman tuotto, %

Liikevaihdon kehitys, Me

rimmat vientimaat olivat Ruotsi, Ranska, Saksa, Belgia ja Venäjä. Uunien ja verhoukivien liikevaihdot jäivät edellisen vuoden tasolle. Loppuvuodesta kysyntä heikkeni etenkin verhoukivissä. Konsernin liiketulos oli -2,4 (-0,3) miljoonaa euroa. Tulisijat-segmentin liikevoitto oli 0,2 (2,2) miljoonaa euroa ja luonnonkivituotteet-segmentin liiketulos -0,6 (-0,5) miljoonaa euroa ja segmenteille kohdistamattomien erien kulut -2,0 (-2,0) miljoonaa euroa. Liiketulosta rasittivat toimitusten keskittämisestä ja sopeuttamisesta aiheutuneet nettomäärältään 1,6 miljoonan euron suuret kertaluonteiset kulut. Näistä kuluista tulisijat-segmentille kohdistuu 1,4 miljoonaa euroa ja luonnonkivituotteet-segmentille nettomääräisesti 0,2 miljoonaa euroa. Tilikauden liiketulokseen vaikuttivat näiden kertaluonteisten kulujen lisäksi 0,8 miljoonan euron kulut, jotka muodostuivat sähkökiukaiden lanseeraamisesta, kotimaan myyntiverkoston laajentamisesta, yritysilmmeen uudistamisesta ja uuden toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönotosta. Konsernin tulos ennen veroja oli -3,1 (-1,0) miljoonaa euroa ja laaja tulos -2,4 (-0,7) miljoonaa

euroa. Konsernin sijoitetun pääoman tuotto oli -4,8 (-0,1) prosenttia. Osakekohtainen tulos oli -0,07 (-0,02) euroa.

Viimeisen neljänneksen liikevaihto oli konsernissa 15,5 miljoonaa euroa (16,6 miljoonaa euroa loka-joulukuu 2010), liikevoitto -1,0 (0,8) miljoonaa euroa ja tulos ennen veroja -1,2 (0,7) miljoonaa euroa. Neljänneksen vuosineljänneksen tulosta rasitti toimintojen sopeuttamis päätöksen johdosta kirjattu miljoonan euron suuruinen uudelleenjärjestelyvaraus.

Rahavirta ja rahoitus

Liiketoiminnan rahavirta ennen investointeja oli 1,4 (2,9) miljoonaa euroa. Käyttöpääoma pieneni tilikauden aikana 1,1 miljoonaa euroa ja oli 6,9 miljoonaa euroa. Korolliset velat olivat 24,9 (25,3) miljoonaa euroa, ja nettorahoituskulut olivat 0,7 (0,7) miljoonaa euroa. Current ratio oli 1,5 (1,9). Omavaraisuusaste oli 33,3 (37,0) prosenttia ja korollisten nettovelkojen suhde omaan pääomaan eli gearing 96,5 (68,1) prosenttia. Osakekohtainen oma pääoma oli 0,51 (0,60) euroa. Konsernin taseessa yhtiön omistuksessa tai hallinnassa olevat vuolukivivaran-

not on kirjattu hankinta-arvostaan.

Katsauskauden päättyessä konsernin rahavarat ja muut likvidit varat olivat 6,8 (10,2) miljoonaa euroa ja nostamattomien luottojen ja käyttämättömien tililuottolimiittien määrä 4,1 (2,5) miljoonaa euroa. Konsernin vieraan pääoman ehtoisestä rahoituksesta 14,5 (13,9) miljoonaa euroon sisältyy kovenanttietoja, jotka on sidottu konsernin omavaraisuuteen. Kaikki kovenanttiehdot täyttyivät tilinpäätöspäivänä.

Investoinnit

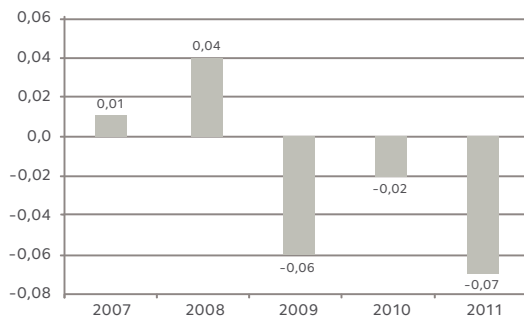
Konsernin tuotanto-, louhos- ja kehitysinvestoinnit olivat yhteensä 4,9 (3,4) miljoonaa euroa. Tilikauden merkittävin investointi oli toiminnanohjausjärjestelmän uudistaminen. Siihen liittyvä uusi toiminnanohjaus otettiin käyttöön 2.1.2012. Uuden järjestelmän myötä Tulikiven sisäiset prosessit eri tehtailta ja liiketoiminnoissa yhtenäistyvät. Lisäksi järjestelmä mahdollistaa yhteistyökumppaniverkoston ja koko toimitusketjun paremman hallinnan. Muita merkittäviä investointeja olivat tehtaiden korvausinvestoinnit ja louhosinvestoinnit.

Tutkimus- ja tuotekehityksenot olivat yhteensä 2,1 (2,2) miljoonaa euroa, ja niiden suhteellinen osuus liikevaihdosta oli 3,6 (3,9) prosenttia. Kehitysmenoista aktivoitiin avustusten vähentämisen jälkeen 0,6 (0,5) miljoonaa euroa. Tilikauden aikana tuotiin markkinoille oma sähköiuasmallisto ja käynnistettiin puukiuasmalliston kehittäminen. Tulisijauutuuksina markkinoille tuotiin uudenlaista tulisijasukupolvea edustava Suvas-takka sekä kuvioituiden keramiikka-päällysteet uuneihin. Green-tuotteiden kehittäminen on jatkunut edelleen. Green-tuotteiden avulla Tulikivi pyrkii osaltaan vastaamaan tulevien rakennusten energiatehokkuus- ja ekologisuusvaatimuksiin.

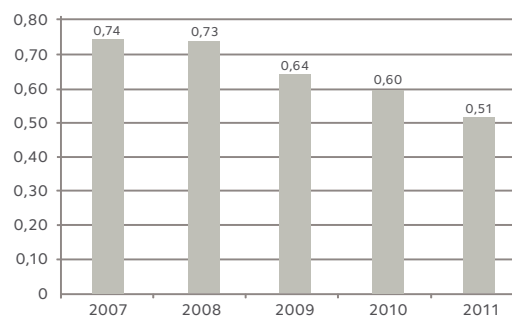
Henkilöstö

Konsernin palveluksessa oli tilikauden aikana keskimäärin 427 (404 henkilöä vuonna 2010; 417 vuonna 2009) henkilöä. Keskimääräinen henkilömäärä on laskettu työssäoloajalta, jolloin lomautusten vaikutus on otettu huomioon. Tilikauden päättyessä henkilöstömäärä oli 436 (497; 484) henkilöä. Näistä tulisijat-segmentillä oli 389 (426; 406) henkilöä, luonnonkivi-

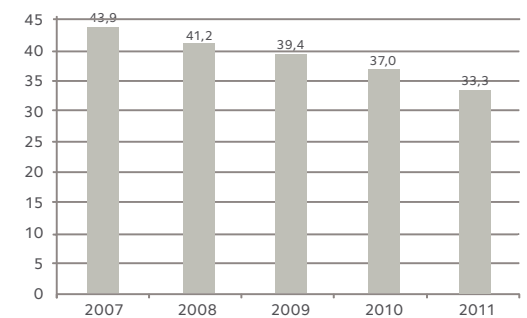
Osakekohtainen tulos, euro

Osakekohtainen oma pääoma

Omavaraisuusaste, %

tuotteet-segmentillä 24 (48; 52) henkilöä ja segmenteille kohdistamattomissa toiminnoissa 23 (23; 26) henkilöä. Henkilöstömäärä väheni tilikauden aikana keskittämistoimenpiteiden seurauksena 55 henkilöllä ja vähenee joulukuussa päätettyjen sopeuttamistoimenpiteiden seurauksena vuonna 2012 vielä 51 henkilöllä. Työsuhteista 98,5 prosenttia oli pysyviä ja 1,5 prosenttia määräaikaisia. Tilikaudella muodostui palkka- ja palkkiokuluja yhteensä 17,4 (15,7; 15,9) miljoonaa euroa. Tilikauden palkkalukuun sisältyy uudelleenjärjestelykuluja 0,9 miljoonaa euroa. Tulikivi-konsernissa on käytössä tulospalkkiojärjestelmä koko henkilöstölle. Tulospalkkiojärjestelmä perustuu konsernin tuloksen ja tuottavuuden paranemiseen ja toimitusjohtajalla, johtoryhmällä ja muilla avainhenkilöillä lisäksi henkilökohtaisten tavoitteiden saavuttamiseen. Vuoden 2011 tulos ei oikeuttanut tulospalkkioon. Henkilökohtaisten tavoitteiden perusteella suoritettavien tulospalkkioiden kustannusvaikutus oli tilikaudelta 0,1 (0,1) miljoonaa euroa. Työturvallisuustilanne on ollut hyvä. Työtapaturmien määrä miljoonaa työtuntia kohden oli 34 (30; 25).

Hallitus, toimitusjohtaja ja tilintarkastajat

Tulikivi Oyj:n 14.4.2011 pidetyssä varsinaisessa yhtiökokouksessa hallituksen jäseniksi valittiin Juhani Erma, Olli Pohjanvirta, Markku Rönkkö, Pasi Saarinen, Maarit Toivanen-Koivisto, Heikki Vauhkonen ja Matti Virtaala. Puheenjohtajana on toiminut Matti Virtaala. Tulikivi Oyj:n toimitusjohtaja on Heikki Vauhkonen. Tilintarkastaja on KHT-yhteisö KPMG Oy Ab.

Osakepääoma, osakkeet ja hallituksen valtuutukset

Tulikivi Oyj:n osakepääomassa ei tapahtunut muutoksia vuonna 2011. Kaupparekisteriin merkitty osakepääoma 31.12.2011 oli 6 314 474,90 euroa. Osakkeiden lukumäärä oli 37 143 970 osaketta, joista A-sarjan osakkeita 27 603 970 kappaletta ja K-sarjan osakkeita 9 540 000 kappaletta. Yhtiöjärjestyksen mukaan A-osakkeelle maksetaan jaettavasta voitosta 0,0017 euroa suurempi osinko kuin K-osakkeelle. K-osakkeella on yhtiökokouksessa 10 ääntä ja A-osakkeella 1 ääni. A-osake on listattu NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä.

Ulkomaalaisten omistamien ja hallintarekisteröityjen osakkeiden osuus oli 4,5 prosenttia kaikista osakkeista. Yhtiölle ei jätetty liputusilmoituksia katsauskauden aikana.

Hallituksella on valtuutus omien osakkeiden hankkimiseen. Yhtiön A-sarjan osakkeita voidaan hankkia enintään 2 760 397 kappaletta ja yhtiön K-sarjan osakkeita enintään 954 000 kappaletta. Valtuutus osakkeiden hankintaan on voimassa vuoden 2012 varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka.

Hallituksella on valtuutus päättää osakeanneista ja yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden luovuttamisesta sekä osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:ssä tarkoitettujen osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta. Uusia osakkeita tai yhtiön hallussa olevia omia osakkeita voidaan antaa seuraavasti: enintään 5 520 794 kappaletta A-sarjan ja 1 908 000 kappaletta K-sarjan osakkeita. Valtuutus sisältää myös oikeuden osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:ssä tarkoitettujen osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta, jotka oikeuttavat saamaan maksua tai saatavan kuittaamista vastaan yhtiön osakkeita. Valtuutus osakkeiden hankintaan on voimassa vuoden 2012 varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka.

Omat osakkeet

Tulikivi Oyj:llä oli hallussaan katsauskauden alkaessa ja päättyessä 124 200 omaa A-osaketta vastaten 0,3 prosenttia osakepääomasta ja 0,1 prosenttia kokonaisuomaisuudesta. Omia osakkeita ei hankittu eikä luovutettu tilikauden aikana.

A-osakkeen kurssikehitys ja vaihto

Tulikivi Oyj:n A-osakkeita vaihdettiin vuonna 2011 NASDAQ OMX Helsingissä 3,8 miljoonaa kappaletta, 3,8 miljoonan euron vaihtoarvolla.

Osakkeen ylin kaupankäyntikurssi oli 1,40 euroa ja alin 0,61 euroa. Tilikauden viimeisen pörssipäivän päätöskurssi oli 0,63 euroa.

Toimintaan liittyvät merkittävimmät riskit

Konsernin toimintaa liittyvät riskit luokitellaan strategisiin ja operatiivisiin riskeihin, vahinkoriskeihin ja rahoitusriskeihin. Strategiset riskit liittyvät liiketoiminnan luonteeseen ja koskevat muun muassa konsernin liiketoimintaympäristön, rahamarkkinoiden ja markkinatilanteen sekä markkina-aseman muutoksia, kulu- ja tulostottumusten ja kysyntätekijöiden muutoksia, resurssien kohdentamista, raaka-ainevaroja, lainsäädännön ja asetusten muutoksia, liiketoimintakokonaisuutta, yrityksen, tuotemerkkien ja raaka-aineen mainetta sekä suuria investointeja.

Operatiiviset riskit liittyvät tuotteisiin, jakeluteihin, henkilöstöön, toimintaan, uusien tuotteiden markkinoille saattamiseen ja prosesseihin. Vahinkoriskeihin kuuluvat tulipalot, vakavat konerikot ja muut omaisuusvahingot, joista voi aiheutua myös keskeytysvahinkoja. Vahinkoriskejä ovat lisäksi työterveys- ja työsuo- jelu- ja ympäristöriskejä ja onnettomuusriskit. Konsernin rahoitusriskejä ovat maksuvalmius- riski, pääoman hallintaan liittyvät riskit, korko- riski ja valuuttariski.

Riskien arviointi suoritetaan strategisen suunnitteluprosessin ja vuosittaisen toimintasuunnitelmien laatimisen yhteydessä. Analyysin jälkeen riskeille on kartoitettu ehkäisy- ja kontrollitoimenpiteitä riskien vaikuttavuuden ja todennäköisyyden perusteella. Jos riskien hallintakeinot osoittautuvat tehottomaksi tai niitä ei pystytä käyttämään, voi riskien toteutumisella olla merkittävä haitallinen vaikutus tulokseen, taloudelliseen asemaan, liiketoimintaan ja osakkeiden

arvoon. Riskeistä ja niiden hallintakeinoista on kerrottu tarkemmin konsernitiilinpäätöksen liitetietojen kohdassa 38.

Kuluneen tilikauden kuluessa toteutettiin kannattavuuden parantamiseksi toimenpiteitä, joiden avulla konsernin kulurakenne kevenee merkittävästi. Lisäksi jatkettiin muita kehityshankkeita riskienhallinnan parantamiseksi. Näiden tuloksena markkinoille tuotiin uusia, perustuotteita täydentäviä tuoteryhmiä. Tuotteiston laajentamisen ohella jakeluverkoston on laajennettu sekä kotimaassa että viennissä.

Euroalueen kriisin mahdollisesti aiheuttama voimakas taantuma voi heikentää yhtiön tuotteiden kysyntää, kannattavuutta ja omavaraisuutta. Yhtiön taseen omaisuuseriin sisältyy liikearvoja, joiden arvo perustuu johdon arvioihin. Jos nämä arviot eivät toteudu, on mahdollista, että arvonalentumistestausten yhteydessä joudutaan kirjaamaan arvonalentumistappiota. Heikentynyt kannattavuus ja omavaraisuusasteen lasku voivat aiheuttaa yhtiön rahoitusaseman heikkenemisen.

Ympäristövelvoitteet

Tulikiven ympäristöstrategian tavoitteena on ympäristötyön järjestelmällinen eteneminen määritellyillä osa-alueilla. Kaikilla Tulikivi Oyj:n toimivilla louhoksilla ja Heinäveden tehtaalla keraamisessa tuotannossa on toiminnan vaatimat ympäristöluvat. Avoimia lupaprosesseja ei ole.

Tulikivi konsernilla on kaivoslain ja ympäristölainsäädännön perusteella maisemointivelvoitteita, jotka on täytettävä toiminnan aikana ja tehdas- ja louhosalueita aikanaan suljettaessa. Konsernin toiminnasta ei jää ympäristöön haitallisia tai myrkyllisiä aineita. Ympäristövelvoitteista ja niitä varten kirjatuista varauksista on kerrottu tarkemmin konsernitiilinpäätöksen liitetietojen kohdissa 26 ja 34-35.

Konsernin toiminta on ympäristölupien mukaista ja se noudattaa viranomais- ja ympäristönsuojeluvaatimuksia. Konserni ei ole osallisena ympäristöasioita koskevissa oikeudellisissa tai hallinnollisissa menettelyissä eikä sen tiedossa ole ympäristöriskejä, joilla olisi merkittävää vaikutusta konsernin taloudelliseen asemaan.

Tilikauden päättymispäivän jälkeiset tapahtumat

Konsernin uusi toiminnanohjausjärjestelmä otettiin käyttöön 2.1.2012. Käyttöönotto on edennyt suunnitelmien mukaisesti.

Tulikivi Oyj solmi Rautakesko Oy:n kanssa 1.3.2012 voimaantulevan ketjusopimuksen tulisi- ja kiukaiden, sisustustakkojen ja sisustuskivien jakelusta Suomessa. Tämä vahvistaa tulisi- ja kiukaiden myyntikanavaa entisestään ja luo edellytykset kiukaiden ja sisustuskivien tehokkaalle jakelulle kotimaan markkinoilla.

Tulevaisuuden näkymät

Kuluttajaluottamuksen voimakas heikentyminen on päämarkkina-alueilla pysähtynyt ja kysyntä on ollut viime viikkoina syksyä paremmalla tasolla, joskin näkymät ovat edelleenkin epävarmat. Vuoden 2012 liikevaihdon ennakoidaan pysyvän edellisvuoden tasolla. Yhtiö on toteuttanut keskittämisen- ja sopeuttamistoimenpiteitä, jotka tuovat merkittäviä säästöjä ja kääntävät liikeluokan voitolliseksi.

Tilaukset olivat tilikauden päättyessä 5,7 (6,3) miljoonaa euroa, josta osa koskee loppuvuoden 2012 toimituksia.

Strategian toteutumisen seuranta

Konsernin strategia kattaa keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet vuoteen 2016 saakka. Strategian mukaan yrityksen organisaation kasvatavoite on lähivuosina yli 10 prosenttia vuodessa. Tavoitteena on myös saavuttaa seuraavan viiden vuoden kuluessa 10 prosentin taso liiketuloskeskellä. Oman pääomien tuottotavoitteena on ylittää 20 prosentin taso. Strategiaa tukevat yritysostot ovat mahdollisia.

Tunnuslukutiedot ja omistusta koskevat tiedot

Konsernin talouskehitystä kuvaavat ja osakkeeseen liittyvät tunnusluvut laskentakaavoineen sekä osakkeenomistajat ja johdon omistus on esitetty tilinpäätöksen yhteydessä.

Segmenttiraportointi

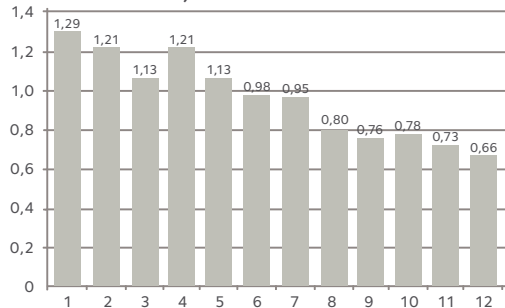
Konsernin raportoitavat segmentit ovat tulisi- ja kiukaiden segmentti ja luonnonkivituotteet-segmentti. Tulisi- ja kiukaiden segmenttiin kuuluvat vuolukivet ja keraamiset Tulikivi- ja Kermansavituotemerkeillä myytävät uunit, niiden oheistuotteet, kiukaat ja kamiinoiden verhoukivet sekä 31.12.2011 saakka astiat. Luonnonkivituotteet-segmenttiin kuuluvat kotien sisustuskivituotteet ja 30.6.2011 saakka kivitoimitukset rakennuskohteisiin. Segmentteille kohdistamattomista kuluista muodostuu segmenttiraportoinnissa muut erät. Segmentteille kohdistamattomia kuluja ovat mm. konsernihallinnon kulut ja taloushallinnon kulut, sekä lisäksi rahoituskulut ja verot.

1.1.2012 alkaen luonnonkivituotteet-segmenttiä kutsutaan sisustuskivisegmentiksi.

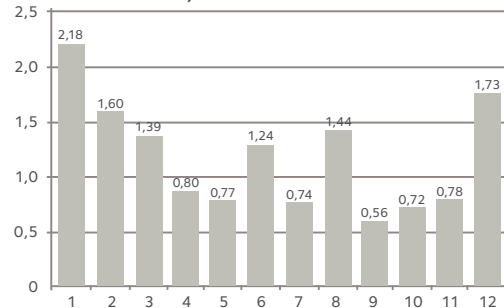
Konsernirakenne

Konserniin kuuluvat emoyhtiö Tulikivi Oyj, sen Saksassa sijaitseva kiinteä toimipaikka Tulikivi

A-osakkeen keskihinnan kehitys kuukausittain, euro

A-osakkeen suhteellisen vaihdon kehitys kuukausittain, %

Oyj Niederlassung Deutschland, sekä tytäryhtiöt Kivia Oy, AWL-Marmori Oy, Tulikivi U.S., Inc. ja OOO Tulikivi. Konserniyrityksiin kuuluu lisäksi The New Alberene Stone Company, Inc., jolla ei ole enää liiketoimintaa. Konsernin osakkuusyhtiöitä ovat Stone Pole Oy ja Rakentamisen MALL Oy.

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä

Tulikivi Oyj antaa selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä (Corporate Governance Statement) vuodelta 2011 toimintakertomuksesta erillisenä kertomuksena. Selvitys on laadittu Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin suositus 54:n ja arvopaperimarkkinalain 2 luvun 6 §:n mukaisesti. Hallintoperiaatteet ovat luettavissa yhtiön internetsivuilla osoitteessa [www.tulikivi.com/Konserni/Konsernin hallinto ja johto](http://www.tulikivi.com/Konserni/Konsernin_hallinto_ja_johto).

Hallituksen esitys jakokelpoisten varojen käytöstä

Emoyhtiön jakokelpoiset varat ovat 6 377 tuhatta euroa. Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että osinkoa ei jaeta.

Konsernitilinpäätös, IFRS
 Konsernin laaja tuloslaskelma

1 000 euro	liitetieto	1.1.- 31.12.2011	1.1.- 31.12.2010
Liikevaihto	2	58 771	55 895
Liiketoiminnan muut tuotot	5	1 031	652
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos		-519	766
Valmistus omaan käyttöön		772	437
Aineiden ja tarvikkeiden käyttö		12 215	11 503
Ulkopuoliset palvelut		8 981	9 234
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	6	22 511	19 720
Poistot	7	4 216	4 733
Arvon alentumiset	7	25	0
Liiketoiminnan muut kulut	8	14 475	12 832
Liiketulos		-2 368	-272
Rahoitustuotot	9	182	249
Rahoituskulut	10	-939	-966
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta		3	-2
Tulos ennen veroja		-3 122	-991
Tuloverot	11	-692	-173
Tilikauden tulos		-2 430	-818
Muut laajan tuloksen erät			
Rahavirran suojaukset	10.2	-6	55
Muuntoerot	10.2	18	33
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot	10.2	1	-14
Tilikauden laaja tulos yhteensä		-2 417	-744
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta tuloksesta laskettu			
osakekohtainen tulos, (euro)			
laimentamaton/laimennettu	12	-0,07	-0,02

Konsernitase

1 000 euro	liitetieto	31.12.2011	31.12.2010
Varat			
Pitkäaikaiset varat			
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	13	14 249	15 855
Liikearvo	14, 15	4 174	4 174
Muut aineettomat hyödykkeet	14	12 622	10 796
Sijoituskiinteistöt	16	213	252
Osuudet osakkuusyhtiöissä	17	4	24
Muut rahoitusvarat	18	26	27
Laskennalliset verosaamiset	19	2 066	1 608
Muut saamiset		200	0
Pitkäaikaiset varat yhteensä		33 554	32 736
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	20	10 748	10 939
Myyntisaamiset ja muut saamiset	21	5 507	5 913
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset		0	47
Rahavarat	22	6 769	10 210
Lyhytaikaiset varat yhteensä		23 024	27 109
Varat yhteensä		56 578	59 845
Oma pääoma ja velat			
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma	23	6 314	6 314
Omat osakkeet	23	-108	-108
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	23	7 334	7 334
Muuntoerot	23	-10	-27
Arvonmuutosrahasto	23	-46	-41
Kertyneet voittovarot		5 320	8 659
Oma pääoma yhteensä		18 804	22 131
Pitkäaikaiset velat			
Laskennalliset verovelat	19	1 426	1 660
Varaukset	26	1 311	965
Rahoitusvelat	27	19 009	20 385
Muut velat	28	154	52
Pitkäaikaiset velat yhteensä		21 900	23 062
Lyhytaikaiset velat			
Ostovelat ja muut velat	28	9 075	9 647
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat		0	9
Varaukset	26	883	104
Lyhytaikaiset rahoitusvelat	27	5 916	4 892
Lyhytaikaiset velat yhteensä		15 874	14 652
Velat yhteensä		37 774	37 714
Oma pääoma ja velat yhteensä		56 578	59 845

Konsernin rahavirtalaskelma

1 000 euro	liitetieto	1.1. - 31.12.2011	1.1. - 31.12.2010
Liiketoiminnan rahavirrat			
Tilikauden tulos		-2 430	-818
Oikaisut:			
Liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaa	31	3 547	4 730
Korkokulut ja muut rahoituskulut		939	967
Korkotuotot		-178	-244
Osinkotuotot		-4	-5
Verot	11	-692	-173
Käyttöpääoman muutokset:			
Myynti- ja muiden saamisten muutos		403	-933
Vaihto-omaisuuden muutos		192	-749
Osto- ja muiden velkojen muutos		-498	995
Varausten muutos		1 066	-194
Maksetut korot		-960	-959
Saadut korot		124	104
Saadut osingot		4	5
Maksetut verot		-67	198
Liiketoiminnan nettorahavirta		1 446	2 924
Investointien rahavirrat			
Investoinnit aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin		-1 647	-1 486
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin		-3 050	-1 708
Aineettomiin hyödykkeisiin saadut avustukset		255	162
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myynti		813	31
Aineettomien käyttöomaisuushyödykkeiden myynti		4	24
Investoinnit muihin sijoituksiin		-4	0
Luovutustuotot muista sijoituksista		1	0
Investointien nettorahavirta		-3 628	-2 977
Rahoituksen rahavirrat			
Pitkäaikaisten lainojen nostot		5 500	8 000
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut		-5 853	-7 452
Voitonjako		-909	-909
Rahoituksen nettorahavirta		-1 262	-361
Rahavarojen muutos		-3 444	-414
Rahavarat tilikauden alussa		10 210	10 597
Valuuttakurssien muutosten vaikutus		3	27
Rahavarat tilikauden lopussa	22	6 769	10 210

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma	Osakepääoma	Ylikurssirahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Arvonmuutosrahasto	Omat osakkeet	Muuntoerot	Kertyneet voittovarot	Oma pääoma yhteensä
1 000 euro								
Oma pääoma 1.1.2010	6 314	7 334		-82	-108	-60	10 387	23 785
Tilikauden laaja tulos yhteensä				41		33	-818	-745
Liiketoimet omistajien kanssa								
Osingonjako							-909	-909
Rahastosiirto		-7334	7334					0
Oma pääoma 31.12.2010	6 314		7 334	-41	-108	-27	8 660	22 131
Tilikauden laaja tulos yhteensä				-5		17	-2 430	-2 418
Osingonjako							-909	-909
Oma pääoma 31.12.2011	6 314	0	7 334	-46	-108	-10	5 321	18 804

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Yhteisön perustiedot

Konsernin emoyritys on Tulikivi Oyj (Y-tunnus 0350080-1). Emoyrityksen kotipaikka on Juuka, ja sen rekisteröity osoite on 83900 Juuka. Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa Internet-osoitteesta www.tulikivi.com tai konsernin emoyhtiön pääkonttorista, yllä mainitusta osoitteesta.

Konsernilla on kaksi raportoitavaa segmenttiä, tulisijat ja luonnonkivituotteet. Tulisijat-segmenttiin kuuluvat vuolukiviset ja keraamiset Tulikivi- ja Kermansavi-tuotemerkeillä myytävät uunit, niiden oheistuotteet ja Kermansavi-astiat (31.12.2011 saakka) sekä kamiinoiden verhoukivet ja kiukaat. Luonnonkivituotteet-segmenttiin kuuluvat sisustus- ja pihakivet (30.6.2011 saakka myös kivitoimitukset rakennuskohteisiin). Segmentteille kohdistamattomista kuluista muodostuu segmenttiraportoinnissa muut erät, johon sisältyvät myös rahoituskulut ja verot. Segmentteille kohdistamattomia kuluja ovat mm. konsernihallinnon ja taloushallinnon kulut.

Tulikivi Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 10.2.2012 tämän tilinpäätöksen julkaistavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta.

1. Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

1.1. Laatimisperusta

Konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisten

tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2011 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpito-laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettavaksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisten, IFRS-säännöksiä täydentävien kirjanpito- ja yhteisöainsäädännön vaatimusten mukaiset.

Konsernitilinpäätös on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen lukuun ottamatta myytävissä olevia rahoitusvaroja, käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia rahoitusvaroja ja -velkoja (johdannaisinstrumentit mukaan lukien). Tilinpäätös esitetään tuhansina euroina.

Tulikivi-konserni on ottanut 1.1.2011 alkaen käyttöön seuraavat uudet/uudistetut standardit:

- Uudistettu IAS 24 Lähipiiriä koskevat tiedot tilinpäätöksessä: Uudistettu standardi selvittää lähipiirin määrittelyä lähipiirisuhteen tunnistamisen helpottamiseksi, erityisesti huomattavan vaikutusvallan ja yhteisen määräysvallan tapauksissa. Tietyt julkiseen valtaan sidoksissa olevia yhteisöjä koskevat liitetietovaatimukset ovat muuttuneet.

- Muutos IAS 32:een Rahoitusinstrumentit: esittämistapa – liikkeeseen laskettujen oikeuksien luokittelu. Muutos liittyy muussa kuin liikkeeseenlaskijan toimintavaluutassa olevien osakkeita koskevien optioiden, merkintäoikeuksien

tai muiden oikeuksien liikkeeseenlaskun kirjanpitoikäistelyyn (luokitteluun).

- Muutokset IFRIC 14:ään IAS 19 – Etuuspohtaisesta järjestelystä johtuvan omaisuuserän yläraja, vähimmäisrahastointivaatimukset ja näiden välinen yhteys – Etukäteen suoritettujen vähimmäisrahastointivaatimukseen perustuvat maksut: Muutettu tulkinta sallii tiettyjen vapaaehtoisten etukäteen suoritettujen vähimmäisrahastointivaatimukseen perustuvien maksujen merkitsemisen varoiksi taseeseen.

- IFRIC 19 Rahoitusvelkojen kuolettaminen oman pääoman ehtoisilla instrumenteilla: Tulkinta selvittää kirjanpitoikäistelyä tapauksessa, jossa yritys neuvottelee rahoitusvelan ehdot uudelleen ja neuvottelun tuloksena laskee liikkeeseen oman pääoman ehtoisia instrumentteja velkojalleen kuolettaakseen rahoitusvelan joko osittain tai kokonaan.

- IFRS-standardeihin tehdyt parannukset (Improvements to IFRSs -muutokset, toukokuu 2010): Annual Improvements -menettelyn kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Hankkeeseen kuuluvat muutokset koskevat yhteensä seitsemää standardia. Muutosten vaikutukset vaihtelevat standardeittain, mutta eivät ole merkittäviä.

Tulikivi-konserni ei ole vielä soveltanut seuraavia, jo julkistettuja uusia tai uudistettuja standardeja ja tulkintoja. Konserni ottaa ne käyttöön kunkin standardin ja tulkinnan voimaantulopäivästä lähtien, tai mikäli voimaantulopäivä on muu kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lukien.

* = Muutosta ei ole vielä hyväksytty sovellet-

tavaksi EU:ssa.

- Muutokset IFRS 7:ään Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot (voimaan 1.7.2011 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Muutokset lisäävät rahoitusinstrumenttien luovutuksia koskevien liiketoimien esittämisen läpinäkyvyyttä ja parantavat tilinpäätöksen käyttäjien mahdollisuuksia saada käsitys rahoitusinstrumenttien luovutuksiin liittyvistä riskeistä ja näiden riskien vaikutuksesta yhteisön taloudelliseen asemaan, erityisesti kun kyseessä on rahoitusvarojen arvopaperistaminen.

- Muutokset IAS 12:een Tuloverot* (voimaan 1.1.2012 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Muutokset koskevat laskennallisten verojen kirjaamiseen liittyvää taustaoletusta. Muutosten mukaan tiettyjen käypään arvoon arvostettujen omaisuuserien, kuten sijoituskiinteistöjen, kirjanpitoarvon oletetaan jatkossa kertyvän lähtökohtaisesti omaisuuserän myynnistä jatkuvan käytön sijaan.

- Muutokset IAS 1:een Tilinpäätöksen esittäminen* (voimaan 1.7.2012 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Keskeisin muutos on vaatimus muiden laajan tuloksen erien ryhmittelemisestä sen mukaan, siirretäänkö ne mahdollisesti myöhemmin tulosvaikutteisiksi tiettyjen ehtojen täyttyessä.

- Muutos IAS 19:ään Työsuhde-etuudet* (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Jatkossa kaikki vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjataan välittömästi muihin laajan tuloksen eriin, ts. ns. putkimenetelmästä luovutaan, ja rahoitusmeno määritetään nettorahastointiin perustuen.

- IFRS 10 Konsernitilinpäätös* (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Olemassa

olevien periaatteiden mukaisesti IFRS 10 määrittää määräysvallan keskeiseksi tekijäksi, kun ratkaistaan, tuleeko yhteisö yhdistellä konsernitilinpäätökseen. Lisäksi standardissa annetaan lisäohjeistusta määräysvallan määrittelystä silloin, kun sitä on vaikea arvioida.

- IFRS 11 Yhteisjärjestely* (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): IFRS 11 painottaa yhteisten järjestelyjen kirjanpitoikäisyydessä niistä seuraavia oikeuksia ja velvoitteita enemmän kuin niiden oikeudellista muotoa. Yhteisjärjestelyjä on kahden tyyppiä: yhteiset toiminnot ja yhteisyritykset. Yhteisyritysten raportoinnissa on käytettävä jatkossa yhtä menetelmää, pääomaosuusmenetelmää, eikä aiempi suhteellisen yhdistelyn vaihtoehto ole enää sallittu.

- IFRS 12 Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhteisöissä* (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): IFRS 12 kokoaa yhteen tilinpäätöksessä esitettävää tietoa koskevat vaatimukset. Nämä liittyvät erilaisiin osuuksiin muissa yhteisöissä, ml. osakkuusyhtiöt, yhteiset järjestelyt, strukturoidut yksiköt ja muut, taseen ulkopuolelle jäävät yhteisöt.

- IFRS 13 Käyvän arvon määrittäminen* (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): IFRS 13:een on yhdistetty vaatimukset käyvän arvon määrittämisestä sekä sitä koskevien tietojen esittämisestä tilinpäätöksessä, lisäksi uuteen standardiin sisältyy käyvän arvon määrittely. Käyvän arvon käyttöä ei laajenneta, mutta standardissa annetaan ohjeistusta sen määrittämisestä silloin, kun sen käyttö on sallittu tai sitä on vaadittu jossain toisessa standardissa.

- IAS 27 (uudistettu 2011) Erillistilinpäätös* (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Uudistettu standardi sisältää IFRS-erillistilinpäätöstä koskevat vaatimukset, jotka ovat jääneet jäljelle, kun määräysvaltaa koskevat kohdat on sisällytetty uuteen IFRS 10:een.

- IAS 28 (uudistettu 2011) Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä* (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): IFRS 11:n julkaisemisen seurauksena uudistettu standardi sisältää vaatimukset sekä osakkuus- että yhteisyritysten käsittelystä pääomaosuusmenetelmällä.

- IFRIC 20 Stripping Costs in the Production Phase of a Surface Mine* (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Tulkinta ohjeistaa avolouhinnan tuotantovaiheen pintakerroksen poistamismenojen kirjanpitoikäisyyttä silloin, kun toimenpiteestä seuraa kahdenlaista hyötyä: toisaalta saadaan malmia vaihto-omaisuuden tuottamiseen ja toisaalta parannetaan pääsyä siihen ainekseen, jota tullaan louhimaan tulevina kausina.

- Muutokset IFRS 7:ään Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot* (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Muutettu standardi edellyttää sellaisten tietojen esittämistä, joiden perusteella voidaan arvioida nettomääräisyjärjestelyjen vaikutuksia yhteisön taseeseen. Muutosten edellyttämät liitetiedot tulee esittää takautuvasti.

- Muutokset IAS 32:een Rahoitusinstrumentit: esittämistapa* (voimaan 1.1.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Muutokset selventävät taseen rahoitusvarojen ja -velkojen netotamista koskevan sääntelyn vaatimuksia. Muutettua standardia tulee soveltaa takautuvasti.

- IFRS 9 Rahoitusinstrumentit* ja siihen tehdyt muutokset (IASB on lykännyt standardin tulemaan voimaan 1.1.2015 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla (aiemmin 1.1.2013)): Uusi standardi julkaistaan kolmessa vaiheessa ja sen on tarkoitus korvata nykyisin voimassa oleva IAS 39 Rahoitusvarat: Luokittelu ja arvostaminen. Ensimmäisen vaiheen muutokset koskevat rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelua, kirjaimista ja arvostamista. Rahoitusvarojen erilaiset arvostamistavat on säilytetty, mutta niitä on yksinkertaistettu. Rahoitusvarat jaetaan arvostustavan perusteella kahteen pääryhmään: jaksotettuun hankintamenoan arvostettavat ja käypään arvoon arvostettavat. Luokittelu riippuu yrityksen liiketoimintamallista ja sopimukseen perustuvien rahavirtojen ominaispiirteistä. Rahoitusvelkojen osalta suurin osa IAS 39:n säännöksistä on siirtynyt uuteen standardiin sellaisenaan.

Johdon käsitys on, ettei edellä mainittujen standardien ja tulkintojen käyttöönotolla tule olemaan olennaista vaikutusta konsernin tilinpäätökseen vuonna 2012 tai myöhemmin. Standardin IFRS 9 Rahoitusinstrumentit osalta johto arvioi vielä muutosten vaikutuksia.

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS-standardien mukaisesti edellyttää konsernin johdolta tiettyjen arvioiden tekemistä ja harkintaan perustuvia ratkaisuja. Tietoa harkintaan perustuvista ratkaisuista, joita johto on käyttänyt konsernin noudattamia tilinpäätöksen laatimisperiaatteita soveltaessaan ja joilla on eniten vaikutusta tilinpäätöksessä esitettävään lukuihin, on esitetty laatimisperiaatteiden kohdassa ”Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät”.

1.2. Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet tytäryritykset

Konsernitilinpäätökseen sisältyvät emoyritys Tulikivi Oyj ja kaikki sen tytäryritykset. Tytäryritykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on määräysvalta. Määräysvalta syntyy, kun konserni omistaa yli puolet äänivallasta tai sillä on muutoin määräysvalta. Myös potentiaalisen määräysvallan olemassaolo on otettu huomioon määräysvallan syntymisen ehtoja arvioitaessa silloin, kun potentiaaliseen äänivaltaan oikeuttavat instrumentit ovat tarkasteluhetkellä toteutettavissa. määräysvallalla tarkoitetaan oikeutta määrätä yrityksen talouden ja liiketoiminnan periaatteista hyödyn saamiseksi sen toiminnasta.

Konsernin keskinäinen osakeomistus on eliminoitu hankintamenomenetelmällä. Luovutettu vastike ja hankitun yrityksen yksilöitävissä olevat varat ja vastattavaksi otetut velat on arvostettu käypään arvoon hankintahetkellä.

Hankitut tytäryritykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan, ja luovutetut tytäryritykset siihen saakka, jolloin määräysvalta lakkaa. Kaikki konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat ja realisoitumattomat voitot sekä sisäinen voitonjako eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Realisoitumattomia tappioita ei eliminoida siinä tapauksessa, että tappio johtuu arvonalentumisesta. Tulikivi Oyj omistaa kaikki tytäryrityksensä kokonaan, joten konsernin tulokseen tai omaan pääomaan ei sisälly määräysvallattomien omistajien osuuksia. Konsernin kaikki liiketoimintojen yh-

distämiset ovat tapahtuneet ennen uudistetun IFRS 3/2008 voimaantuloa.

Osakkuusyrietykset

Osakkuusyrietykset ovat yrietyksiä, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta. Huomattava vaikutusvalta syntyy pääasiallisesti silloin, kun konserni omistaa yli 20 prosenttia yrietyksen äänivallasta tai kun konsernilla on muutoin huomattava vaikutusvalta, mutta ei määräysvaltaa. Osakkuusyrietykset on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Jos konsernin osuus osakkuusyrietyksen tappiosta ylittää sijoituksen kirjanpitoarvon, sijoitus merkitään taseeseen nolla-arvoon eikä kirjanpitoarvon ylittäviä tappioita yhdistellä, ellei konserni ole sitoutunut osakkuusyrietyksen velvoitteiden täyttämiseen.

Osakkuusyrietyssijoitus sisältää sen hankinnasta syntyneen liikearvon. Realisoitumattomat voitot konsernin ja osakkuusyrietyksen välillä on eliminoitu konsernin omistusosuuden mukaisesti. Konsernin omistusosuuden mukainen osuus osakkuusyrietyksen tilikauden tuloksista esitetään omana eränä liikevoiton jälkeen. Vastavasti konsernin osuus osakkuusyrietyksen muihin laajan tuloksen eriin kirjatuista muutoksista kirjataan konsernin muihin laajan tuloksen eriin. Konsernin osakkuusyrietyksillä ei ole ollut tällaisia eriä tilikausilla 2010-2011.

Ulkomaan rahan määräisten erien muuntaminen

Konsernin yksiköiden tulosta ja taloudellista asemaa koskevat luvut mitataan siinä valuutas- sa, joka on kunkin yksikön pääasiallisen toimintaympäristön valuutta (Toimintavaluutta). Konsernitilinpäätös on esitetty euroina, joka on konsernin emoyhtiön toiminta- ja esittämiska- luutta.

Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat

Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat on kirjattu toimintavaluutan määräisinä käyttäen tapahtumapäivänä vallitsevaa kurssia. Käytän- nössä käytetään usein kurssia, joka likimain vas- taa tapahtumapäivän kurssia. Ulkomaan rahan määräiset monetaariset erät on muutettu toi- mintavaluutan määräisiksi raportointikauden päättymispäivän kurssija käyttäen. Ulkomaan rahan määräiset ei-monetaariset erät, jotka on arvostettu käypiin arvoihin, on muutettu toi- mintavaluutan määräisiksi käyttäen käyvän ar- von määrittämispäivän kurssija. Muutoin ei- monetaariset erät on arvostettu tapahtuma- päivän kurssiin.

Ulkomaan rahan määräisistä liiketapahtumista ja monetaaristen erien muuntamisesta synty- neet voitot ja tappiot on käsitelty tulosvaikut- teisesti. Liiketoiminnan kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät vastaaviin eriin liikevoiton yläpuolelle. Valuuttamääräisten lainojen ja pankkitilien kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät rahoitustuot- toihin ja -kuluihin.

Ulkomaisten konserniyrietysten tilinpäätösten muuttaminen

Ulkomaisten konserniyrietysten laajojen tu- loslaskelmien ja erillisten tuloslaskelmien tuot- to- ja kuluerät on muunnettu euroiksi liiketoi- mien toteutumispäivien kurssieihin ja taseet rap- portointikauden päättymispäivän kurssija käyttäen. Tilikauden tuloksen ja laajan tuloksen muuttaminen eri kurssilla tuloslaskelmassa ja laajassa tuloslaskelmassa sekä taseessa aiheut- taa taseessa omaan pääomaan kirjattavan muuntoeron, jonka muutos kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Ulkomaisten tytäryriety- ten hankintamenon eliminoinnista sekä hankin- nan jälkeen kertyneiden oman pääoman erien

muuntamisesta syntyneet muuntoerot kirja- taan muihin laajan tuloksen eriin. Kun tytäryri- tys myydään kokonaan tai osittain, kertyneet muuntoerot siirretään tulosvaikutteisiksi osana myyntivoittoa tai -tappiota. Konsernissa ei ole hankittu eikä myyty ulkomaisia tytäryhtiöitä. vuosina 2010-2011.

Ulkomaisten yksikköjen hankinnasta syntyvä lii- kearvo ja kyseisten ulkomaisten yksikköjen va- rojen ja velkojen kirjanpitoarvoihin hankinnan yhteydessä tehtävät käypien arvojen oikaisut on käsitelty kyseisten ulkomaisten yksikköjen varoina ja velkoina. Ne muunnetaan euroiksi rap- portointikauden päättymispäivän kurssija käyttäen. Ennen 1.1.2004 tapahtuneiden han- kintojen liikearvot ja käypien arvojen oikaisut on kirjattu euromääräisinä.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet on ar- vostettu hankintamenoön vähennettynä ker- tyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla. Hankintamenoön sisällytetään menot, jotka ai- heutuvat välittömästi aineellisen käyttöomai- suuden hankinnasta. Itse valmistetun omaisu- userän hankintameno sisältää materiaalienot, työsuhte-etuuksista aiheutuvat välittömät menot sekä muut välittömät menot, jotka joh- tuvat käyttöomaisuuserän saattamisesta val- miiksi sille aiottuun käyttötarkoitukseen. Ehdot täyttävän aineellisen käyttöomaisuushyödyk- keen hankkimisesta, rakentamisesta tai valmis- tamisesta välittömästi johtuvat vieraan pää- oman menot aktivoidaan osaksi omaisuuserän hankintamenoa.

Mikäli käyttöomaisuushyödyke koostuu use- ammasta osasta, joiden taloudelliset vaikutus- ajat ovat eripituiset, kukin osa käsitellään erilli- senä hyödykkeenä. Tällöin osan uusimiseen liit-

tyvät menot aktivoidaan ja uusimisen yhtey- dessä mahdollinen jäljellä oleva kirjanpitoarvo kirjataan pois taseesta. Muussa tapauksessa myöhemmin syntyvät menot sisällytetään ai- neellisen käyttöomaisuushyödykkeen kirjanpi- toarvoon vain, mikäli on todennäköistä, että hyödykkeeseen liittyvä vastainen taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja hyödykkeen hankintameno on luotettavasti määritettävissä. Muut korjaus- ja ylläpitomenot kirjataan tulos- vaikutteisesti, kun ne ovat toteutuneet.

Hyödykkeistä tehdään tasapoistot arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Maa-alue- eista ei tehdä poistoja lukuun ottamatta louhin- nan maa-alueita, joista tehdään kiven käyttöön ja läjitysalueiden täyttöaikaan perustuva sub- stanssipoisto. Arvioidut taloudelliset vaikutus- ajat ovat seuraavat:

Rakennukset	25 - 30 vuotta
Rakennelmat	5 vuotta
Prosessikoneet	3 - 15 vuotta
Moottoriajoneuvot	5 - 8 vuotta
Muut	3 - 5 vuotta

Kaluston hankintameno poistetaan 25 prosentin meno- jäänös- poistoin. Sijoituskäinteistöihin kuu- luvien rakennusten poisto- aika on 10 - 20 vuotta. Omaisuuserän jäänös- arvo ja taloudellinen vai- kutusaika tarkistetaan vähintään jokaisen tili- kauden lopussa ja tarvittaessa oikaistaan ku- vastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia.

Kun aineellinen käyttöomaisuushyödyke luoki- tellaan myytävänä olevaksi IFRS 5 Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot -standardin mukaisesti, poistojen

kirjaaminen lopetetaan. Konsernilla ei ole vuosina 2010-2011 ollut tällaisia myytävänä olevaksi luokiteltavia aineellisia käyttöomaisuushyödykkeitä. Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden käytöstä poistamisesta ja luovutuksista syntyvät myyntivoitot ja -tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti ja ne esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa ja kuluissa. Myyntivoitto/myyntitappio määritetään myyntihinnan ja jäljellä olevan hankintamenon erotuksena.

Julkiset avustukset

Julkiset avustukset, esimerkiksi valtiolta saadut aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden ja aineettomien hyödykkeiden hankintaan liittyvät avustukset, on kirjattu kyseisten hyödykkeiden kirjanpitoarvojen vähennykseksi silloin, kun on kohtuullisen varmaa, että avustukset tullaan saamaan ja että konserni täyttää avustuksen saamisen ehdot. Avustukset tuloutuvat pienempien poistojen muodossa omaisuuserän käyttöaikana. Sellaiset avustukset, jotka on saatu korvauksiksi jo toteutuneista kuluista, kirjataan tulosvaikutteisesti sillä kaudella, jonka aikana oikeus avustuksen saamiseen syntyy. Tällaiset avustukset esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa.

Sijoituskiinteistöt

Sijoituskiinteistöt ovat kiinteistöjä, joita konserni pitää hallussaan hankkiakseen vuokratuottoa tai omaisuuden arvonnousua. Sijoituskiinteistöt arvostetaan kertyneillä poistoilla vähennettyyn hankintamenuun.

Aineettomat hyödykkeet

- Liikearvo

1.1.2010 jälkeen tapahtuneiden liiketoimintojen

yhdistämisissä syntyvä liikearvo kirjataan määrään, jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteesta ja aiemmin omistettu osuus yhteenlaskettuina ylittävät konsernin osuuden hankitun nettovarallisuuden käyvästä arvosta. Konsernissa ei ole 1.1.2010 jälkeen tapahtunut liiketoimintojen yhdistämisä.

1.1.2004-31.12.2009 tapahtuneet yrityshankinnat on kirjattu aikaisemman IFRS-normiston (IFRS 3(2004)) mukaisesti. Ennen vuotta 2004 tapahtuneiden liiketoimintojen yhdistämisistä syntynyt liikearvo vastaa aiemman tilinpäätös-normiston mukaista kirjanpitoarvoa, jota on käytetty IFRS-standardien mukaisena oletushankintamenua.

Liikearvoista (ja muista taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomista aineettomista hyödykkeistä) ei kirjata poistoja, vaan ne testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta. Tätä tarkoitusta varten liikearvo on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille, tai jos kyseessä on osakkuusyritys, liikearvo sisältyy kyseisen osakkuusyrityksen hankintamenuun. Liikearvo arvostetaan alkuperäiseen hankintamenuun vähennettynä arvonalentumisilla.

- Tutkimus- ja kehittämismenot

Tutkimusmenot merkitään kuluksi tulosvaikutteisesti. Uusien tai kehittyneempien tuotteiden suunnittelusta johtuvat kehittämismenot aktivoidaan taseeseen aineettomiksi hyödykkeiksi siitä lähtien, kun kehittämissä vaiheiden menot ovat luotettavasti määritettävissä, kun tuote on teknisesti toteutettavissa ja kaupallisesti hyödynnettävissä ja tuotteesta odotetaan saatavan vastaista taloudellista hyötyä ja konsernilla on aikomus ja resurssit saattaa kehitystyö loppuun. Aktivoitua kehittämismenot sisältävät ne

materiaali-, työ- ja testausmenot, jotka johtuvat välittömästi hyödykkeen saattamisesta valmiiksi sille aiottuun käyttötarkoitukseen. Aiemmin kuluksi kirjattuja kehittämismenoja ei aktivoitua enää myöhemmin.

Hyödykkeestä kirjataan poistoja siitä lähtien, kun se on valmis käytettäväksi. Hyödyke, joka ei ole vielä valmis käytettäväksi, testataan vuosittain arvonalentumisen varalta. Aktivoitua kehittämismenot arvostetaan alkuperäisen kirjaamisen jälkeen hankintamenuun kertyneillä poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettynä. Aktivoitujen kehittämismenojen taloudellinen vaikutusaika on 5 vuotta, jonka kuluessa aktivoitua menot kirjataan tasapoistoina kuluksi.

- Mineraalivarantojen

etsintä- ja arviointimenot

Vuolukivivarantojen etsinnästä ja arvioinnista aiheutuneet menot aktivoidaan pääsääntöisesti. Vuolukivivarantojen etsinnästä ja arvioinnista aiheutuneet menot kirjataan kuitenkin laajaan tuloslaskelmaan kuluksi silloin kun kyseisten vuolukivivarantojen kaupalliseen hyödyntämiseen katsotaan liittyvän merkittävää epävarmuutta. Aktivoitavia menoja ovat maaperätutkimuksista, koeporauksista, kaivantojen tekemisestä ja näytteiden ottamisesta syntyneet menot, samoin menot sellaisista toiminnoista, jotka liittyvät mineraalivarannon erottamisen teknisen toteutettavuuden ja kaupallisen elinkelpoisuuden arvioimiseen.

Aktivoitua etsintä- ja arviointimenot arvostetaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä hankintamenuun ja poistetaan 5 -10 vuoden aikana. Nimike luokitellaan taseen aineettomien hyödykkeiden alaryhmään mineraalivarantojen etsintä- ja arviointimenot siihen saakka, kun vuolukivivarannon erottamisen tekninen toteu-

tettavuus ja kaupallinen elinkelpoisuus pystytään osoittamaan. Sen jälkeen kyseiselle vuolukivivarannolle aktivoitua etsintä- ja arviointimenot siirretään muihin aineettomiin hyödykkeisiin. Vuolukivivarantojen etsintää ja arviointia tehdään vasta siinä vaiheessa, kun asiaa varten on saatu Työ- ja elinkeinoministeriöltä valta.

- Muut aineettomat hyödykkeet

Aineeton hyödyke merkitään taseeseen alun perin hankintamenuun siinä tapauksessa, että hankintamenu on määritettävissä luotettavasti ja on todennäköistä, että omaisuuserästä johtuva odotettavissa oleva vastainen taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi.

Vuolukivi-louhosalueiden avaamisesta ja niille johtavien teiden sekä patojen, altaiden ja muiden apurakennelmien rakentamisesta aiheutuneet menot aktivoitua. Louhosalueen avaaminen voi kestää useita vuosia. Louhosalueen ja altaiden ja muiden louhoksen apurakennelmien poistaminen aloitetaan silloin, kun louhos on valmis ja otetaan tuotantokäyttöön, ja ne poistetaan louhoksen käyttöajan eli kivien irrotusajan kuluessa substanssipoistoin. Kiven irrotus-aika vaihtelee louhoksittain, ja se voi kestää kymmeniä vuosia. Substanssipoiston määrä on hankintamenuun osa, joka vastaa raportointi-kauden aikana irrotettujen kivien osuutta louhoksen arvioidusta kokonaiskivimäärästä. Tuotantovaiheessa olevien louhosten jäljellä oleva substanssipoisto-aika vaihtelee kymmenestä kahteenkymmeneen vuoteen. Teiden ja patojen rakentamismenojen poistot aloitetaan niiden rakentamivuonna.

Ne aineettomat hyödykkeet, joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, kirjataan tasapoistoina kuluksi tulosvaikutteisesti niiden tunnetun tai arvioidun taloudellisen vaikutusajan kulu-

sa. Aineettomista hyödykkeistä, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika, ei kirjata poistoja, vaan ne testataan vuosittain arvonalentumisen varalta.

Muiden aineettomien hyödykkeiden poistoajat ovat seuraavat:

Patentit ja tavamerkit	5 -10 vuotta
Kehittämismenot	5 - 10 vuotta
Jakelutie	10 vuotta
Mineraalivarantojen etsintä- ja arviointimenot	5 - 10 vuotta
Louhosalueet ja altaat	substanssipoistot
Louhosalueiden tiet ja padot	5 vuotta
ATK-ohjelmistot	3 - 5 vuotta
Muut	5 vuotta

Tulisijat-segmenttiin kuuluvan tavamerkin taloudellinen vaikutusaika on arvioitu rajoittamattomaksi, koska tavamerkin on arvioitu vaikuttavan rahavirtojen kerryttämiseen määrittelemättömän ajan.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai nettorealisoitintarvoon sen mukaan, kumpi niistä on alempi. Hankintameno määritetään keskiahintaperiaatteen mukaisesti. Louhittujen raakalohkareiden hankintamenoon vaikuttaa osaltaan kiven saanto-prosentti. Valmiina hankittujen tuotteiden hankintamenoon luetaan kaikki ostomenot mukaan lukien välittömät kuljetus-, käsittely- ja muut menot. Itse valmistettujen valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintameno muodostuu raaka-aineista, välittömistä työsuorituksista johtuvista menoista, muista välittömistä menoista sekä systemaattisesti kohdistetusta osuudesta valmistuksen muuttuvista yleismenoista ja kiinteistä yleis-

noista normaalilla toiminta-asteella. Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty arvioidut tuotteen valmiiksi saattamiseen tarvittavat menot ja arvioidut myynnin toteutumiseksi välttämättömät menot.

Vuokrasopimukset

- Konserni vuokralle ottajana

Konsernin vuokrasopimukset ovat sopimuksia, joissa omistamiselle ominaiset riskit ja edut jäävät vuokralle antajalle, joten ne käsitellään muina vuokrasopimuksina. Muiden vuokrasopimusten perusteella suoritettavat vuokrat kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan tasaerinä vuokraajan kuluessa. Silloin kun vuokrasopimus sisältää sekä maa- aluetta että rakennuksia koskevia osuuksia, on kunkin osuuden luokittelu rahoitusleasingosopimukseksi tai muuksi vuokrasopimukseksi arvioitu erikseen.

- Konserni vuokralle antajana

Konsernin vuokralle antamat hyödykkeet on vuokrattu muilla kuin rahoitusleasing-sopimuksilla. Hyödykkeet sisältyvät taseen aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin tai sijoituskiinteistöihin. Niistä tehdään poistot taloudellisena vaikutusaikana, kuten vastaavista omassa käytössä olevista aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä. Osa konsernin vuokralle ottamista hyödykkeistä on edelleen vuokrattuja. Vuokratuotot merkitään tulosvaikutteisesti tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvon alentuminen

Konserni arvioi jokaisena raportointikauden päättymispäivänä, onko viitteitä siitä, että jonkin omaisuuserän arvo on alentunut. Jos viittei-

tä ilmenee, arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä arvioidaan lisäksi vuosittain seuraavista omaisuuseristä riippumatta siitä, onko arvonalentumisesta viitteitä: liikearvo, taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomat aineettomat hyödykkeet sekä keskeneräiset aineettomat hyödykkeet. Aktivoidujen mineraalivarantojen etsintä- ja arviointimenojen arvonalentumista arvioidaan myös aina ennen ko. menojen luokittelun muutosta. Arvonalentumisen kirjaamistarvetta tarkastellaan rahavirtaa tuottavien yksikköjen tasolla, eli sillä alimmalla yksikkötasolla, joka on pääosin muista yksiköistä riippumaton, ja jonka rahavirrat ovat erotettavissa ja pitkälle riippumattomia muiden vastaavien yksiköiden rahavirroista. Sellaiset konsernin yhteiset omaisuuserät, jotka palvelevat useita rahavirtaa tuottavia yksiköitä, eivätkä tuota erillistä rahavirtaa, on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille järkevällä ja johdonmukaisella tavalla ja testataan osana kutakin rahavirtaa tuottavaa yksikköä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla tai käyttöarvo sen mukaan, kumpi niistä on suurempi. Käyttöarvolla tarkoitetaan kyseisestä omaisuuserästä tai rahavirtaa tuottavasta yksiköstä saatavissa olevia arvioituja vastaisia nettorahavirtoja, jotka diskontataan nykyarvoonsa. Diskonttaus korkona käytetään ennen veroa määritettyä korkoa, joka kuvastaa markkinoiden näkemystä rahan aika-arvosta ja omaisuuserään liittyvistä erityisriskeistä.

Arvonalentumistappio kirjataan, kun omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvonalentumistappio kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti. Mikäli arvonalentumistappio kohdistuu rahavirtaa

tuottavaan yksikköön, se kohdistetaan ensin vähentämään rahavirtaa tuottavalle yksikölle kohdistettua liikearvoa ja tämän jälkeen vähentämään muita yksikön omaisuuseriä tasasuhteisesti. Arvonalentumistappion kirjaamisen yhteydessä poistojen kohteena olevan omaisuuserän taloudellinen vaikutusaika arvioidaan uudelleen. Muusta omaisuuserästä kuin liikearvosta kirjattu arvonalentumistappio peruutetaan siinä tapauksessa, että on tapahtunut muutos niissä arvioissa, joita on käytetty määrittäessä omaisuuserästä kerrytettävissä olevaa rahamäärää. Arvonalentumistappiota ei kuitenkaan peruta enempää, kuin mikä omaisuuserän kirjanpitoarvo olisi ilman arvonalentumistappion kirjaamista. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruta missään tilanteessa.

Työsuhde-etuudet

- Eläkevelvoitteet

Eläkejärjestelyt luokitellaan etuus pohjaisiksi ja maksupohjaisiksi järjestelyiksi. Maksupohjaisissa järjestelyissä konserni suorittaa kiinteitä maksuja erillisille yksiköille. Konsernilla ei ole oikeudellisia eikä tosiasiallisia velvoitteita lisämaksujen suorittamiseen, mikäli maksujen saajataho ei pysty suoriutumaan kyseisten eläkeetuuksien maksamisesta. Kaikki sellaiset järjestelyt, jotka eivät täytä näitä ehtoja, ovat etuus pohjaisia eläkejärjestelyjä. Maksupohjaisiin eläkejärjestelyihin tehty suoritus merkitään tulosvaikutteisesti sillä tilikaudella, jota veloitus koskee. Konsernin kaikki eläkejärjestelyt ovat maksupohjaisia.

- Osakeperusteiset maksut

Konsernilla ei ollut vuonna 2011 käytössä osakeperusteista kannustinjärjestelmää.

Vuonna 2010 konsernilla oli käytössä osakeperusteinen kannustinjärjestelmä, mutta sen perusteella ei myönnetty palkkioita vuodelta 2010.

Varaukset ja ehdolliset velat

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaiseman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, maksuveloitteen toteutuminen on todennäköistä ja veloitteen suuruus on arvioitavissa luotettavasti. Varaukset arvostetaan veloitteen kattamiseksi vaadittavien menojen nykyarvoon. Nykyarvon laskennassa käytetty diskonttaustekijä valitaan siten, että se kuvastaa markkinoiden näkemystä tarkasteluhetkellä rahan aika-arvosta ja veloitteeseen liittyvistä riskeistä. Varausten määrä arvioidaan jokaisena tilinpäätöspäivänä ja niiden määriä muutetaan vastaamaan parasta arviota tarkasteluhetkellä. Varausten muutokset merkitään tuloslaskelmaan samaan erään kuin varaus on alun perin kirjattu.

Takuuvaraus kirjataan, kun takuuehdon sisältävä tuote myydään. Takuuvarauksen määrä perustuu kokemukseräiseen tietoon takuumenojen toteutumisesta.

Uudelleenjärjestelyvaraus kirjataan, kun konserni on laatinut yksityiskohtaisen uudelleenjärjestelysuunnitelman ja aloittanut suunnitelman toimeenpanon tai tiedottanut suunnitelman keskeisistä kohdista niille, joihin järjestely vaikuttaa. Konsernin jatkuvaan toimintaan liittyvistä menoista ei kirjata varausta.

Tappiollisista sopimuksista kirjataan varaus, kun veloitteen täyttämiseksi vaadittavat välttämättömät menot ylittävät sopimuksesta saatavat hyödyt.

Konsernilla on ympäristölainsäädännön perusteella tehdas- ja louhosalueiden alkuperäiseen tilaan palauttamiseen liittyviä veloitteita. Kon-

sernitilinpäätökseen on arvioitavissa olevista ympäristövelvoitteista kirjattu varaus.

Ehdollinen velka on aikaisempien tapahtumien seurauksena syntynyt mahdollinen velvoite, jonka olemassaolo varmistuu vasta konsernin määräysvallan ulkopuolella olevan epävarman tapahtuman realisoituessa. Ehdolliseksi velaksi katsotaan myös sellainen olemassa oleva velvoite, joka ei todennäköisesti edellytä maksuveloitteen täyttämistä, tai jonka suuruutta ei voida määrittää luotettavasti. Ehdollinen velka esitetään liitetietona.

Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verot ja laskennalliset verot

Verokulu muodostuu kauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta ja laskennallisesta verosta. Verot kirjataan tulosvaikutteisesti, paitsi milloin ne liittyvät suoraan omaan pääomaan kirjattuihin eriin tai muihin laajaan tuloksen eriin. Tällöin myös vero kirjataan kyseisiin eriin. Kauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan verotettavasta tulosta kunkin maan voimassaolevan verokannan perusteella.

Laskennalliset verot lasketaan väliaikaisista eroista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Laskennallista verovelkaa ei kuitenkaan kirjata, jos se johtuu omaisuuserän tai velan alkuperäisestä kirjaamisesta, kun kyseessä ei ole liiketoimintojen yhdistäminen eikä liiketapahtuma toteutumisaikaan vaikuta kirjanpidon tulokseen eikä verotettavaan tuloon.

Tytäryrityksiin ja osakkuusyrityksiin tehdyistä sijoituksista kirjataan laskennallinen vero, paitsi milloin konserni pystyy määrittämään väliaikaisen eron purkautumisajankohdan eikä väliaikainen ero todennäköisesti purkaudu ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa.

Konsernissa merkittävimmät väliaikaiset erot syntyvät aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistoista, johdannaissopimusten arvostamisesta käypään arvoon, käyttämättömistä verotuksellisista tappioista ja liiketoimintojen hankintojen yhteydessä tehdyistä käypiin arvoihin perustuvista oikaisuista.

Laskennalliset verot lasketaan käyttämällä raportointikauden päättymispäivään mennessä säädettyjä verokantoja tai verokantoja, jotka on siihen mennessä käytännössä hyväksytty.

Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää. Laskennallisen verosaamisen kirjaamisedellytykset arvioidaan tältä osin aina jokaisen raportointikauden päättymispäivänä.

Tuloutusperiaatteet

Liikevaihtona esitetään tuotteiden ja palveluiden myynnistä saadut tuotot käypään arvoon arvostettuina välillisillä veroilla, alennuksilla ja valuuttamääräisen myynnin kurssieroilla oikaistuina.

- Myydyt tavarat ja palvelut

Tuotot tavaroiden myynnistä kirjataan, kun tavaroiden omistamiseen liittyvät merkittävät riskit, edut ja määräysvalta ovat siirtyneet ostajalle. Pääsääntöisesti tämä tapahtuu tuotteiden sopimusehtojen mukaisen luovutuksen yhteydessä. Tuotot asennustoiminnasta ja muista palveluista tuloutetaan sillä tilikaudella, jolla palvelu suoritetaan ja taloudellisen hyödyn saaminen palveluista on todennäköistä.

- Vuokratuotot

Vuokratuotot tuloutetaan tasaerinä vuokraudelle.

- Pitkäaikaishankkeet

Konsernilla ei ole ollut pitkäaikaishankkeita vuosina 2011 ja 2010.

- Korot ja osingot

Korkotuotot on kirjattu efektiivisen koron menetelmällä ja osinkotuotot silloin, kun oikeus osinkoon on syntynyt.

Myytävänä olevaksi luokitellut pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot

Konsernilla ei ollut myytävänä olevaksi luokiteltuja pitkäaikaisia omaisuuseriä tai lopetettuja toimintoja vuosina 2011 ja 2010.

Rahoitusvarat ja rahoitusvelat

- Rahoitusvarat

Konsernin rahoitusvarat luokitellaan seuraaviin ryhmiin: käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat, eräpäivään asti pidettävät sijoitukset, lainat ja muut saamiset ja myytävissä olevat rahoitusvarat. Luokittelu tapahtuu rahoitusvarojen hankinnan tarkoituksen perusteella, ja ne luokitellaan alkuperäisen hankinnan yhteydessä.

Transaktiomenot sisällytetään rahoitusvarojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon, kun kyseessä on erä, jota ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Kaikki rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivänä, joka on päivä, jolloin konserni sitoutuu ostamaan tai myymään rahoitusinstrumentin.

Rahoitusvarojen taseesta pois kirjaaminen tapahtuu silloin, kun konserni on menettänyt sopimusperusteisen oikeuden rahavirtoihin tai kun se on siirtänyt merkittäviä osin riskit ja tuotot konsernin ulkopuolelle.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat –ryhmään luokitellaan sellaiset

rahoitusvaroihin kuuluvat erät, jotka on hankittu kaupankäyntitaroituksessa pidettäväksi tai jotka luokitellaan alkuperäisen kirjaamisen tapauksessa käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi. Luokittelua voidaan muuttaa vain harvinaisissa erityistilanteissa. Jälkimmäiseen ryhmään luokitellaan sellaiset rahoitusvarat, joita hallinnoidaan käypään arvoon perustuen tai rahoitusvaroihin kuuluvat erät, joihin liittyy yksi tai useampi kytketty johdannainen, jotka muuttavat sopimuksen rahavirtoja merkittävästi, jolloin koko yhdistelmäinstrumentti arvostetaan käypään arvoon. Kaupankäyntitaroituksessa pidettävät rahoitusvarat on hankittu pääasiallisesti voiton saamiseksi lyhyen aikavälin markkinahintojen muutoksista. Johdannaiset, jotka eivät ole takaussopimuksia tai jotka eivät täytä suojauslaskennan ehtoja, on luokiteltu kaupankäyntitaroituksessa pidettäväksi. Kaupankäyntitaroituksessa pidettävät johdannaiset sekä 12 kuukauden kuluessa erääntyvät rahoitusvarat sisältyvät lyhytaikaisiin varoihin. Konsernilla ei ole ollut kytkettyjä johdannaisia eikä takaussopimuksina pidettäviä johdannaisia vuosina 2011 ja 2010.

Ryhmän erät on arvostettu käypään arvoon, joka perustuu raportointikauden päättämispäivänä noteerattuun markkinahintaan. Koronvaihtosopimusten käyvät arvot määritetään vastaisten rahavirtojen nykyarvona ja valuuttatermiinisopimukset puolestaan arvostetaan raportointikauden päättämispäivän valuuttatermiinikursseihin. Arvostettaessa johdannaisia ja muita rahoitusinstrumentteja, jotka eivät ole kaupankäynnin kohteina, konserni käyttää yleisesti hyväksytyjä arvonmäärittämenetelmiä. Käyvän arvon muutoksista johtuvat sekä realisoitumattomat että realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan sillä tilikau-

della, jonka aikana ne syntyvät.

Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset ovat sellaisia johdannaisvaroihin kuulumattomia rahoitusvaroja, joihin liittyvät maksusuoritukset ovat kiinteitä tai määritettävissä, jotka erääntyvät määrättyinä päivinä ja jotka konsernilla on vakaata aikomusta ja kykyä pitää eräpäivään asti. Ne arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon efektiivisen koron menetelmää käyttäen ja ne sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin. Konsernilla ei ollut eräpäivään asti pidettäviä sijoituksia vuosina 2011 ja 2010.

Lainat ja muut saamiset ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteät tai määritettävissä, ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla, eikä konserni pidä niitä kaupankäyntitaroituksessa tai alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä nimenomaan luokittele myytävissä oleviksi. Niiden arvostusperuste on jaksotettu hankintamenuon efektiivisen koron menetelmää käyttäen. Ne sisältyvät taseessa myyntisaamiset ja muut saamiset – ryhmään luonteensa mukaisesti lyhyt- tai pitkäaikaisiin varoihin: viimeksi mainittuihin, mikäli ne erääntyvät yli 12 kuukauden kuluessa.

Myytävissä olevat rahoitusvarat ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, jotka on nimenomaisesti luokiteltu tähän ryhmään tai joita ei ole luokiteltu muuhun ryhmään. Ne sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin, paitsi jos ne on tarkoitettu alle 12 kuukauden ajan raportointikauden päättämispäivästä lähtien, jolloin ne sisällytetään lyhytaikaisiin varoihin.

Myytävissä olevat rahoitusvarat voivat koostua osakkeista ja korollisista sijoituksista. Ne arvostetaan käypään arvoon, tai milloin käypä arvo ei ole määritettävissä luotettavasti, hankintamenuon. Sijoituksen käypä arvo määritellään sijoituksen ostokurssin perusteella. Mikäli myytäv-

issä oleville rahavaroille ei ole noteerattuja kursseja, konserni soveltaa niiden arvostukseen erilaisia arvostusmenetelmiä. Näitä ovat esimerkiksi viimeaikaiset riippumattomien tahojen väliset kaupat, diskontatut rahavirrat tai muiden samankaltaisten instrumenttien arvostukset. Tässä hyödynnetään yleensä markkinoilta saatuja tietoja ja mahdollisimman vähän konsernin itsensä määrittelemiä osatekijöitä. Myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään oman pääoman erässä Arvonmuutosrahasto verovaikutus huomioon ottaen. Kertyneet käyvän arvon muutokset siirretään omasta pääomasta tulosvaikutteisiksi luokittelun muutoksesta johtavana oikaisuna silloin, kun sijoitus myydään tai kun sen arvo on alentunut siten, että sijoituksesta tulee kirjata arvonalentumistappio. Myytävissä olevien korkosijoitusten korkotuotot kirjataan rahoitustuottoihin käyttäen efektiivisen koron menetelmää.

- Rahavarat

Rahavarat koostuvat käteisestä rahasta, vaa-dittaessa nostettavissa olevista pankkitalletuksista ja muista lyhytaikaisista, erittäin likvideistä sijoituksista, jotka ovat helposti vaihdettavissa etukäteen tiedossa olevaan määrään käteisvaroja ja joiden arvonmuutosten riski on vähäinen. Rahavaroihin luokitelluilla erillä on enintään kolmen kuukauden maturiteetti hankinta-ajankohdasta lukien.

- Rahoitusvarojen arvon alentuminen

Konserni arvioi jokaisena raportointikauden päättämispäivänä, onko olemassa objektiivista näyttöä yksittäisen rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai rahoitusvarojen ryhmän arvon alentumisesta. Mikäli osakesijoitusten käypä arvo on

alittanut hankintamenuon merkittävästi ja konsernin määrittelemän ajanjakson, tämä on osoitus myytävänä olevan osakkeen arvonalentumisesta. Jos arvonalentumisesta on näyttöä, arvonalentumisesta kertynyt tappio siirretään tulosvaikutteiseksi eräksi. Myytävissä oleviin rahoitusvaroihin luokiteltujen oman pääoman ehtojen sijoitusten arvonalentumistappiota ei peruuteta tulosvaikutteisesti, kun taas korkoinstrumentteihin kohdistuneen arvonalentumistappion myöhempi peruuntuminen kirjataan tulosvaikutteisesti. Konserni kirjaa myyntisaamisista arvonalentumistappion, kun on olemassa objektiivista näyttöä siitä, että saamista ei saada perittyä täysimääräisesti. Velallisen merkittävät taloudelliset vaikeudet, konkurssin todennäköisyys, maksujen laiminlyönti tai maksusuoritusten viivästyminen yli 90 päivää ovat näyttöä myyntisaamisten arvonalentumisesta. Tulosvaikutteisesti kirjattavan arvonalentumistappion suuruus määritetään saamisen kirjanpitoarvon ja efektiivisellä korolla diskontattujen arvioitujen vastaisten rahavirtojen nykyarvon erotuksena. Mikäli arvonalentumistappion määrä pienenee jollakin myöhemmällä kaudella, ja vähennyksen voidaan objektiivisesti katsoa liittyvän arvonalentumisen kirjaamisen jälkeiseen tapahtumaan, kirjattu tappio peruutetaan tulosvaikutteisesti.

- Rahoitusvelat

Rahoitusvelat merkitään alun perin kirjanpitoon käypään arvoon. Transaktiomenot sisällytetään jaksotettuun hankintamenuon arvostettavien rahoitusvelkojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon. Myöhemmin rahoitusvelat, lukuun ottamatta johdannaisvelkoja, arvostetaan efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankinta-

menoon. Rahoitusvelkoja sisältyy pitkä- ja lyhytaikaisiin velkoihin. Rahoitusvelat luokitellaan lyhytaikaisiksi, ellei konsernilla ole ehdotonta oikeutta siirtää velan maksua vähintään 12 kuukauden päähän raportointikauden päättämispäivästä.

Ehdot täyttävän omaisuuserän hankkimisesta, rakentamisesta tai valmistamisesta välittömästi johtuvat vieraan pääoman menot aktivoidaan osana kyseisen omaisuuserän hankintamenoa silloin, kun on todennäköistä, että ne tuottavat vastaista taloudellista hyötyä, ja kun menot on määritettävissä luotettavasti. Muut vieraan pääoman menot kirjataan kuluksi sillä kaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet. Lainasitoumuksiin liittyvät järjestelypalkkiot kirjataan transaktiomenoksi siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että koko lainasitoumus tai osa siitä tullaan nostamaan. Tällöin palkkio merkitään taseeseen, kunnes laina nostetaan. Lainan noston yhteydessä lainasitoumuksiin liittyvä järjestelypalkkio merkitään osaksi transaktiokuluja. Siltä osin kuin on todennäköistä, että lainasitoumusta ei tulla nostamaan, järjestelypalkkio kirjataan ennakkomaksuksi maksuvalmiuteen liittyvästä palvelusta ja jaksotetaan kuluksi lainasitoumuksen ajanjaksolle.

Kaikkien rahoitusvarojen ja –velkojen käyvät arvot ja käypien arvojen määrittelyperusteet on esitetty liitetiedossa 30. Rahoitusvarojen ja –velkojen tasearvot arvostusryhmittäin sekä niiden käyvät arvot.

Johdannaissopimukset ja suojauslaskenta

Johdannaissopimukset merkitään kirjanpitoon alun perin käypään arvoon sinä päivänä, jona konsernista tulee sopimusosapuoli, ja ne arvostetaan myöhemmin edelleen käypään arvoon. Voitot ja tappiot, jotka syntyvät käypään ar-

voon arvostamisesta, käsitellään kirjanpidossa johdannaissopimuksen käyttötarkoituksen määrämällä tavalla. Niiden johdannaissopimusten, joihin sovelletaan suojauslaskentaa ja jotka ovat tehokkaita suojausinstrumentteja, arvonmuutosten tulosvaikutukset esitetään yhteneväisesti suojatun erän kanssa. Kun johdannaissopimuksia solmitaan, konserni käsittelee ne joko saamisten, velkojen tai kiinteiden sopimusten käyvän arvon suojauksina tai valtuuttariskin kyseessä ollessa rahavirran suojauksina, ennakoitun erittäin todennäköisen liiketoimen rahavirran suojauksina tai johdannaissopimuksina, jotka eivät täytä suojauslaskennan soveltamisedellytyksiä.

Konserni dokumentoi suojauslaskentaa aloittaessaan suojattavan kohteen ja suojausinstrumenttien välisen suhteen sekä konsernin riskienhallinnan tavoitteet ja suojaukseen ryhtymisen strategian. Konserni dokumentoi ja arvioi suojausta aloitettaessa ja vähintään joka tilinpäätöksen yhteydessä suojaussuhteiden tehokkuuden tarkastelemalla suojaavan instrumentin kykyä kumota suojattavan erän käyvän arvon tai rahavirtojen muutokset.

– Käyvän arvon suojaukset

Käyvän arvon suojauksen ehdot täyttävien johdannaissopimusten käyvän arvon muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti. Samalla tavalla käsitellään suojauksen kohteena olevan omaisuus- tai velkaerän käyvän arvon muutokset suojatun riskin osalta. Konsernilla ei ollut käyvän arvon suojauksen ehdot täyttäviä johdannaissopimuksia vuosina 2011 ja 2010.

– Rahavirran suojaukset

Rahavirran suojauksen ehdot täyttävien johdannaissopimusten tehokkaan osuuden käyvän

arvon muutos kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään oman pääoman arvonmuutosrahastossa. Suojausinstrumentista omaan pääomaan kertyneet voitot ja tappiot siirretään tulosvaikutteisiksi silloin, kun suojattu erä vaikuttaa voittoon tai tappioon. Ennakoitua valuuttamääräistä myyntiä suojaavien johdannaisten voitot ja tappiot kirjataan myynnin oikaisuksi myynnin toteutuessa. Suojausinstrumentin voiton tai tappion tehon osuus merkitään tuloslaskelmaan rahoitustuottoihin tai –kuluihin. Mikäli suojattu ennakoitu liiketoimi johtaa rahoitusvaroihin kuulumattoman omaisuuserän, kuten aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen kirjaamiseen, omaan pääomaan kirjatut voitot ja tappiot siirretään kyseisen omaisuuserän hankintameno oikaisuksi.

Kun rahavirran suojaukseksi hankittu suojausinstrumentti erääntyy tai se myydään tai kun suojauslaskennan soveltamisedellytykset eivät enää täyty, suojausinstrumentista kertynyt voitto tai tappio jää omaan pääomaan siihen asti, kunnes ennakoitu liiketoimi toteutuu. Kuitenkin, jos ennakoitun suojatun liiketoimen ei enää odoteta toteutuvan, omaan pääomaan kertynyt voitto tai tappio kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti.

Suojausinstrumenttien käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 33. Vastuusitoumukset. Arvonmuutosrahaston muutokset on esitetty liitetiedossa 10.2 Muut laajan tuloksen erät.

Oma pääoma

Jos Tulikivi Oyj hankkii takaisin omia oman pääoman ehtoisia instrumenttejaan, näiden instrumenttien hankintameno vähennetään omasta pääomasta.

Liikevoitto/liiketulos

IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen –standardi ei määrittele liikevoiton käsitettä. Konserni on määrittänyt sen seuraavasti: liikevoitto on nettosumma, joka muodostuu kun liikevaihtoon lisätään liiketoiminnan muut tuotot, vähennetään ostokulut oikaistuina valmiiden ja kesken-eräisten tuotteiden varastojen muutoksella sekä omaan käyttöön valmistuksesta syntyneillä kuluilla, vähennetään työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut, poistot ja mahdolliset arvon alentumistappiot sekä liiketoiminnan muut kulut. Kaikki muut kuin edellä mainitut tuloslaskelmaerät esitetään liikevoiton alapuolella. Kurssierot ja johdannaisten käypien arvojen muutokset sisältyvät liikevoittoon, mikäli ne syntyvät liiketoimintaan liittyvistä eristä; muuten ne on kirjattu rahoituseriin. Negatiivinen liikevoitto on esitetty raportoinnissa nimellä liiketulos.

Johdon harkintaa edellyttävät laatomisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Tilinpäätöstä laadittaessa joudutaan tekemään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, joiden lopputulemat voivat poiketa tehdyistä arvioista ja oletuksista. Lisäksi joudutaan käyttämään harkintaa tilinpäätöksen laatomisperiaatteiden soveltamisessa.

– Arvioihin liittyvät epävarmuustekijät

Tilinpäätöksen laadinnan yhteydessä tehdyt arviot pohjautuvat johdon parhaaseen näkemykseen raportointikauden päättämispäivänä. Arvioiden taustalla ovat aiemmat kokemukset sekä tulevaisuutta koskevat, tilinpäätöshetkellä todennäköisimpinä pidetyt oletukset, jotka liittyvät muun muassa konsernin taloudellisen toi-

mintaympäristön odotettuun kehitykseen myynnin ja kustannustason kannalta. Konsernissa seurataan arvioiden ja olettamusten toteutumista sekä näiden taustalla olevien tekijöiden muutoksia säännöllisesti yhdessä liiketoimintayksikköjen kanssa käyttämällä useita, sekä sisäisiä että ulkoisia tietolähteitä. Mahdolliset arvioiden ja olettamusten muutokset merkitään kirjanpitoon sillä tilikaudella, jonka aikana arviota tai olettamusta korjataan, ja kaikilla tämän jälkeisillä tilikausilla.

Konsernissa ne keskeiset tulevaisuutta koskevat oletukset ja sellaiset raportointikauden päättymispäivän arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät, jotka aiheuttavat merkittävän riskin varojen ja velkojen kirjanpitoarvojen muuttumisesta olennaisesti seuraavan tilikauden aikana, liittyvät mm laskennallisiin verosaamisiin, vaihto-omaisuuden arvostukseen ja louhoksiin liittyviin omaisuuseriin, liiketoimintojen yhdistämisissä hankittujen hyödykkeiden käyvän arvon määrittämiseen sekä arvonalentumistestaukseen, jota on tarkemmin selostettu alla. Konsernin johto on katsonut näiden tilinpäätöksen osa-alueiden olevan keskeisimmät, sillä niitä koskevat laatimisperiaatteet ovat konsernin näkökulmasta monimutkaisimmat ja niiden soveltaminen edellyttää eniten merkittävien arvioiden ja oletusten käyttämistä esimerkiksi omaisuuserien arvos-tamisessa. Lisäksi näillä tilinpäätöksen osa-alueilla käytettyjen oletusten ja arvioiden mahdollisten muutosten vaikutusten on arvioitu olevan suurimmat.

- Arvonalentumistestaus

Konsernissa testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta liikearvo, kesken-eräiset aineettomat hyödykkeet ja ne aineet-

tomat hyödykkeet, joilla on rajoittamaton ta- loudellinen vaikutusaika, sekä arvioidaan viit- teitä aineellisten ja aineettomien hyödykkei- den arvonalentumisesta jokaisena raportoin- tikauden päättymispäivänä. Lisäksi mineraali- varantojen etsintä- ja arviointimenojen osalta arvonalentumista arvioidaan luokittelun muu- toksen yhteydessä. Rahavirtaa tuottavien yk- siköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät on määritetty käyttöarvoon perustuvien laskel- mien avulla. Näiden laskelmien laatiminen edellyttää arvioiden käyttämistä, erityisesti rahavirtaa tuottavien yksiköiden tulevaisuu- den kasvuennusteiden ja kannattavuuden muutosten osalta.

Lisätietoa kerrytettävissä olevan rahamäärän herkkyydestä käytettyjen oletusten muutoksil- le on annettu liitetietojen kohdassa 15.3. Ar- vonalentumistestaus.

1 000 euro

2. Segmentit

Konsernilla on kaksi raportoitavaa segmenttiä eli liiketoimintayksiköt tulisijat ja luonnonkivituotteet.

Tulisijat- ja luonnonkivituotteet - liiketoimintayksiköt tuottavat erilaisia tuotteita ja palveluja ja niitä johdetaan erillisinä yksiköinä, sillä niiden liiketoiminta edellyttää erilaisen markkinointistrategian ja erilaisten jakelukanavien käyttöä. Segmentteille kohdistamattomista kuluista muodostuu segmenttiraportoinnissa muut erät. Segmentteille kohdistamattomia kuluja ovat mm. konsernihallinnon ja taloushallinnon kulut sekä rahoituskulut ja verot.

Konsernin segmentti-informaatio perustuu johdon sisäiseen raportointiin, jossa varojen ja velkojen arvostusperiaatteet ovat IFRS-standardien mukaiset. Johdon sisäisessä raportoinnissa esitetään Tulikivi- ja Kermansavi-tuotemerkeillä myytävät uunit ja niiden oheistuotteet, kamiinoiden verhoukivet ja kiukaat sekä astiat (astiat-tuoteryhmän toiminta loppui 31.12.2011). Nämä toimintasegmentit on yhdistelty tulisijat-segmentiksi. Yhdistämisen perusteena on näiden tuoteryhmien samankaltaiset taloudelliset ominaispiirteet ja samankaltainen tuotteiden ja palvelujen luonne, tuotantoprosessien luonne, tuotteiden ja palvelujen asiakastyypit ja -ryhmä sekä samankaltaiset tuotteiden jakelussa käytettävät menetelmät. Luonnonkivituotteet esitetään sisäisessä raportoinnissa segmenttitasolla.

Konsernissa segmenttien tuloksellisuuden arviointi sekä segmenteille kohdennettavia resursseja koskevat päätökset perustuvat segmenttien liikutukseen. Tämä on johdon käsityksen mukaan soveltuvin mittari vertailtaessa segmenttien tuloksellisuutta kyseisten toimialojen muihin yrityksiin. Konsernissa edellä mainituista arvioinneista vastaa ylimpänä operatiivisena päätöksentekijänä toimitusjohtaja. Segmentin varat ja velat ovat sellaisia eräiä, joita segmentti käyttää liiketoiminnassaan tai jotka ovat järkevillä perusteilla kohdennettavissa segmenteille. Investoinnit koostuvat useammalla kuin yhdellä tilikaudella käytettävien aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden lisäyksistä.

2.1. Segmentit				
Tulisijat				
Luonnonkivituotteet				
Muut erät				
2011	Tulisijat	Luonnonkivituotteet	Muut erät	Konserni yhteensä
Tuotot				
Ulkoiset tuotot	53 475	5 296		58 771
Segmentin liiketulos	214	-611	-1 971	-2 368
Rahoitustuotot/-kulut, osuus osakkuusyrityksen tuloksesta			-754	-754
Verot			692	692
Tilikauden tulos				-2 430
Segmentin varat	42 480	2 900	11 198	56 578
Segmentin velat *)	9 702	736	27 336	37 774
Investoinnit, netto	2 728	32	1 757	4 517
Poistot ja arvonalentumiset	3 707	148	386	4 241
2010	Tulisijat	Luonnonkivituotteet	Muut erät	Konserni yhteensä
Tuotot				
Ulkoiset tuotot	50 754	5 141		55 895
Segmentin liiketulos	2 227	-513	-1 986	-272
Rahoitustuotot/-kulut, osuus osakkuusyrityksen tuloksesta			-719	-719
Verot			173	173
Tilikauden tulos				-818
Segmentin varat	43 478	3 697	12 670	59 845
Segmentin velat *)	9 307	676	27 731	37 714
Investoinnit, netto	2 520	11	668	3 199
Poistot ja arvonalentumiset	4 191	208	334	4 733

*) Segmentin velkoja ei raportoida johdolle eivätkä ne vaikuta resurssien allokointipäätöksiin. Velkojen jakautuminen segmenteille on epäsymmetrinen johtuen mm. rahoituslainojen käsittelystä muissa erissä.

1 000 euro				
2.2. Maantieteellisiä alueita koskevat tiedot 2011	Suomi	Muu Eurooppa	USA	Konserni yhteensä
Tuotot	31 550	26 275	946	58 771
Varat	55 340	827	411	56 578
2010				
Tuotot	29 229	25 648	1 018	55 895
Varat	58 145	1 319	381	59 845

Maantieteellisten alueiden liikevaihto esitetään asiakkaiden sijainnin mukaan ja varat esitetään varojen sijainnin mukaan. Ulkoisilta asiakkailta saadut myyntituotot on esitetty IFRS-säännösten mukaisesti.

2.3. Tiedot tärkeimmistä asiakkaista

Konsernin tuotot jakaantuivat siten, etteivät tuotot yhdenkään ulkoisen asiakkaan osalta ylittäneet 10 prosenttia yhtiön tuotoista vuonna 2011 (2010).

3. Hankitut liiketoimet

Konserni ei hankkinut liiketoimia vuonna 2011 eikä vuonna 2010.

4. Liikevaihto	2011	2010
Tuotot tavaroiden myynneistä	54 162	51 968
Tuotot palveluista	4 609	3 927
Liikevaihto yhteensä	58 771	55 895

5. Liiketoiminnan muut tuotot

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot	547	27
Vuokratuotot sijoituskiinteistöistä	40	34
Julkiset avustukset	84	233
Muut tuottoerät	360	358
Liiketoiminnan muut tuotot yhteensä	1 031	652

6. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut

Palkat	17 425	15 743
Eläkekulut - maksupohjaiset järjestelyt	3 502	2 664
Muut henkilösivukulut	1 584	1 313
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut yhteensä	22 511	19 720

Palkkalukuun sisältyy uudelleenjärjestelykuluja 935 tuhatta euroa ja eläkekuluihin uudelleenjärjestelystä aiheutuneita eläkekuluja 454 tuhatta euroa.

6.1. Konsernin henkilökunta keskimäärin tilikaudella

Tulisijat	384	343
Luonnonkivituotteet	21	40
Muut erät	22	21
Konsernin henkilökunta keskimäärin tilikaudella yhteensä	427	404

Tiedot johdon työsuhde-etuuksista esitetään liitetietojen kohdassa 36.5. Johdon työsuhde-etuudet.

1 000 euro	2011	2010

7. Poistot ja arvonalentumiset

Poistot hyödykeryhmittäin		
Aineettomat hyödykkeet		
Tavaramerkit	27	25
Aktivoidut kehittämismenot	418	339
Muut aineettomat hyödykkeet	646	672
Substanssipoistot*)	196	318
Yhteensä	1 287	1 354
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet		
Rakennukset	584	590
Koneet ja kalusto	1 934	2 409
Moottoriajoneuvot	237	263
Substanssipoisto maa-alueista *)	29	28
Muut aineelliset hyödykkeet	139	82
Yhteensä	2 923	3 372
Sijoituskiinteistöt		
Rakennukset	6	7
Arvonalentumiset hyödykeryhmittäin		
Osuudet osakkuusyhtiöissä	25	0
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	4 241	4 733

*) Konserni soveltaa suunnitelman mukaisten poistojen laskennassa kivilouhosten, saostusaltaiden ja kaivosoikeuksien osalta kiven käyttöön perustuvaa substanssipoistomenetelmää. Maa-alueista tehdään substanssipoisto kiven käyttöaikaan tai läjitysalueen täyttöaikaan perustuen.

Uuden louhosalueen teiden ja patojen poistoaika pidennettiin tilikauden aikana viidestä vuodesta viiteentoista vuoteen, joka vastaa paremmin louhoksen käyttöaika. Lisäksi pidennettiin yhden tuotantolinjan taloudellista vaikutusaikaa vastaamaan kyseisen tuotantolinjan käyttöaika. Nämä muutokset pienensivät tilikauden poistoja 91 tuhatta euroa aikaisempien poistoaikojen perusteella tehtyihin poistoihin verrattuna.

8. Liiketoiminnan muut kulut

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntitappiot ja romutukset	8	2
Sijoituskiinteistöjen hoitokulut	3	4
Vuokratulot	1 505	1 256
Kiinteistön hoitokulut	23	24
Markkinointikulut	4 700	3 461
Valmistuksen muut muuttuvat kulut	3 946	3 696
Muut kuluerät	4 290	4 389
Liiketoiminnan muut kulut yhteensä	14 475	12 832

8.1. Tutkimusmenot

Kuluiksi kirjatut tutkimusmenot olivat nettomäärältään yhteensä 1 353 (1 458 vuonna 2010) tuhatta euroa.

8.2. Tilintarkastajien palkkiot

Tilintarkastus	45	42
Veroneuvonta	6	4
Muut palkkiot	33	48
Tilintarkastajien palkkiot yhteensä	84	94

1 000 euro	2011	2010
9. Rahoitustuotot		
Osinkotuotot myytävissä olevista rahoitusvaroista	3	5
Johdannaissopimusten käyvän arvon muutokset	48	110
Valuuttakurssivoitot	45	83
Korkotuotot myyntisaamisista	24	14
Korkotuotot eräpäivään asti pidettävistä sijoituksista	62	37
Rahoitustuotot yhteensä	182	249
10. Rahoituskulut		
10.1. Tulosvaikutteisesti kirjatut erät		
Korkokulut jaksotettuun hankintamenoan arvostettavista rahoituslaineista ja muista veloista	762	762
Valuuttakurssitappiot	54	87
Muut rahoituskulut	123	117
Rahoituskulut yhteensä	939	966

Korkokuluja on oikaistu koronvaihtosopimuksilla suojattavaksi määrätystä riskistä johtuvilla arvomuutoksilla, yhteensä -132 (-174) tuhatta euroa rahavirran suojauksen periaatteen mukaisesti.

10.2. Muut laajan tuloksen erät

Rahoituselementteihin liittyvät muihin laajaan tuloksen eriin kirjatut erät ovat seuraavat:

	2011			2010		
	Ennen veroja	Vero-vaikutus	Verojen jälkeen	Ennen veroja	Vero-vaikutus	Verojen jälkeen
Rahavirran suojaukset	-6	1	-5	55	-14	41
Muuntoerot	18		18	33		33
Yhteensä	12	1	13	88	-14	74

	2011	2010
11. Tuloverot		
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	1	43
Edellisten tilikausien verot	0	22
Verojen siirto arvomuutosrahastoon	1	-14
Laskennalliset verot	-694	-224
Tuloverot yhteensä	-692	-173
Tuloslaskelman verokulun ja konsernin kotimaan verokannalla (26%) laskettujen verojen välinen täsmäytyslaskelma:		
Tulos ennen veroja	-3 123	-991
Verot laskettuna kotimaan verokannalla	-812	-258
Kotimaan verokannan muutos	51	0
Ulkomaisten tytäryritysten poikkeavat verokannat	-33	-76
Verovapaat tulot	17	-1
Vähennyskelvottomat kulut	89	118
Aiemmin kirjaamattomien verotuksellisten tappioiden käyttö	-2	12
Edellisten tilikausien verot	0	22
Muut	-2	10
Verot tuloslaskelmassa	-692	-173

1 000 euro	2011	2010

12. Osakekohtainen tulos

Emoyhtiön osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva kauden voitto tilikauden aikana ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla.

Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos (1 000 euro)	-2 430	-818
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana	37 019 770	37 019 770
Laimentamaton/laimennettu osakekohtainen tulos (euro/osake), jatkuvat toiminnot	-0,07	-0,02

13. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet 2011

	Maa-alueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Moottori-ajoneuvot	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 318	15 318	44 789	3 725	2 556	120	67 826
Lisäykset	4	35	1 103	120	365	59	1 686
Vähennykset	35	310	3 253	73	0	120	3 791
Hankintameno 31.12.	1 287	15 043	42 639	3 772	2 921	59	65 721
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	281	8 277	38 773	3 233	1 408		51 972
Poistot	29	584	1 934	237	139		2 923
Vähennysten kertyneet poistot	0	305	3 058	59	0		3 422
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	310	8 556	37 649	3 411	1 547		51 473
Kirjanpitoarvo 1.1.2011	1 037	7 041	6 016	492	1 148	120	15 854
Kirjanpitoarvo 31.12.2011	978	6 487	4 990	361	1 374	59	14 249

Konsernin aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin kuuluvien tuotannon koneiden ja laitteiden hankintamenoa vielä poistamatta oleva osa oli 4 369 (5 311) tuhatta euroa.

Koneiden ja kaluston vähennykset/vähennysten kertyneet poistot sisältävät romutuksia 1 770 tuhatta euroa.

2010	Maa-alueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Moottori-ajoneuvot	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 266	15 109	44 136	3 702	2 510	22	66 745
Lisäykset	52	211	974	118	186	120	1 661
Vähennykset	0	2	321	95	140	22	580
Hankintameno 31.12.	1 318	15 318	44 789	3 725	2 556	120	67 826
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	253	7 688	36 673	3 056	1 466		49 136
Poistot	28	590	2 409	263	82		3 372
Vähennysten kertyneet poistot	0	1	309	86	140		536
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	281	8 277	38 773	3 233	1 408		51 972
Kirjanpitoarvo 1.1.2010	1 013	7 421	7 463	646	1 044	22	17 609
Kirjanpitoarvo 31.12.2010	1 038	7 041	6 016	492	1 148	120	15 855

1 000 euro

14. Aineettomat hyödykkeet

14.1. Liikearvo ja muut aineettomat hyödykkeet 2011

	Liikearvo	Patentit ja tavaramerkit	Kehittämismenot	Sisäisesti aikaansaadut aineettomat hyödykkeet	Mineraalivarantojen etsintä- ja arviointimenot	Louhosalueet ja kaivospiirit	Muut aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	4 174	3 755	1 956	7 216	287	4 799	5 436	27 623
Lisäykset		26		529	101	447	1 729	2 832
Vähennykset				1 195			21	1 216
Aktivoidut kehittämismenot			285					285
Hankintameno 31.12.	4 174	3 781	2 241	6 550	388	5 246	7 144	29 524
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.		916	972	5 017	176	2 894	2 678	12 653
Poistot		26	418	106	33	179	525	1 287
Vähennysten kertyneet poistot				1 195			16	1 211
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.		942	1 390	3 928	209	3 073	3 187	12 729
Kirjanpitoarvo 1.1.2011	4 174	2 839	984	2 199	111	1 905	2 758	14 970
Kirjanpitoarvo 31.12.2011	4 174	2 839	851	2 622	180	2 173	3 957	16 796

Konserni sai 127 (177) tuhatta euroa avustusta kehittämismenoihin ja muihin aineettomiin hyödykkeisiin. Avustukset on kirjattu hankintamenojen vähennykseksi.

Sisäisesti aikaansaadut aineettomat hyödykkeet ovat uusien louhosten avaamisesta ja altaiden rakentamisesta aiheutuneita menoja sekä uusien liiketoimintojen kehittämismenoja. Aineettomien hyödykkeiden kirjanpitoarvoon sisältyy louhosten avaamisesta syntyneitä menoja yhteensä 4 508 (4 340) tuhatta euroa. Louhosalueiden avaamisesta syntyneet menot ovat muutamia euroja/m³ kyseessä olevia louhosten kivivaroja kohden. Kaikilla kivivarannoilla ei ole kirjanpitoarvoa.

Mineraalivarantojen etsintä- ja arviointimenoihin sisältyy 101 tuhatta euroa tutkimuskulua, jota vastaava työ tehtiin poikkeuksellisesti maanomistajan luvalla. Poikkeuksen syynä on valtaushakemusten ruuhkautuminen Työ- ja elinkeinoministeriössä. Mineraalivarantojen etsintä- ja arviointimenoissa ei ollut luokittelun muutosta eli siirtoa muihin aineettomiin hyödykkeisiin tilikauden aikana eikä vertailuvuonna. Tuloslaskelmaan suoraan kirjatut mineraalivarantojen etsintä- ja arviointimenoja oli 14 (36) tuhatta euroa.

Muiden pitkävaikutteisien menojen vähennykset/vähennysten kertyneet poistot sisältävät romutuksia 1 194 tuhatta euroa.

Muissa pitkävaikutteisissa menoissa oli tilikauden päättyessä keskeneräistä käyttöomaisuutta 1 397 tuhatta euroa.

2010	Liikearvo	Patentit ja tavaramerkit	Kehittämismenot	Sisäisesti aikaansaadut aineettomat hyödykkeet	Mineraalivarantojen etsintä- ja arviointimenot	Louhosalueet ja kaivospiirit	Muut aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	4 174	3 730	1 589	10 129	238	4 562	5 910	30 332
Lisäykset		26		214	49	428	477	1 194
Vähennykset		1		3 128		191	951	4 271
Aktivoidut kehittämismenot			367					367
Hankintameno 31.12.	4 174	3 755	1 956	7 215	287	4 799	5 436	27 622
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.		892	633	7 829	155	2 969	3 055	15 533
Poistot		25	339	316	21	116	538	1 355
Vähennysten kertyneet poistot		1		3 128		191	915	4 235
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.		916	972	5 017	176	2 894	2 678	12 653
Kirjanpitoarvo 1.1.2010	4 174	2 838	956	2 300	84	1 593	2 855	14 800
Kirjanpitoarvo 31.12.2010	4 174	2 839	984	2 198	112	1 905	2 758	14 970

1 000 euro

15. Liikearvo

Konsernin liikearvo on 4,2 (4,2) miljoonaa euroa. Siitä on kohdistettu 3,5 miljoonaa euroa tulisijat -segmentille kaakeliuunit-yksikölle ja 0,6 miljoonaa euroa luonnonkivituotteet -segmentille, jotka muodostavat erilliset rahavirtaa tuottavat yksiköt. Kermansavi Oy:n hankinnan yhteydessä saadun Kermansavi-tavaramerkin arvosta, 3,2 miljoonasta eurosta, on kohdistettu tulisijat -segmentille kaakeliuunit yksikölle 2,7 miljoonaa euroa ja tulisijat -segmentille astiat-yksikölle 0,5 miljoonaa euroa, joka on poistettu kokonaisuudessaan aikaisempina vuosina arvonalentumistestauksissa esilletulleina arvonalentumistappioina. Tavaramerkin taloudellinen vaikutusaika on arvioitu rajoittamattomaksi. Tavaramerkin vahva tunnettuus tukee johdon käsitystä siitä, että tavaramerkit vaikuttavat rahavirtojen kerryttämiseen määrittelemättömän ajan.

Liikearvon ja tavaramerkin kirjanpitoarvot jakaantuivat seuraavasti:	Luonnonkivituotteet	Kermansavi-uunit
2011		
Liikearvo	632	3 542
Tavaramerkki		2 712
Yhteensä	632	6 254
2010		
Liikearvo	632	3 542
Tavaramerkki		2 712
Yhteensä	632	6 254

15.2. Arvonalentumistappioiden kohdistaminen ja kirjaaminen

Päättyneellä tilikaudella ei kirjattu arvonalentumistappioita.

15.3. Arvonalentumistestaus

Arvonalentumistestauksessa liiketoimintojen kerrytettävissä olevat rahamäärät on määritetty käyttöarvoon perustuen. Rahavirtaennusteet pohjautuvat johdon hyväksymiin ennusteisiin, jotka kattavat viiden vuoden ajanjakson. Käytetty, ennen veroja määritetty diskonttaus korko on 6,9 - 6,7 (6,9 - 6,7 v. 2010) prosenttia, joka vastaa keskimääräistä painotettua pääomakustannusta. Johdon hyväksymät ennustejakson jälkeiset rahavirrat on ekstrapoloitu käyttämällä tasaista 1 prosentin kasvua kyseisessä liiketoiminnassa. Käytetty kasvutekijä ei ylitä kyseisen toimialan pitkän aikajänteen toteutunutta kasvua. Kasvuprosentti ennustejaksolla eli käytetty kasvutekijä on Kermansavi-uuneilla keskimäärin 2,0 prosenttia ja vastaa pientalorakentamisen kasvuennustetta (Euroconstruct). Luonnonkivituotteet -segmentin kasvuennuste on liiketoimintarakenteen muutos ja toteutunut kasvu-% huomioiden 7,5 %.

Käyttöarvon laskennassa käytetyt keskeiset muuttajat olivat seuraavat:

1. Myyntikate

'- Ennusteessa käytetty Kermansavi-uunien myyntikate -% perustuu viimeisen vuoden toteutuneeseen myyntikatteeneseen. Luonnonkivituotteet-segmentin myyntikatteen ennustetaan paranevan johtuen liiketoiminnan uudelleenjärjestelyn mahdollistamasta toimintojen tehostumisesta.

2. Budjetoitu markkinaosuus - Määritetty perustuen edellisvuoden toteutuneeseen markkinaosuuteen. Muuttujan arvo perustuu toteutuneeseen kehitykseen. Markkinaosuuden ei odoteta muuttuvan olennaisesti, kun huomioon otetaan myös jatkuva tuotekehitys sekä kilpailun ennakoitu kiristyminen.

3. Budjetoitu royalti-% eli määrä jonka ulkopuolinen taho olisi valmis maksamaan lisenssisopimuksesta, on määritetty toimialan toteutuneiden tietojen perusteella.

4. Diskonttaus korko - Määritetty painotettuna keskimääräisenä pääomakustannuksena (WACC), jolloin koko pääoman kustannus on oman ja vieraan pääoman kustannuksien painotettu keskiarvo.

Diskonttaus korko ja kasvu-olettama	Luonnonkivituotteet		Kermansavi-uunit	
	2011	2010	2011	2010
Diskonttaus korko	6,7	6,7	6,9	6,9
Kasvuprosentti (keskimäärin ennustejaksolla)	7,5	8,3	2,0	3,4
			2011	2010
Tehdyillä oletuksilla kerrytettävissä oleva rahamäärä ylitti kirjanpitoarvon seuraavasti:				
Luonnonkivituotteet			967	476
Kermansavi-uunit			4 180	5 580

1 000 euro						
Arvon alentumistestauksen herkkyyshanalyysit						

Herkkyyshanalyysissä ei ole huomioitu mahdollisia muuttujan muutoksesta aiheutuvia seurannaisvaikutuksia muihin tekijöihin. Tulosmuutos on testattu liikevoitto -tasolla.

1. Muuttujien arvot, joilla kerrytettävissä oleva rahamäärä = tarkasteltavana olevan yksikön kirjanpitoarvo

	Diskonttauskorko		Tulos-muutos, % asetetusta tavoitteista	
	2011	2010	2011	2010
Luonnonkivituotteet	9,1	7,7	-31 %	-15 %
Kermansavi-uunit	9,5	10,4	-30 %	-37 %

2. Vaikutus arvonalentumisen määrään, jos diskonttauskorko nousee 1 prosenttiyksikön tai tulos jää 20 % astettua tavoitetta alhaisemmaksi.

	Diskonttauskoron muutoksen vaikutus, te		Tulosmuutoksen vaikutus, te	
	2011	2010	2011	2010
Luonnonkivituotteet	-	-19	-	-149
Kermansavi-uunit	-	-	-	-

Mineraalivarantojen etsintä- ja arviointimenot

Mineraalivarantojen etsintä- ja arviointimenot kuuluvat tulisijat -liiketoimintasegmenttiin. Aktivoitujen etsintä- ja arviointimenojen kirjanpitoarvo on 180 (112) tuhatta euroa. Arvon alentumistestaus suoritetaan aina kyseisten menojen luokittelun muutoksen yhteydessä sekä jos arvonalentumisesta muutoin on viitteitä. Luokittelun muutos on käsitelty tarkemmin tilinpäätöksen laatusperiaatteissa kohdassa Mineraalivarantojen etsintä- ja arviointimenot.

	2011		2010	
	Maa-alueet	Rakennukset	Maa-alueet	Rakennukset
16. Sijoituskiinteistöt				
Hankintameno 1.1.	188	187	188	187
Vähennykset	35	73	0	0
Hankintameno 31.12.	153	114	188	187
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.		123		117
Poistot		6		6
Vähennysten kertyneet poistot		40		0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.		89		123
Kirjanpitoarvo 1.1.	188	64	188	70
Kirjanpitoarvo 31.12.	153	25	188	64
Käypä arvo *)		280		280
Pantatut kiinteistöt		34		34

*) Kiinteistöjen arvo perustuu kiinteistöväylittäjän lausuntoon niiden kiinteistöjen osalta, joilla on markkina-arvo toimivilla markkinoilla.

1 000 euro							
17. Osuudet osakkuusyriyksissä						2011	2010
Hankintameno 1.1.						24	24
Lisäykset						5	0
Vähennykset						25	0
Osakkeet ja -osuudet osakkuusyriyksissä 31.12.						4	24
Osuus osakkuusyriytysten tuloksesta						3	-2
Tiedot konsernin osakkuusyriyksistä sekä niiden yhteenlasketut varat, velat, liikevaihto ja voitto/tappio (1 000 euro): 2011	Kotipaikka	Varat	Velat	Liikevaihto	Voitto/tappio	Omistusosuus %	
Stone Pole Oy	Juuka	215	280	398	-51	27,3	
Rakentamisen MALL Oy	Helsinki	9	17	156	9	25,0	
Osakkuusyriytysten luvut ovat tilintarkastamattomia.							
2010							
Leppävirran Matkailukeskus Oy	Leppävirta	81	9	90	-6	33,0	
Stone Pole Oy	Juuka	233	251	443	4	27,3	
Rakentamisen MALL Oy	Helsinki	9	17	72	-10	20,0	

Stone Pole Oy on kivialan kehitysyhtiö. Rakentamisen MALL Oy:n tarkoituksena on kehittää omistajayriytystensä tapaa toimia markkinoilla. Leppävirran Matkailukeskus Oy:n osakkeet on myyty 18.11.2011.

18. Muut rahoitusvarat						2011	2010
Myytäväissä olevat rahoitusvarat							
Tasearvo 1.1.						27	27
Vähennys						1	0
Tasearvo 31.12.						26	27

Myytäväissä olevat rahoitusvarat ovat sijoituksia noteeraamattomiin osakkeisiin. Ne arvostetaan hankintamenuon, koska niiden käypää arvoa ei voida luotettavasti määrittää.

1 000 euro					
19. Laskennalliset verosaamiset ja -velat					
Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2011 aikana:	1.1.2011	Kirjattu tulosvaikutteisesti	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Kurssierot	31.12.2011
Laskennalliset verosaamiset:					
Varaukset	260	246			506
Vähennyskelpoiset tappiot	174	627		-2	799
Kertyneet hyllypoistot	782	-351			431
Arvonmuutosrahaston muutoksesta	15		1		16
Johdannaisten arvostaminen käypään arvoon	42	-25			17
Muut erät	335	-38			297
Laskennalliset verosaamiset yhteensä	1 608	459	1	-2	2 066
Laskennalliset verovelat:					
Aineettomien hyödykkeiden aktivointi	-219	23			-196
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvostaminen käypään arvoon liiketoimintojen yhdistämisissä	-1 299	203			-1 096
Muut erät	-142	8			-134
Laskennalliset verovelat yhteensä	-1 660	234	0	0	-1 426
Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2010 aikana:	1.1.2010	Kirjattu tulosvaikutteisesti	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Kurssierot	31.12.2010
Laskennalliset verosaamiset:					
Varaukset	311	-51			260
Vähennyskelpoiset tappiot	106	68			174
Kertyneet hyllypoistot	724	58			782
Arvonmuutosrahaston muutoksesta	29		-14		15
Johdannaisten arvostaminen käypään arvoon	71	-29			42
Muut erät	349	-14			335
Laskennalliset verosaamiset yhteensä	1 590	32	-14	0	1 608
Laskennalliset verovelat:					
Aineettomien hyödykkeiden aktivointi	-214	-5			-219
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvostaminen käypään arvoon liiketoimintojen yhdistämisissä	-1 477	178			-1 299
Muut erät	-173	34		-3	-142
Laskennalliset verovelat yhteensä	-1 864	207	0	-3	-1 660

Konserni on kirjannut laskennallisen verosaamisen kaikista veronalaisista vähennyskelpoisista eristä. Laskennalliset verosaamiset on kirjattu verotuksellisista tappioista ja hyllypoistoista, koska on todennäköistä, että yritykselle syntyy verotettavaa tuloa niin, että verosaamiset pystytään hyödyntämään. Kyseiset tappiot vanhenevat vuonna 2019. Laskennallisten verosaamisten kirjaaminen perustuu konsernin tulosnusteeeseen ja toimintasuunnitelmaan.

1 000 euro	2011	2010
20. Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	5 516	5 188
Valmiit tuotteet	5 232	5 751
Vaihto-omaisuus yhteensä	10 748	10 939

Tilikaudella kuluksi kirjattu vaihto-omaisuuden kirjanpitoarvo on 34 533 (31 725) tuhatta euroa.

Tilikauden päättyessä kuluksi kirjattu vaihto-omaisuuden aliarvostusvaraus oli 129 (1) tuhatta euroa. Kyseisellä varauksella vaihto-omaisuuden kirjanpitoarvo alennettiin vastaamaan sen nettorealisointiarvoa.

21. Myyntisaamiset ja muut saamiset			
21.1. Lyhytaikaiset myyntisaamiset ja muut saamiset			
Myyntisaamiset	4 314		4 987
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset	103		47
Siirtosaamiset			
Saamiset avustuksista	49		173
Ennakkomaksut	160		260
Muut siirtosaamiset	438		295
Muut saamiset	443		198
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	5 507		5 960
21.2. Myyntisaamisten ikäjakauma ja arvonalentumiset tilinpäätöspäivänä	brutto	arvonalennus	netto
2011			
Erääntymättömät	3 570		3 570
Erääntynyt alle 30 päivää	609		609
Erääntynyt 31 - 60 päivää	31		31
Erääntynyt 61 - 90 päivää	31		31
Erääntynyt yli 90 päivää	151	78	73
Yhteensä	4 392	78	4 314
2010	brutto	arvonalennus	netto
Erääntymättömät	4 036		4 036
Erääntynyt alle 30 päivää	575		575
Erääntynyt 31 - 60 päivää	110		110
Erääntynyt 61 - 90 päivää	54		54
Erääntynyt yli 90 päivää	335	123	212
Yhteensä	5 110	123	4 987

1 000 euro			
21.3. Myyntisaamiset riskiryhmittäin	brutto	arvonalennus	netto
2011			
Suurimmat asiakkaat asiakasryhmittäin			
Kamiinanvalmistajat	192		192
Tulisijojen jälleenmyyjät ulkomailla	1 754	35	1 719
Rakennusliikkeet	728		728
Jälleenmyyjät kotimaassa	684	43	641
Loppuasiakkaat	1 034		1 034
Yhteensä	4 392	78	4 314
2010			
Suurimmat asiakkaat asiakasryhmittäin	brutto	arvonalennus	netto
Kamiinanvalmistajat	1 078		1 078
Tulisijojen jälleenmyyjät ulkomailla	1 350	63	1 287
Rakennusliikkeet	555	60	495
Jälleenmyyjät kotimaassa	1 107		1 107
Loppuasiakkaat	1 020		1 020
Yhteensä	5 110	123	4 987
Kirjanpitoarvo myyntisaamisista, joiden ehdot neuvoteltu uudelleen	0		0
Myyntisaamisten ja muiden saamisten käypä arvo			

Myyntisaamisten ja muiden saamisten alkuperäinen kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa, koska diskonttauksen vaikutus ei ole olennainen saamisten maturiteetti huomioon ottaen.

Saamisiin liittyvä luottoriski on esitetty liitetietojen kohdassa 29.3. Luottoriski

22. Rahavarat	2 011	2 010
Käteinen raha ja pankkitilit	6 769	10 210

Rahavaroista oli tilinpäätöspäivänä määräaikaaisia talletuksia 5 153 (8 118) tuhatta euroa. Määräaikaistalletukset olivat alle kolmen kuukauden talletuksia.

23. Oma pääomaa koskevat liitetiedot					
Osakesarjat	Osakkeita kpl	Osuus, % osakkeista	Osuus, % äänistä	Osuus, euroa osakepääomasta	
K-osakkeet (10 ääntä)	9 540 000	25,7	77,6	1 621 800	
A-osakkeet (1 ääni)	27 603 970	74,3	22,4	4 692 675	
Yhteensä 31.12.2011	37 143 970	100,0	100,0	6 314 475	
Osakkeiden lukumäärän muutosten ja rahastosiirron vaikutukset	Osakkeiden lukumäärä	Osakepääoma, e	Ylikurssi-rahasto, e	Omat osakkeet, e	Yhteensä, euro
1.1.2010	37 143 970	6 314 475	7 334 116	-108 319	13 540 272
Omat osakkeet	-124 200				0
Ylikurssirahaston siirto sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon			-7 334 116		-7 334 116
31.12.2010	37 019 770	6 314 475	0	-108 319	6 206 156
31.12.2011	37 019 770	6 314 475	0	-108 319	6 206 156

Yhtiöjärjestyksen mukaan A-osakkeelle maksetaan jaettavasta voitosta 0,0017 euroa suurempi osinko kuin K-osakkeelle. Tulikivi Oyj:n A-osake on listattu NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä. Osakkeilla ei ole nimellisarvoa.

Yhtiön osakeyhtiölain mukaisella arvo-osuustilillä eli ns. yhteistilillä olleet osakkeet on myyty niiden omistajien lukuun huhti-toukokuussa 2003. Osakkeenomistajilla tai muilla oikeudenhaltijoilla on oikeus toukokuuhun 2013 saakka nostaa osakkeita vastaava osuus varoista toimittamalla osakekirjat ja tarvittaessa selvitykset saannistaan johonkin Sampo Pankki Oyj:n konttoriin tai Itä-Suomen lääninhallitukselle.

1 000 euro

Ylikurssirahasto ja sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

Vanhan osakeyhtiölain (29.9.1978/734) aikana osakemerkinnöistä saadut rahasuoritukset on kirjattu osakepääomaan ja ylikurssirahastoon osakeantien ehtojen mukaisesti. Ylikurssirahaston varat, 7334 tuhatta euroa, on tilikaudella 2010 siirretty sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti.

Muuntoerot

Muuntoerot-rahasto sisältää ulkomaisten yksikköjen tilinpäätösten muuntamisesta syntyneet muuntoerot.

Arvonmuutosrahasto

Arvonmuutosrahasto sisältää rahavirran suojauksen ehdot täyttävien johdannaisinstrumenttien tehokkaan osuuden käyvän arvon muutokset.

Osakeperusteiset maksut

Tulikivi-konsernilla ei ollut osakeperusteisia maksuja vuonna 2011 (2010).

Omat osakkeet

Omien osakkeiden rahasto sisältää konsernin hallussa olevien omien osakkeiden hankintamenon. Se esitetään oman pääoman vähennyksenä.

Tulikivi Oyj ei ostanut eikä luovuttanut tilikauden 2011 (2010) aikana omia osakkeita. Yhtiön hallussa oli tilikauden 2011 (2010) päättyessä 124 200 omaa A-osaketta, mikä vastasi 0,3 prosenttia osakepääomasta ja 0,1 prosenttia äänimäärästä. Omien osakkeiden hankintahinta on keskimäärin 0,87 euroa/osake. Omien osakkeiden hankinnalla ei ole ollut merkittävää vaikutusta omistuksen ja äänivallan jakautumiseen yhtiössä.

1 000 euro

24. Osingot

Vuonna 2011 osinkoa jaettiin vuodelta 2010 0,0250 euroa A-osakkeelle ja 0,0233 euroa K-osakkeelle, yhteensä 909 tuhatta euroa (vuonna 2010 0,0250 euroa A-osakkeelle ja 0,0233 euroa K-osakkeelle eli yhteensä 909 tuhatta euroa).

25. Eläkeveloitteet

Konsernin eläkejärjestelyt ovat maksupohjaisia eikä taseessa vuonna 2011 (2010) ole etuusperusteista eläkevelkaa.

26. Varaukset	Ympäristövaraus		Takuuvaraus		Uudelleenjärjestelyvaraus	
	2011	2010	2011	2010	2011	2010
Varaus 1.1.	575	589	390	417	104	256
Varausten lisäys	74	28	164	147	1467	
Diskonttauksen vaikutus, muutos	-6	-35				
Käytetyt varaukset		-7	-164	-149	-410	-152
Varauksen purku				-25		
Varaukset 31.12.	643	575	390	390	1161	104

Ympäristöveloitteet

Tulikivi-konsernin tilinpäätöstä laadittaessa arvioitavissa olevista ympäristöveloitteista on kirjattu varaus, joka kattaa louhoksien aikanaan tapahtuvaan sulkemiseen liittyvät vesien tarkkailumenot, turvallisuusjärjestelyt ja läjitysalueosien loppuverhoilut. Tällä hetkellä avattujen louhosten osalta menojen on arvioitu syntyvän keskimäärin noin kymmenen vuoden kuluttua. Nykyarvon määrittämisessä käytetty diskonttaustekijä on 4 (4) prosenttia. Ympäristövarauksen määrä ennen diskonttausta on 979 (904) tuhatta euroa.

Takuuvaraus

Tulikivi-konserni antaa tietyille tuotteille viiden vuoden takuun. Takuun aikana tuotteissa havaitut takuuehtojen mukaiset viat korjataan yrityksen kustannuksella. Takuuvaraus perustuu aikaisempien vuosien kokemukseen viallisista tuotteista huomioiden tuotteisiin tehdyt parannukset.

Uudelleenjärjestelyvaraus

Uudelleenjärjestelyvaraus käsittää vuonna 2011 käytyjen yt-neuvottelujen pohjalta päätetyistä irtisanomisista johtuvat korvaukset sekä toimitilojen uudelleenjärjesteluista aiheutuvat arvionvaraiset kulut.

	2011	2010
Pitkäaikaiset varaukset	1311	965
Lyhytaikaiset varaukset	883	104
Yhteensä	2194	1069
27. Rahoitusvelat		
tasearvot	24 924	25 277
27.1. Pitkäaikaiset		
Pankkilainat	12 149	11 176
TyEL-lainat	6 859	8 914
Muut pitkäaikaiset rahoitusvelat	0	295
Pitkäaikaiset rahoitusvelat yhteensä	19 008	20 385

1 000 euro	2011	2010
Pitkäaikaiset rahoitusvelat erääntyvät seuraavasti:		
2011		4 892
2012	5 915	5 904
2013	6 330	4 874
2014	5 947	4 658
2015	4 292	3 681
2016	1 601	1 268
2017	839	
Rahoitusvelat yhteensä	24 924	25 277

27.2. Lyhytaikaiset

Pitkäaikaisten pankki ja TyEL-lainojen lyhennykset	5 767	4 176
Muiden pitkäaikaisten rahoitusvelkojen lyhennykset	147	716

27.3. Rahoitusvelkojen ehdot

Velkasitoumukset ovat euromääräisiä.

Pitkäaikaisten rahoitusvelkojen efektiivisten korkokantojen painotettu keskiarvo 31.12.2011 oli 3,3 (3,5) prosenttia koronvaihtosopimusten kanssa ja 3,1 (2,8) prosenttia ilman koronvaihtosopimuksia.

Rahoitusvelkojen käyvät arvot:

Rahoitusvelkojen käypä arvo oli yhteensä 24,7 (25,3) miljoonaa euroa ja tasearvo 24,9 (25,3) miljoonaa euroa.

Erikoisehtoinen rahoitus

Konsernin vieraan pääoman ehtoista rahoituksesta 14,5 (13,9) miljoonaa euroon liittyy kovenantti- tai muita ehtoja, jotka on sidottu konsernin omavaraisuuteen. Nämä ehdot eivät suoranaisesti rajoita konsernin pääoman käyttöä, mutta saattavat edellyttää neuvotteluja rahoittajan kanssa ja lisävakuuksien järjestämistä lainoille.

28. Ostovelat ja muut velat	2011	2010
28.1. Pitkäaikaiset		
Muut pitkäaikaiset velat	154	52
28.2. Lyhytaikaiset		
Ostovelat	2 334	2 688
Saadut ennakot	37	67
Siirtovelat		
Palkat ja henkilösivukulut	3 876	4 162
Alennukset ja markkinointikulut	486	431
Ulkopuoliset palvelut	937	1 087
Korkovelat	217	286
Muut siirtovelat	287	127
Velat osakkuusyrityksille	263	42
Muut velat	638	757
Lyhytaikaiset osto- ja muut velat yhteensä	9 075	9 647

Muihin siirtovelkoihin sisältyy muiden liiketoimintakulujen jaksotuksia.

29. Rahoitusriskien hallinta

Konserni altistuu liiketoiminnassaan erilaisille rahoitusriskeille. Riskienhallinnan tavoitteena on minimoida rahoitusmarkkinoiden muutosten haitalliset vaikutukset konsernin tulokseen. Pääasialliset rahoitusriskit ovat valuuttariski, korkoriski, luottoriski ja maksuvalmiusriski. Konsernin rahoitus on keskitetty emoyhtiöön ja tytäryhtiöiden rahoitus hoidetaan pääsääntöisesti konsernin sisäisillä lainoilla. Rahoitusosasto vastaa likviditeettilyijäämän sijoittamisesta ja rahoitusriskien hallinnasta hallituksessa hyväksytyjen toimintaperiaatteiden mukaisesti.

29.1. Valuuttariski

Konsernin valuuttariskit syntyvät kaupallisista transaktioista, taseen monetaarisista eristä ja ulkomaisiin tytäryhtiöihin tehdyistä nettosijoituksista. Konsernin valuuttariskin kannalta merkittävimmät valuutat ovat Yhdysvaltain dollari (USD) ja Venäjän rupla (RUB). Konsernin kassavirroista yli 95 prosenttia on euromääräisiä, eli tältä osin konsernin altistuminen valuuttariskeille on vähäistä. Valuuttariskiä voidaan suojata valuuttatermiineillä. Terminisopimuksia oli avoimna tilinpäätöspäivänä nimellisarvoltaan 94 (141) tuhatta euroa eli 4,0 (6,0) miljoonaa ruplaa. Valuuttatermiineihin ei sovelleta IAS 39:n mukaista suojauslaskentaa.

Emoyrityksen toimintavaluutta on euro. Ulkomaan rahan määräiset varat ja velat muunnettuna euroiksi tilinpäätöspäivän kurssiin ovat seuraavat:

	2011		2010	
Nimellisarvot, 1 000 euroa	USD	RUB	USD	RUB
Pitkäaikaiset varat		85		65
Lyhytaikaiset varat	474	553	408	479
Lyhytaikaiset velat	1	126	4	79
Nettopositio	473	512	404	465

Oman pääoman valuuttamääräinen, lähinnä ulkomaisista tytäryhtiöistä johtuva, translaatiopositio oli vähäinen tilikausien 2011 ja 2010 lopussa. Translaatiopositiota ei ole suojattu.

Alla olevassa taulukossa on esitetty euron vahvistuminen tai heikkeneminen Yhdysvaltain dollariin ja Venäjän ruplaan verrattuna, kaikkien muiden tekijöiden pysyessä muuttumattomina. Herkkyysoanalyysi perustuu tilinpäätöspäivän ulkomaan rahan määräisiin varoihin ja velkoihin. Herkkyysoanalyysissä on otettu huomioon valuuttatermiinisopimusten vaikutus.

	2011 tuloslaskelma	2010 tuloslaskelma
+/- 10 %:n muutos EUR/USD		
välisessä valuuttakurssissa, ennen veroja	+/- 48	+/- 40
+/- 10 %:n muutos EUR/RUB		
välisessä valuuttakurssissa, ennen veroja	+/- 42	+/- 32

29.2. Korkoriski

Konsernin lyhyet rahamarkkinasijoitukset altistavat sen rahavirran korkoriskille, mutta niiden vaikutus ei ole merkittävä kokonaisuudessaan. Konsernin tulot sekä operatiiviset rahavirrat ovat pääosiltaan riippumattomia markkinakorkojen vaihteluista.

Konserni on altistunut rahavirran korkoriskille lähinnä lainasalkkuun liittyen. Konserni voi ottaa lainaa joko kiinteäkorkoisena tai vaihtuvakorkoisena ja käyttää koronvaihtosopimuksia suojaamaan korkojen muutosten aiheuttamilta vaikutuksilta. Riskienhallinnan periaatteiden mukaisesti kiinteäkorkoisten lainojen ja korkojohdannaisilla suojattujen lainojen määrä tulee olla yli 50 prosenttia koko lainakannasta. Korkoherkkien lainojen osuus yhtiön korollisista lainoista oli tilikauden lopussa 14,7 (13,7) miljoonaa euroa eli 58,9 (54,3) prosenttia. Tilinpäätöshetkellä konsernilla oli avoimena euromääräisiä koronvaihtosopimuksia nimellispääomaltaan 3,2 (5,8) miljoonaa euroa. Näiden sopimusten perusteella konserni saa Euribor-sidonnaista (2,0 me/euribor 3 kk ja 1,2 me/euribor 6 kk) vaihtuvaa korkoa ja maksaa keskimäärin 2,95 (3,9) prosentin kiinteää korkoa. Konserni soveltaa suojauslaskentaa niihin koronvaihtosopimuksiin, joilla saadaan tehokas suojaus. Tällaisten koronvaihtosopimusten käypien arvojen muutokset, jotka osoittivat 61 (56) te tappiota tilinpäätöshetkellä, on kirjattu konsernin laajaan tuloslaskelmaan ja oman pääoman arvonmuutosrahastoon. Muiden koronvaihtosopimusten käyvän arvon muutoksista muodostui voittoa 48 (109) tuhatta euroa, mikä on kirjattu tulosvaikutteisesti. Lainojen kumulatiivinen korkoriski on 280 (298) tuhatta euroa, jos markkinakoroissa tapahtuu 1 %:n muutos. Tällöin on huomioitu johdannaisten vaikutus korkoriskiin.

Korkoriski	2010	2009
1 000 e	tasearvo	tasearvo
Kiinteäkorkoiset instrumentit		
Rahoitusvelat	11 557	8 135
Vaihtuvakorkoiset instrumentit		
Rahoitusvarat	10 209	10 597
Rahoitusvelat	13 720	16 593

29.3. Luottoriski

Konsernilla ei ole merkittäviä saamisten luottoriskikeskittymiä, koska sillä on laaja asiakaskunta eivätkä saamiset yksittäiseltä asiakkaalta tai miltään asiakasryhmältä muodostu konsernin kannalta merkittäväksi. Tilikauden aikana tulosvaikutteisesti kirjattujen myyntisaamisista johtuneiden luottotappioiden ja saamisten arvonalentumisten määrä on ollut 55 (vähennystä -47) tuhatta euroa. Luottotappioriskiä on pienennetty asiakasluottovakuutuksien avulla. Nämä kattoivat saatavakannasta tilikauden päättyessä 38,9 (53,0) prosenttia. Liiketoimintayksiköt vastaavat myyntisaamiin liittyvästä luottoriskistä. Myyntisaamisten ikäjakama on esitetty liitetiedossa 21.2. Myyntisaamisten ikäjakama ja arvonalentumiset tilinpäätöksessä. Konsernin myyntisaamisten luottoriskin enimmäismäärä vastaa myyntisaamisten kirjanpitoarvoa tilikauden lopulla vähennettynä asiakasluottovakuutuksista saatavilla korvauksilla.

Rahoitusinstrumentteihin sisältyy riski siitä, että vastapuoli ei pysty täyttämään velvoitteitaan. Likvidien varojen sijoitukset tehdään kohteisiin, joiden luottokelpoisuus on hyvä. Johdannaissopimuksia tehdään vain hyvän luottokelpoisuuden omaavien pankkien kanssa.

Konsernin muiden rahoitusvarojen kuin myyntisaamisten luottoriskin enimmäismäärä vastaa näiden muiden rahoitusvarojen kirjanpitoarvoa tilikauden lopulla.

29.4. Maksuvalmiusriski

Konsernissa pyritään jatkuvasti arvioimaan ja seuraamaan liiketoiminnan vaatimaa rahoituksen määrää, jotta konsernilla olisi riittävästi likvidejä varoja toiminnan rahoittamiseksi ja erääntyvien lainojen takaisinmaksuun. Rahoituksen saatavuus ja joustavuus pyritään takaamaan likvidien varojen lisäksi luotto- ja tililuottolimiittien avulla sekä käyttämällä rahoituksen hankinnassa useita rahoituslaitoksia. Käyttämättömien tililuottolimiittien ja nostamattomien luottojen määrä oli tilikauden päättyessä 4,1 (2,5) miljoonaa euroa. Johdon näkemyksen mukaan konsernin käytettävissä olevan rahoituksen määrä on riittävä lähitulevaisuudessa.

Seuraava taulukko kuvaa maturiteettianalyysia. Luvut ovat diskonttaamattomia ja ne sisältävät sekä koronmaksut että pääoman takaisinmaksut.

29.5. Maturiteettianalyysi

31.12.2011						
Luottotyyppi	Tase-arvo	Nostamattomat luotot	Alle 1 vuosi	1 - 2 vuotta	3 - 5 vuotta	yli 5 vuotta
Pankkilainat ja TyEL-lainat	24 924	4 100	6 395	6 822	12 327	849
Johdannaisten rahavirta			41	26	20	
Osamaksuvelat	147		149			
Ostovelat ja muut velat	9 228		9 126	51	51	
Yhteensä	34 299	4 100	15 711	6 899	12 398	849
31.12.2010						
Luottotyyppi	Tase-arvo	Nostamattomat luotot	Alle 1 vuosi	1 - 2 vuotta	3 - 5 vuotta	yli 5 vuotta
Pankkilainat ja TyEL-lainat	24 266	1 500	4 818	6 175	13 921	1 291
Johdannaisten rahavirta			93	24	12	
Osamaksuvelat	1 011		728	297		
Tililuottolimitit		1 000				
Ostovelat ja muut velat	9 699		9 647	52		
Yhteensä	34 976	2 500	15 286	6 548	13 933	1 291
Johdannaissopimusten nimellisarvot						
Koronvaihtosopimukset				2011		2010
Erääntyy 2011						4 615
Erääntyy 2012				915		471
Erääntyy 2013				915		471
Erääntyy 2014				680		235
Erääntyy 2015				445		
Erääntyy 2016				223		
Koronvaihtosopimukset yhteensä tilikaudella				3 178		5 792

Koronvaihtosopimusten käyvät arvot on määritetty tulevien rahavirtojen nykyarvoon perustuvalla menetelmällä, jonka tukena ovat tilinpäätöspäivän markkinakorot ja muu markkina-informaatio.

29.6. Pääoman hallinta

Konsernin pääoman hallinnan pyrkimyksenä on optimaalisen pääomarakenteen avulla tukea liiketoimintaa varmistamalla normaalit toimintaedellytykset ja kasvattaa omistaja-arvoa tavoitteena paras mahdollinen tuotto. Pääomarakenteeseen vaikutetaan mm. osingonjaon ja osakeantien kautta. Konserni voi vaihdella ja mukauttaa osakkeenomistajille maksettavien osinkojen tai näille palautettavan pääoman määrää, tai uusien liikkeeseen laskettavien osakkeiden lukumäärää tai päättää omaisuuserien myynneistä velkojen vähentämiseksi. Pääomana hallinnoidaan konsernitaseen osoittamaa omaa pääomaa.

Konsernin pääomarakenteen kehitystä seurataan omavaraisuusasteen kehityksellä, jolle hallitus on asettanut osingonjakopäätöksissä alarajaksi 40 prosenttia.

Konserni laskee omavaraisuusaste-tunnusluvun seuraavalla kaavalla:

$100 \cdot \text{oma pääoma} / (\text{taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot})$

	2011	2010
Oma pääoma	18 804	22 131
Taseen loppusumma	56 578	59 845
Saadut ennakot	37	67
Omavaraisuusaste, %	33,3	37,0

Konsernin luottoluokitus on A.

30. Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot arvostusryhmittäin sekä niiden käyvät arvot

2011 tase-erä	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat/ -velat	Lainat ja muut saamiset	Myytävisiä olevat rahoitusvarat	Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat rahoitusvelat	Tase-erien kirjanpitoarvot	Käypä arvo
Pitkäaikaiset rahoitusvarat						
Muut saamiset		200			200	200
Muut rahoitusvarat			30		30	30
Lyhytaikaiset rahoitusvarat						
Myyntisaamiset ja muut saamiset		4 757			4 757	4 757
Rahavarat		6 769			6 769	6 769
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin		11 726	30		11 756	11 756
Pitkäaikaiset rahoitusvelat						
Rahoitusvelat				19 008	19 008	18 570
Johdannaissopimukset	105	*)			105	105
Muut pitkäaikaiset velat				154	154	154
Lyhytaikaiset rahoitusvelat						
Korolliset velat				5 915	5 915	6 124
Ostovelat ja muut velat				3 235	3 235	3 235
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	105			28 312	28 417	28 188

*) Sisältää arvonnmuutosrahastoon kirjattuja suojausinstrumentteja 46 (42) te.

1 000 euro						
Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot arvostusryhmittäin sekä niiden käyvät arvot 2010 tase-erä	Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvarat/ -velat	Lainat ja muut saamiset	Myytävissä olevat rahoitusvarat	Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat rahoitusvelat	Tase-erien kirjanpitoarvot	Käypä arvo
Pitkäaikaiset rahoitusvarat						
Muut rahoitusvarat			50		50	50
Lyhytaikaiset rahoitusvarat						
Myyntisaamiset ja muut saamiset		5 185			5 185	5 185
Rahavarat		10 210			10 210	10 210
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin		15 395	50		15 445	15 445
Pitkäaikaiset rahoitusvelat						
Rahoitusvelat				20 385	20 385	20 156
Johdannaissopimukset	148	*)			148	148
Muut pitkäaikaiset velat				52	52	52
Lyhytaikaiset rahoitusvelat						
Korolliset velat				4 892	4 892	5 128
Ostovelat ja muut velat				3 486	3 486	3 486
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	148			28 815	28 963	28 970

*) sisältää arvonmuutosrahastoon kirjattuja rahavirransuojausinstrumentteja 42 (82) tuhatta euroa.

31. Liiketoiminnan rahavirtojen oikaisut				2011		2010
Liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaa:						
Poistot				4 216		4 733
Arvonalentumiset				25		0
Kurssierot				43		27
Muut				-737		-30
Liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaa yhteensä				3 547		4 730

32. Vuokrasopimukset

Muut vuokrasopimukset

32.1. Konserni vuokralle ottajana

Ei-purettavissa olevien muiden vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat:				2011		2010
Yhden vuoden kuluessa				1 257		1 039
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluttua				646		916

Konserni on vuokrannut useat tuotanto- ja toimistotilat. Vuokrasopimukset ovat pääsääntöisesti toistaiseksi voimassa olevia.

Määräaikaisiin vuokrasopimuksiin sisältyy mahdollisuus jatkaa sopimusta alkuperäisen päättymispäivän jälkeen.

Vuoden 2010 tuloslaskelmaan sisältyy muiden vuokrasopimusten perusteella suoritettuja vuokramenoja 1 300 (1 187) tuhatta euroa.

1 000 euro	2011	2010
32.2. Konserni vuokralle antajana		
Konserni on vuokrannut liike- ja toimistotilaa omistamistaan kiinteistöistä purettavissa olevilla vuokrasopimuksilla.		
Lisäksi konserni on edelleenvuokrannut toimistotiloja.		
Ei-purettavissa olevien muiden vuokrasopimusten perusteella saatavat vähimmäisvuokrat:		
Yhden vuoden kuluessa	29	46
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluttua	41	62
33. Vastuusitoumukset		
Lainat ja tililuottolimitit, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä ja pantteja		
Rahalaitoslainat ja lainojen takaukset	24 776	23 566
Tililuottolimitit	1 000	1 000
Muut pitkäaikaiset velat	147	1 010
Annetut kiinteistökiinnitykset	11 343	12 695
Annetut yritysikiinnitykset	15 696	15 696
Kaupan kohde	147	1 010
Pantatut vuokraoikeudet	0	219
Vakuudeksi annetut kiinnitykset ja pantit yhteensä	27 186	29 620
Muut omat sitoumukset, joista annettu vakuuksia		
Takaukset	805	837
Muut vastuut	3	35
Muut omat sitoumukset yhteensä	808	872
Annetut kiinteistökiinnitykset	809	940
Annetut pantit	3	35
Muut omasta puolesta annetut vakuudet yhteensä	812	975
Maksettavat vuokravastuut 2012	1 257	1 039
Myöhemmin maksettavat vuokravastuut	646	916
Leasingsopimuksista maksettavat määrät		
Tilikaudella 2012 maksettavat	27	26
Myöhemmin maksettavat	37	47
Leasingsopimuksista maksettavat määrät yhteensä	64	73
Leasingsopimukset ovat kolmen-kuuden vuoden leasingsopimuksia, joihin ei liity lunastusehtoja.		
Johdannaissopimukset		
Koronvaihtosopimukset, nimellisarvo	3 178	5 792
Koronvaihtosopimukset, käypä arvo	-103	-143
Valuuttatermiinit, nimellisarvo	94	141
Valuuttatermiinit, käypä arvo	-2	-5
Kiinteistöinvestointien arvonnalisäverövähennyksen palautusvastuu	69	110

34. Ehdolliset velat

Ympäristövelvoitteet

Tulikivi-konsernilla on kaivoslain ja ympäristölainsäädännön perusteella tarkkailu- ja maisemointivelvoitteita, jotka on täytettävä toiminnan aikana ja louhoksia aikanaan suljettaessa.

Ympäristövelvoitteiden edellyttämiä toimenpiteitä tehdään jatkuvasti normaalin tuotantotyön ohessa. Ryhmään kuuluvat louhosvesien käsittely, maa- ja kiviaineksen läjitysaluejärjestelyt, tärinä- ja melumittaukset, pölyämisen estäminen ja näihin liittyvien mittaustulosten seuranta. Tästä toiminnasta aiheutuvat menot kirjataan pääsääntöisesti tuloslaskelmaan kuluiksi. Maa-ainesten ajo uusien louhosten avaamisen yhteydessä läjitysalueille aktivoidaan muihin aineettomiin hyödykkeisiin ja poistetaan avattavan louhoksen taloudellisen vaikutusajan mukaisesti. Läjitysalueiden verhoilutyö perustuu pitkän ajanjakson louhintasuunnitelmaan, jonka mukaan verhoilussa hyödynnetään uusien avattavien louhosten pintamateriaalia. Verhoilu voidaan kuitenkin suorittaa vasta siinä vaiheessa, kun läjitysalueella on lopulliseksi jääviä osa-alueita. Verhoilutöiden menoista ei ole tehty varausa, koska maisemointityön ei odoteta lisäävän normaalin louhintatoiminnan kustannuksia.

Tehtaan tai louhosalueen sulkemisen jälkeen tullaan suorittamaan läjitysalueiden maisemointityöt, kasvillisuuden istuttaminen ja kylväminen, tarvittavat vesien johtamisjärjestelyt, mahdollisten uusien tarkkailupisteiden perustaminen ja louhoksen turvallisuuskuntoon saattaminen. Siltä osin kuin näihin liittyvät menot ovat arvioitavissa, on tehty varaus.

Ympäristölupien perusteella konsernissa on annettu takauksia yhteensä 600 tuhannen euron arvosta. Muiden ympäristövastuiden vakuudeksi on konsernissa annettu kiinteistökiinnityksiä yhteensä 34 tuhannen euron arvosta. Vuoden 2011 aikana saatettiin päätökseen maisemointityöt yhden louhosalueen osalta. Ympäristötarkkailua näiden alueiden osalta jatketaan lupavelvoitteiden mukaisesti toistaiseksi.

35. Ympäristövastuisiin liittyviä tunnuslukuja	2011	2010	2009
Energian käyttö, sähkö MWh	13 099	14 091	13 826
Öljyn käyttö, m ³	638	870	737
Kauko- ja hakelämpö, MWh	1 243	1 650	1 757
Nestekaasu, tn	217	287	197
Ajoneuvojen polttoaineita käytettiin vuonna 2011 yhteensä 471 (500) tn ja räjähdysaineita 46 (137) tn.			
Maa-aineksien siirrot ja raaka-ainneiden käyttö			
Vuolukivi, 1 000 kiinto-m ³ brutto	110	68	124
Maa-aines ja ripe- ja jäämäkivi, 1 000 irto-m ³	454	362	505

Vuolukiven irroitussahauksessa käytetään teräketjun voiteluun rypsiöljyä, joka sitoutuu pysyvästi hienoon vuolukivijauhuon. Vuonna 2011 rypsi- ja mäntyöljyä käytettiin 75 (61) m³

Vuolukiven käyttömäärään vaikuttaa paitsi tehdaskohtainen kapasiteetti myös kulloinenkin kiven saanto-% louhoksella ja tehtaassa.

Ostettu luonnonkivi, 1 000 tn	4	6	5

Ostettujen luonnonkivien työstöistä jäävä leikkuujäte käytetään osittain täytteiksi maanrakennuskohteille, muu osa läjitetään läjitysalueille tai kuljetetaan kaatopaikalle. Luonnonkivi ostetaan ulkopuolisilta toimittajilta.

Keraaminen uuni- ja astiatuotanto käyttää raaka-aineenaan pääsääntöisesti luonnonmateriaaleja, kuten savea, maasälpää, kvartsia, erilaisia sementtejä ja soraa. Keraamisia massoja käytetään vuosittain n. 2 500 tn. Tuotannossa käytetään hyvin vähäisessä määrin raskasmetalleja sisältäviä ainesosia. Niiden hävittäminen tapahtuu ongelmajätelaitoksella.

Konsernin tuotantoprosesseihin otettiin vuonna 2011 puhdasta käyttövettä yhteensä 106 000 m³ ja talousvettä yhteensä 7 964 m³. Vuolukivituotantoprosessissa on suljettu vesikierto. Espoon ja Heinäveden tehtailla käytetään prosessivesien käsittelyssä laskeutumislaitteita. Prosessivesi poistetaan imeytyslaitaiden kautta vesistöön. Louhosvedet johdetaan laskeutumislaitaiden kautta vesistöön. Talousjätevesi ohjataan kunnalliseen jätevesien käsittelyyn tai sellaisen puuttuessa imeytyskenttäkäsittelyyn.

36. Lähipiiritapahtumat

Konsernin lähipiiriin kuuluvat emoyritys ja tytär- ja osakkuusyrietykset sekä hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja. Lähipiiriin luetaan lisäksi Suomen Kivitutkimussäätiö.

36.1. Konsernin emo- ja tytäryhtiöosuudet ovat seuraavat:	Omistusosuus (%)	Osuus äänivallasta (%)
Tulikivi Oyj, Juuka, emoyhtiö		
Kivia Oy, Kuhmo	100	100
Tulikivi U.S. Inc., USA	100	100
AWL-Marmorio Oy, Turku	100	100
The New Alberene Stone Company Inc., USA	100	100
OOO Tulikivi, Venäjä	100	100

36.1. Osakkuusyrietykset		2011		2010
Stone Pole Oy, Juuka		27		27
Leppävuiran Matkailukeskus Oy, Leppävirta (18.11.2011 saakka)		-		33
Rakentamisen MALL Oy, Helsinki		25		20
36.2. Lähipiirin kanssa toteutuivat seuraavat liiketapahtumat:	Myyntit	Ostot	Saamiset	Velat
2011				
Osakkuusyrietykset	6	425		263
2010				
Osakkuusyrietykset	6	240	1	2
Liiketoimet johtoon kuuluvien avainhenkilöiden kanssa		2011		2010
Vuokrattu tiloja lähipiiriin kuuluvilta		108		109
Myyntit lähipiiriin kuuluville		2		0

Konserniyhtiöillä ei ollut saamia tilinpäätöspäivänä vuonna 2011 (2010) johtoon kuuluvilta avainhenkilöiltä.

Liiketoimet muun lähipiirin kanssa

Tulikivi Oy on perustajajäsenenä Suomen Kivitutkimussäätiössä. Yhtiöllä ei ollut lahjoituksia Säätiölle vuonna 2011 (10 tuhatta euroa vuonna 2010). Yhtiö on vuokrannut toimisto- ja varastotiloja Säätiön ja Pohjois-Karjalan Koulutus kuntayhtymän omistamasta rakennuksesta. Näistä tiloista on maksettu 139 (132) tuhannen euron suuruinen vuokra. Vuokra vastaa käypää vuokratasoa. Yhtiön palveluveloitukset Säätiöltä vuonna 2011 olivat 9 (10) tuhatta euroa ja vuokraveloitukset maa-alueesta 2 (2) tuhatta euroa. Säätiö ei ole veloittanut palveluita yhtiöltä. Yhtiöllä oli saatavia Säätiöltä 2 tuhatta euroa tilinpäätöspäivänä.

36.3. Johdon työsuhte-etuudet		2011		2010
Hallituksen ja toimitusjohtajan palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhte-etuudet		446		421
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet		51		63
Palkat ja palkkiot				
Toimitusjohtaja		222		218
Hallituksen jäsenet				
Piispa Ambrosius		1		16
Erma Juhani		35		30
Pohjanvirta Olli		18		16
Rönkkö Markku		19		17
Saarinen Pasi		18		0
Toivanen-Koivisto Maarit		18		16
Vauhkonen Heikki		18		16
Virtaala Matti		97		92

37. Tilikauden päättymispäivän jälkeiset tapahtumat

Konsernin uusi toiminnanohjausjärjestelmä otettiin käyttöön 2.1.2012. Käyttöönotto on edennyt suunnitelmien mukaisesti. Tulikivi Oy solmi Rautakesko Oy:n kanssa 1.3.2012 voimaantulevan ketjusopimuksen tulisijojen, kiukaiden, sisustustakkojen ja sisustuskivien jakelusta Suomessa. Tämä vahvistaa tulisijojen myyntikanavaa entisestään ja luo edellytykset kiukaiden ja sisustuskivien tehokkaalle jakelulle kotimaan markkinoilla.

38. Merkittävimmät riskit ja niiden hallintakeinot

Riskillä tarkoitetaan mitä tahansa asiaa, joka voi estää tai haitata konsernin toimintaa tavoitteiden saavuttamiseksi. Riskit voivat olla nykyiseen tai tulevaan toimintaan liittyviä uhkia, epävarmuustekijöitä tai menetettyjä mahdollisuuksia. Konsernin riskit jaetaan strategiaan ja operatiivisiin riskeihin, vahinkoriskeihin ja rahoitusriskeihin. Riskien yhteydessä on esitetty niiden toteutetut tai suunnitellut hallintakeinot.

Strategiset riskit

Strategiset riskit liittyvät liiketoiminnan luonteeseen ja koskevat muun muassa konsernin liiketoimintaympäristön muutoksia, rahamarkkinoiden muutoksia, markkinatilanteen ja markkina-aseman muutoksia, kulutustottumusten ja kysyntätekijöiden muutoksia, resurssien kohdentamista, raaka-ainevaroja, lainsäädännön ja asetusten muutoksia, liiketoimintakokonaisuutta, yrityksen, tuotemerkkien ja raaka-aineen mainetta sekä suuria investointeja.

Toimintaympäristön epäsuotuisat muutokset, markkinatilanne ja markkina-asema

Kuluttajaluottamuksen äkillinen putoaminen voi aiheuttaa nopean, odottamattoman menekin laskun. Taloudellinen lama ja siihen liittyvä kuluttajien epävarmuus vaikuttavat asuntorakentamisen ja korjausrakentamisen vähenemiseen, mikä laskee tuotteiden kysyntään ja sitä kautta kannattavuutta. Lama voi myös vaikuttaa kuluttajan valintoihin siten, että hinta nousee määrääväksi tekijäksi, eivät tuotteen ominaisuudet. Muuttuva kilpailukenttä ja markkinoille tulevat korvaavat tuotteet ja kuluttajatottumusten muutokset voivat vaikuttaa haitallisesti konsernin tuotteiden kysyntään. Toimiminen useilla

markkina-alueilla ja toimialan kehityksen aktiivinen seuraaminen sekä toisaalta kapasiteetin ja kustannusrakenteen joustavuus tasoittavat taloudellisiin suhdannevaihteluihin liittyviä mekaniikkariskejä. Lama saattaa vaikuttaa haitallisesti myös konsernin asiakkaiden maksukykyyn sekä alihankkijoiden toimintaan. Tuotteen kustannusrakenteen säilyminen kilpailukykyisenä on menekin säilymisen ja kasvun edellytys.

Tulikiven markkina-alueilla tulisijakulttuurit vaihtelevat perinteisten varaavien uunien alueista maihin, joissa kamiinat ovat vahva traditio. Markkinoiden yhtenäistymisen myötä myös tulisijakulttuurit kohdemaissa muuttuvat. Kulutustottumusten muutokset saattavat vaikuttaa joidenkin tuotteiden tai valmistusmateriaalien kysyntään ja siten kannattavuuteen. Tulikivi panostaa asiakastarpeiden ymmärtämiseen ja vastaa niihin muun muassa kehittämällä jatkuvasti tuotteita uusille asiakassegmenteille. Trendien ja säännösten muutosten seuraaminen edesauttaa asiakastarpeen ennakoimisessa. Oikein kohdennetulla viestinnällä tavoitetaan oikeat asiakasryhmät. Epäterve hintakilpailu voi heikentää kannattavuutta. Häiriöt jakelutien toiminnan tehokkuudessa heikentävät tuotteiden menekkiä. Häiriöitä voi esiintyä jakelutien uudistamisen yhteydessä tai jakelutieyrittäjistä johtuvista syistä tai kilpailevien tuotteiden tulemisesta samaan jakelutiehen. Jakeluverkostoa ja tuotetarjontaa kehitetään siten, että konsernin tuotteiden jakelu säilyy yrittäjille kannattavana ja kiinnostavana toimintana.

Tulisija-markkinoiden volyyymi on osaltaan riippuvainen talvisesongin kylmyydestä siten, että poikkeuksellisen lämmin talvi voi vähentää tulisijojen kysyntää. Lisäksi viranomaisten säänte-

lytoimenpiteet voivat vaikuttaa tulisijojen kysyntään.

Vuolukiviraaka-aineen hallintaan liittyvät riskit

Vuolukiviraaka-aine on luonnonmateriaali, jonka ehjyys, tekstuuri ja saantoprosentti vaihtelevat louhosittain. Raaka-aineen laatu vaikuttaa valmistuskustannuksiin. Raaka-aineen laatu pyritään määrittelemään louhoskohtaisesti kairausnäytteiden ja koelouhinnan avulla ennen louhoksen avaamista. Riskin muodostavat myös mahdolliset raaka-ainekilpailijat globaalisti sekä vuolukiviesiintymät, jotka ovat muun toimijan kuin Tulikiven hallussa. Strategisena tavoitteena on edelleen lisätä raaka-ainevarantoja. Tutkimme ja kartoitamme jatkuvasti uusia esiintymiä. Tulikivi myös lisää kiven riittävyttä käyttämällä raaka-aineen mahdollisimman tarkkaan ja kehittämällä louhintateknologiaa sekä huomioimalla kiven asettamat erityisvaatimukset tuotekehityksessä. Konserni hallitsee raaka-aineeseen liittyvää kilpailuriskiä jatkuvalla tuotekehityksellä, vahvalla kokonaiskonseptillä ja Tulikivi-brändillä sekä pitkäjänteisellä kivivaranto- ja louhossuunnittelulla.

Lainsäädännölliset muutokset ja ympäristökysymykset

Tulikiven valmistamista tulisijoista noin puolet menee vientiin pääosin Keski-Eurooppaan, Venäjälle ja Yhdysvaltoihin. Näissä maissa poikkeukselliset tuotehyväksyntämuutokset esimerkiksi hiukkaspäästörajoituksissa tai tuotteiden käyttörajitukset saattaisivat vaikuttaa Tulikiven tuotteiden menekkiin ja rajoittaa niiden käyttöä. Myös louhinnan ympäristölupien ehto-

jen tiukkeneminen ja lupaprosessien pitkittymisen kuuluvat lainsäädännöllisiin riskeihin. Ympäristölainsäädännöstä ja -määräyksistä saattaa aiheutua yhtiölle kustannuksia, jotka vaikuttavat myyntikatteisiin ja tuloskehitykseen.

Tulikivi seuraa säännösten kehittymistä ja valmistelua ja pyrkii vaikuttamaan niihin sekä suoraan että alueiden omien tulisijayhdistysten kautta. Tuotteiden polttotekniikkaa kehitetään koko ajan ja tuotekehityksessä huolehditaan pitkäjänteisesti siitä, että Tulikiven tuotteet vastaavat paikallisia määräyksiä. Tulikivi hankkii tuotteille tarvittavat tuotehyväksynät jokaisessa kohdemaassa. Yrityksen tuotteiden elinkaari on pitkä ja tulisijatuotteiden valmistuksen hiilipäästöt hyvin vähäiset.

Liiketoimintakokonaisuus ja yritysostot

Konsernin liiketoiminnan johtamisessa otetaan huomioon kehitysmahdollisuudet, uudet tuotteet ja asiakasryhmät sekä uudet teknologiset ratkaisut. Uusiin liiketoimintamahdollisuuksiin ja uusiin markkinoihin ja tuoteryhmiin liittyy riskejä, jotka voivat vaikuttaa paitsi kannattavuuteen myös Tulikivi-brändiin. Valuuttakurssien voimakaat heilahtelut voivat vaikeuttaa markkina-aluekohtaisten katetavoitteiden saavuttamista. Tulikivi-konsernin strategisena tavoitteena on hakea kasvua myös yritysostoin. Yritysostojen ja fuusioiden onnistuminen vaikuttaa kasvusuunnitelmien toteutumiseen. Jos yrityskaupoissa tai fuusioissa epäonnistutaan, yrityksen kilpailukyky voi kärsiä ja taloudellinen asema huonontua. Toisaalta yrityskaupat voivat muuttaa yrityksen riskiprofilia. Konsernissa tehdään yritysostoja kuitenkin vain tarkkojen liiketoiminnallisten ja taloudellisten analyysien perus-

teella. Vaihtoehtoisia toimintamalleja kartoitetaan aktiivisesti. Konsernissa on karsittu yritys-kauppojen myötä tulleita, konsernin ydinliiketoimintaan kuulumattomia liiketoimintoja.

Operatiiviset riskit

Operatiiviset riskit liittyvät tuotteisiin, jakelu-teihin, henkilöstöön, toimintaan ja prosesseihin.

Tuotevastuuriskit

Tuotevastuuriskejä pyritään pienentämään kehittämällä tuotteista mahdollisimman käyttäjäturvallisia. Jälleenmyyjä- ja asentajakoulutuksella sekä tarkoilla myyntisopimusehdoilla huolehditaan siitä, että tuote- ja palveluketjut Tuolikiveltä asiakkaalle toimivat moitteettomasti ja asiantuntemuksella. Tuotevastuuriskiltä pyritään suojautumaan myös tuote- ja toiminnanvastuuvakuutuksin.

Toiminnalliset riskit ja prosessiriskit

Toiminnalliset riskit liittyvät inhimillisen toiminnan, epäonnistuneiden yrityksen sisäisten prosessien tai ulkoisten tapahtumien seurauksiin. Tehdastoimintaan liittyvät operatiiviset riskit minimoidaan muun muassa yrityksen toimintakäsikirjan noudattamisella, johdonmukaisella työturvallisuuden kehittämisellä ja järjestelmällisellä kehitystyöllä. Uusien tuotteiden valmistamiseen ja markkinoille tuomiseen liittyy riskejä. Riskeiltä pyritään suojautumaan huolellisella suunnittelutyöllä ja henkilöstön kouluttamisella. Riippuvuus keskeisistä tavarantoimittajista voi nostaa konsernin materiaalikustannuksia tai koneiden tai niiden varaosien kustannuksia tai vaikuttaa tuotantoon. Toimittajaverkostossa ta-

pahtuvat häiriöt voivat vaikuttaa konsernin kykyyn toimittaa tuotteita oikea-aikaisesti asiakkailleen. Energian hankinta ulkopuolisilta toimittajilta voi vaikuttaa konsernin energiakustannuksiin tai energian saantiin. Toisaalta korkea energian hinta tukee tuotteiden kysyntää. Toiminnallisia häiriöitä voi liittyä myös muutoksiin jakelutiessä ja logistisissa järjestelmissä. Sopimusriskit ovat osa toiminnallisia riskejä.

Konsernin liiketoiminta perustuu toimiville ja luotettaville tietojärjestelmille. Konsernissa on parhaillaan menossa uuden toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönottovaihe. Toiminnanohjausjärjestelmien hyödyntämiseen liittyy riskejä, mikäli liiketoimintaprosesseissa ei omaksuta uusia toimintatapoja eikä uusien järjestelmien mukanaan tuomia mahdollisuuksia nopealla aikataululla. Tietojen käyttövalmiuteen liittyviä riskejä pyritään hallitsemaan mm. kahdentamalla kriittiset tietojärjestelmät ja tietoliikenneyhteydet, kiinnittämällä huomiota yhteistyökumppaneiden valintaan sekä standardoimalla käytössä olevia työasemamalleja ja ohjelmistoja sekä tietoturvaan liittyviä menettelytapoja.

Konsernin liiketoiminnan luonteen mukaisesti myyntisaamiset ja vaihto-omaisuus ovat merkittäviä tase-eriä. Myyntisaamisiin liittyvää luottotappioriskiä hallitaan yhdenmukaisella luotonanto-politiikalla, saamisten vakuuttamisella ja tehokkaalla perintätoiminnalla. Tulikiven ydinosaaminen liittyy liiketoimintaprosesseihin, joita ovat myynti, tuotekehitys, louhinta, valmistus, hankinta ja logistiikka sekä tarvittaviin tukitoimintoihin, joita ovat mm. tietohallinto, talous, henkilöstöasiat ja viestintä. Ydinosaamisen ennakoinnaton merkittävä

vähentyminen tai henkilöiden uudistumiskyvyn heikkeneminen tai väestörakenteen epäedullinen kehitys nykyisillä toimintapaikkakunnilla olisi riski. Henkilöstö- ja osaamistarpeen suunnittelulla ja henkilöstön sitouttamisella jatkuvaan muutokseen ja kasvuun pyritään turvaamaan ydinosaamisen säilyminen ja saatavuus konsernissa. Yritys pyrkii jatkuvasti lisäämään henkilöstönsä ydin- ja muuta merkittävää osaamista tarjoamalla mahdollisuuksia työssä oppimiseen ja koulutukseen sekä täydentämään strategian edellyttämää osaamista niillä osa-alueilla, joilla sitä aiemmin ei ole ollut. Verkostoitumisen avulla pystytään osittain turvaamaan ydinosaamisen riittävyttä. Avainhenkilöiden vaihtuvuus on ollut maltillista. Toiminnan tehostaminen, hallittu muutos ja tehokas sisäinen viestintä toimivat osaltaan toiminnallisten riskien ja prosessiriskien hallintakeinoina.

Vahinkoriskit

Valtaosa konsernin tuotannosta on pääomavaltaista ja suuri osa konsernin pääomasta on sidottu tuotantolaitoksiin. Siten esimerkiksi tulipalo tai vakava konerikko voi aiheuttaa merkittäviä omaisuus- ja keskeytysvahinkoja sekä muita epäsuoria haitallisia vaikutuksia konsernin toimintaan. Konserni pyrkii suojautumaan tällaisilta riskeiltä arvioimalla riskienhallinnan kannalta tuotantolaitoksiaan ja prosessejaan. Vahinkoriskeihin kuuluvat myös työterveys- ja työsuojeluriskit, ympäristöriskit ja onnettomuusriskit. Konserni tarkistaa säännöllisesti vakuutuksensa osana riskien kokonaishallintaa. Vakuutuksilla pyritään kattamaan kaikki ne riskit, jotka ovat taloudellisesti tai muista syistä jär-

kevää hoitaa vakuuttamalla. Vireillä ei ole oikeudenkäyntejä, eikä sen toimintaan liity muitakaan hallituksen tiedossa olevia juridisia riskejä, jotka vaikuttaisivat oleellisesti yrityksen toiminnan tulokseen.

Rahoitukselliset riskit

Konserni altistuu liiketoiminnassaan erilaisille rahoitusriskeille. Riskienhallinnan tavoitteena on minimoida rahoitusmarkkinoiden muutosten haitalliset vaikutukset konsernin tulokseen. Pääasialliset rahoitusriskit ovat maksuvalmiusriski, pääoman hallinta, korkoriski ja valuuttariski. Rahoitusriskienhallintaa on käsitelty tarkemmin konsernitilinpäätöksen liitetietojen kohdassa 29.

Euroalueen kriisin mahdollisesti aiheuttama voimakas taantuma voi heikentää yhtiön tuotteiden kysyntää, kannattavuutta ja omavaraisuutta. Yhtiön taseen omaisuuseriin sisältyy liikearvoja, joiden arvo perustuu johdon arvioihin. Jos nämä arviot eivät toteudu, on mahdollista, että arvonalentumistestausten yhteydessä joudutaan kirjaamaan arvonalentumistappiota. Heikentynyt kannattavuus ja omavaraisuusasteen lasku voivat aiheuttaa yhtiön rahoitusaseman heikkenemisen.

Konsernin kehitys vuosineljänneksittäin ja liiketoiminta-alueittain

Me	Q4/2011	Q3/2011	Q2/2011	Q1/2011	Q4/2010	Q3/2010	Q2/2010	Q1/2010
Liikevaihto	15,5	15,1	15,6	12,6	16,6	13,9	14,7	10,7
Tulisijat	14,4	14,2	13,5	11,4	15,5	12,8	13,0	9,5
Luonnonkivituotteet	1,1	0,9	2,1	1,2	1,1	1,1	1,7	1,2
Liiketulos	-1,0	0,5	-0,3	-1,6	0,8	0,2	0,4	-1,7
Tulisijat	-0,4	1,2	0,3	-0,9	1,6	0,9	0,8	-1,1
Luonnonkivituotteet	-0,1	-0,2	-0,1	-0,2	-0,2	-0,2	0,1	-0,2
Muu erät	-0,6	-0,5	-0,5	-0,4	-0,6	-0,5	-0,5	-0,4

Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

1 000 euro	2007	2008	2009	2010	2011
Tuloslaskelma					
Liikevaihto	69 887	66 502	53 143	55 895	58 771
Muutos, %	-14,9	-4,8	-20,1	5,2	5,1
Liiketulos	965	3 246	-2 387	-272	-2 368
% liikevaihdosta	1,4	4,9	-4,5	-0,5	-4,0
Rahoitustuotot ja -kulut sekä osuus osakkuusyhtiön tuloksesta	-805	-1 187	-930	-719	-754
Tulos ennen veroja	160	2 063	-3 317	-991	-3 122
% liikevaihdosta	0,2	3,1	-6,2	-1,8	-5,3
Tuloverot	-201	634	958	173	692
Tilikauden tulos	361	1 429	-2 359	-818	-2 430
Tase					
Varat					
Pitkäaikaiset varat	40 443	37 196	34 308	32 736	33 554
Vaihto-omaisuus	12 660	11 452	10 191	10 939	10 748
Rahavarat	5 926	11 705	10 597	10 210	6 769
Muut lyhytaikaiset varat	3 765	5 742	5 264	5 960	5 507
Oma pääoma ja velat					
Oma pääoma	27 571	27 242	23 785	22 131	18 804
Korolliset velat	21 612	26 725	24 729	25 277	24 924
Korottomat velat	13 611	12 128	11 846	12 437	11 539
Taseen summa	62 794	66 095	60 360	59 845	56 578

Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut 2007 - 2011

	2007	2008	2009	2010	2011
Oman pääoman tuotto, %	1,2	5,2	-9,2	-3,6	-11,9
Sijoitetun pääoman tuotto, %	2,5	6,8	-4,3	-0,1	-4,8
Omavaraisuusaste, %	43,9	41,2	39,4	37,0	33,3
Nettovelkaantumisaste, %	64,7	55,1	59,4	68,1	96,5
Current ratio	1,6	2,0	1,9	1,9	1,5
Bruttoinvestoinnit, 1 000 euro	5 267	2 925	2 126	3 376	4 860
% liikevaihdosta	7,5	4,4	4,0	6,0	8,3
Tutkimus- ja kehitysmenot, 1 000 euro	1 589	1 799	1 666	2 180	2 091
% liikevaihdosta	2,3	2,7	3,1	3,9	3,6
Kehitysmenot (netto), aktivoitu, 1 000 euro	98	422	452	504	634
Tilaukanta, milj. euroa	6,9	4,9	4,8	6,3	5,7
Henkilöstö keskimäärin	682	526	417	404	427
Osakekohtaiset tunnusluvut					
Osakekohtainen tulos, euro	0,01	0,04	-0,06	-0,02	-0,07
Osakekohtainen oma pääoma, euro	0,74	0,73	0,64	0,60	0,51
Osingot					
Osakekohtainen osinko, euro					
A-osake	0,0450	0,0280	0,0250	0,0250	-
K-osake	0,0433	0,0263	0,0233	0,0233	-
Osinko tuloksesta, %	457,9	71,5	-38,5	-111,1	-
Efektiiivinen osinkotuotto, %/A-sarja	2,9	4,2	2,4	2,2	-
Hinta/voitto, (P/E)	160,3	16,8	-16,6	-52,5	-9,6
Osakkeen ylin kurssi, euro	3,75	1,88	1,30	1,79	1,40
Osakkeen alin kurssi, euro	1,53	0,60	0,67	1,07	0,61
Tilikauden keskipörssi, euro	2,69	1,28	0,96	1,31	1,00
Osakeantikorjattu pörssikurssi 31.12., euro	1,56	0,67	1,06	1,16	0,63
Osakkeen markkina-arvo, 1 000 euro	57 945	24 837	39 241	42 943	23 322
(Olettaen K-osakkeen markkina-arvoksi saman kuin A-osakkeella.)					
Osakkeiden vaihto, (1 000 kpl)	5 369	2 455	3 959	4 647	3 849
Osakkeiden vaihto, %	19,4	8,9	14,4	16,9	14,0
Osakkeiden osakeantioikaistun lukumäärän					
painotettu keskiarvo tilikauden aikana, (1 000 kpl)	37 144	37 128	37 024	37 020	37 020
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä					
tilikauden lopussa, (1 000 kpl)	37 144	37 070	37 020	37 020	37 020

Tunnuslukujen laskentaperusteet

Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut		
Oman pääoman tuotto-% (ROE) =	100 x	$\frac{\text{voitto/tappio}}{\text{oma pääoma (keskimäärin vuoden aikana)}}$
Sijoitetun pääoman tuotto-% (ROI) =	100 x	$\frac{\text{voitto/tappio ennen veroja + korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{oma pääoma + korolliset rahoitusvelat (keskimäärin vuoden aikana)}}$
Omavaraisuusaste, % =	100 x	$\frac{\text{oma pääoma}}{\text{taseen loppusumma - saadut ennakot}}$
Nettovelkaantumisaste, % =	100 x	$\frac{\text{korolliset nettorahoitusvelat}}{\text{oma pääoma}}$
Current ratio =		$\frac{\text{lyhytaikaiset varat}}{\text{lyhytaikaiset velat}}$
Osakekohtaiset tunnusluvut		
Osakekohtainen tulos =		$\frac{\text{emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos}}{\text{tilikauden keskimääräinen, osakeantioikaistu osakkeiden lukumäärä *)}}$
Osakekohtainen oma pääoma =		$\frac{\text{emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä tilinpäätöspäivänä *)}}$
Osakekohtainen osinko =		$\frac{\text{tilikaudelta jaettu osinko}}{\text{osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä tilinpäätöspäivänä *)}}$
Osinko tuloksesta, % =	100 x	$\frac{\text{osakekohtainen osinko}}{\text{osakekohtainen tulos}}$
Efektiiivinen osinkotuotto-% =	100 x	$\frac{\text{osakekohtainen osinko/osake}}{\text{A-osakkeen pörssikurssi tilikauden lopussa}}$
Hinta/voitto -suhde (P/E) =		$\frac{\text{A-osakkeen pörssikurssi tilikauden lopussa}}{\text{osakekohtainen tulos}}$
*) ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita		

Emoyhtiön tilinpäätös, FAS:
Tuloslaskelma

1 000 euro	Liite	1.1. - 31.12.2011	1.1. - 31.12.2010
Liikevaihto	1.1.	58 024	55 296
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys (+) / vähennys (-)		-546	699
Valmistus omaan käyttöön		640	304
Liiketoiminnan muut tuotot	1.2.	1 153	846
Materiaalit ja palvelut			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana		12 456	11 492
Varastojen muutos -/+		-328	14
Ulkopuoliset palvelut		9 006	9 143
Materiaalit ja palvelut yhteensä		21 134	20 649
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot		17 202	15 551
Eläkekulut		3 546	2 657
Muut henkilösivukulut		1 011	895
Henkilöstökulut yhteensä	1.3.	21 759	19 103
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	1.4.	4 169	4 513
Liiketoiminnan muut kulut	1.5.	14 778	13 287
Liiketulos		-2 569	-407

Jatkuu seuraavalla sivulla.

	1.1. - 31.12.2011	1.1. - 31.12.2010
Rahoitustuotot ja -kulut		
Tuotot pysyvien vastaavien sijoituksista		
Osinkotuotot muilta	4	5
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Korkotuotot saman konsernin yrityksiltä	3	10
Korkotuotot muilta	109	70
Johdannaissopimusten käyvän arvon muutokset	48	110
Rahoitustuotot yhteensä	164	195
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista		
Arvonalentumiset osakkeista ja osuuksista	-25	0
Muut korko- ja rahoituskulut		
Korkokulut saman konsernin yrityksille	-15	-4
Korkokulut muille	-763	-763
Muut rahoituskulut muille	-162	-159
Muut korko- ja rahoituskulut yhteensä	-965	-924
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-801	-729
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	-3 370	-1 136
Tilinpäätössiirrot		
Poistoeron muutos -/+	320	192
Tuloverot		
Tilikauden verot	0	-9
Lopulliset verot aikaisemmilta vuosilta	0	-8
Laskennalliset verot	221	-63
Siirto arvomuutosrahastoon	0	14
Tuloverot yhteensä	221	-66
Tilikauden tulos	-2 829	-1 010

Tase

1 000 euro	Liite	31.12.2011	31.12.2010
Vastaavaa			
Pysyvät vastaavat			
Aineettomat hyödykkeet			
Kehittämismenot		52	140
Aineettomat oikeudet		122	121
Liikearvo		4 405	5 142
Muut pitkävaikutteiset menot		9 491	7 012
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		0	120
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	2.1.	14 070	12 535
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet		1 092	1 151
Rakennukset ja rakennelmat		6 501	7 094
Koneet ja kalusto		5 479	6 340
Muut aineelliset hyödykkeet		41	41
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		59	
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	2.2.	13 172	14 626
Sijoitukset			
Osuudet saman konsernin yrityksissä	2.3.	903	903
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	2.4.	34	34
Osuudet omistusyhteisyriksissä	2.3.	4	26
Muut sijoitukset	2.5.	26	27
Sijoitukset yhteensä		967	990
Pysyvät vastaavat yhteensä		28 209	28 151
Vaihtuvat vastaavat			
Vaihto-omaisuus			
Aineet ja tarvikkeet		5 516	5 188
Valmiit tuotteet / tavarat		5 048	5 593
Vaihto-omaisuus yhteensä	2.6.	10 564	10 781
Pitkäaikaiset saamiset			
Saman konsernin yrityksiltä	2.7.	50	115
Muut saamiset		200	0
Laskennallinen verosaaminen	2.8.	538	316
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä		788	431
Lyhytaikaiset saamiset			
Myyntisaamiset		4 050	4 858
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		504	350
Muut saamiset		414	170
Siirtosaamiset		556	623
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	2.9.	5 524	6 001
Rahat ja pankkisaamiset		5 933	9 450
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		22 809	26 663
Vastaavaa yhteensä		51 018	54 814

Tase

1 000 euro	Liite	31.12.2011	31.12.2010
Vastattavaa			
Oma pääoma			
Osakepääoma		6 314	6 314
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		7 334	7 334
Arvonmuutosrahasto		-46	-42
Omat osakkeet		-108	-108
Edellisten tilikausien voitto		1 980	3 900
Tilikauden tulos		-2 829	-1 010
Oma pääoma yhteensä	2.10.	12 645	16 388
Tilinpäätössiirtojen kertymä			
Poistoero		1 281	1 601
Pakolliset varaukset	2.13.	2 194	1 069
Vieras pääoma			
Pitkäaikainen vieras pääoma			
Lainat rahoituslaitoksilta		12 149	11 176
Eläkelainat		6 860	8 914
Osamaksuvelat		0	295
Velat saman konsernin yrityksille		868	852
Muut velat		154	52
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	2.14.	20 031	21 289
Lyhytaikainen vieras pääoma			
Lainat rahoituslaitoksilta		2 957	1 533
Eläkelainat		2 811	2 643
Saadut ennakot		9	53
Ostovelat		2 280	2 652
Osamaksuvelat		147	716
Velat saman konsernin yrityksille		161	216
Velat omistusyhteisyriksille		263	43
Muut velat		599	691
Siirtovelat		5 640	5 920
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	2.15.	14 867	14 467
Vieras pääoma yhteensä		34 898	35 756
Vastattavaa yhteensä		51 018	54 814

Rahoituslaskelma

1 000 euro	1.1. - 31.12.2011	1.1. - 31.12.2010
Liiketoiminnan rahavirta		
Tulos ennen satunnaisia eriä	-3 370	-1 136
Oikaisut:		
Suunnitelman mukaiset poistot	4 169	4 513
Realisoitumattomat kurssivoitot ja -tappiot	23	-6
Muut kulut, joihin ei liity maksua	931	163
Rahoitustuotot ja -kulut	801	729
Muut oikaisut	-536	-5
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	2 018	4 258
Käyttöpääoman muutos:		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	385	-1 111
Vaihto-omaisuuden lisäys (-) / vähennys (+)	218	-685
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	-547	1 015
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	2 074	3 477
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-949	-927
Saadut osingot liiketoiminnasta	4	5
Saadut korot liiketoiminnasta	110	61
Maksetut välittömät verot	-9	184
Rahavirta ennen satunnaisia eriä	1 230	2 800
Liiketoiminnan rahavirta	1 230	2 800
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin, brutto	-4 489	-3 104
Investointeihin saadut avustukset	194	37
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	811	15
Investoinnit muihin sijoituksiin	-4	0
Luovutustulot muista sijoituksista	1	0
Saadut korot investoinneista	3	0
Investointien rahavirta	-3 484	-3 052
Rahoituksen rahavirta		
Pitkäaikaisten lainojen nostot	5 500	8 000
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-5 853	-7 551
Maksetut osingot	-909	-909
Rahoituksen rahavirta	-1 262	-460
Rahavarojen muutos lisäys (+) / vähennys (-)	-3 516	-712
Rahavarat tilikauden alussa	9 450	10 156
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	-1	6
Rahavarat tilikauden lopussa	5 933	9 450

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolain mukaan.

Käyttöomaisuuden arvostus

Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä saaduilla investointiavustuksilla ja suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina käyttöomaisuuden taoudellisen pitoajan perusteella seuraavasti:

	Poistoaika
Aineettomat oikeudet ja muut pitkävaikutteiset menot	5 - 15 vuotta
Louhosalueet ja altaat	substanssipoistot
Liikearvo	10 vuotta
Rakennukset	25 - 30 vuotta
Rakennelmat	5 vuotta
Prosessikoneet	3 - 15 vuotta
Moottoriajoneuvot	5 - 8 vuotta
ATK-laitteet	3 - 5 vuotta
Kehittämismenot	5 vuotta

Kaluston hankintameno poistetaan EVL:n enimmäispoistoin hankinta-ajankohdasta laskien.

Louhosalueista ml. louhosten avauskustannukset sekä louhinnan maa-alueista tehdään kiven käyttöön ja läjitysalueiden täyttöaikaan perustuva substanssipoisto. Louhosalueiden ja altaiden ja muiden louhosten apurakennelmien poistaminen aloitetaan silloin, kun louhos on valmis tuotantokäyttöön.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on esitetty keskihinta-periaatteen mukaisesti tai sitä alemman todennäköisen myyntihinnan määräisenä. Vaihto-omaisuuden arvoon on sisällytetty muuttuvien menojen lisäksi osuus hankinnan ja valmistuksen kiinteistä menoista.

Tuloutusperiaate

Liikevaihtoa laskettaessa on myynnistä vähennetty myönnetty alennukset, välilliset verot sekä myyntisaamisten kurssierot. Suoritteiden myynti on tuloutettu niiden luovutuksen yhteydessä. Tuotot asennustoiminnasta ja palveluista tuloutetaan sillä tilikaudella, jolla palvelu suoritetaan.

Tutkimusmenot

Tutkimusmenot on kirjattu pääsääntöisesti vuosikuluksi niiden syntymävuonna. Kehitysmenoista on aktivoitu sauna tuoteryhmän kehitysmenot ja toiminnanohjausjärjestelmän uudistamiseen liittyvät kehitysmenot. Louhos-alueiden kairaustutkimuksista aiheutuneet menot on aktivoitu ja poistetaan vaikutusaikanaan. Kairaustutkimusten menot kirjataan kuitenkin tuloslaskelmaan kuluksi silloin, kun kyseisten vuolukivivarantojen kaupalliseen hyödyntämiseen katsotaan liittyvän merkittävää epävarmuutta.

Eläkemenojen jaksotus

Yhtiön henkilökunnan eläketurva on hoidettu ulkopuolisissa eläkevakuutusyhtiöissä. Eläkemeno kirjataan kuluksi kertymisvuonna. Ulkomailla olevan henkilöstön eläkejärjestelyt on hoidettu paikallisen käytännön mukaan.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Suomen verolainsäädännön mukaan verotukselliset tilinpäätössiirrot, kuten poistoero, hyväksytään verotuksessa vähennyskelpoiseksi vain, jos ne on kirjattu myös kirjanpitoon.

Verot

Veroihin sisältyvät tilikauden tulosta vastaavat verot sekä laskennallisen verovelan ja -saamisen muutos. Laskennallinen verovelka ja -saaminen on laskettu verotuksen ja tilinpäätöksen välisille väliaikaisille eroille käyttäen tilinpäätöshetkellä vahvistettua seuraavien vuosien verokantaa. Taseeseen sisältyy laskennallinen verovelka kokonaisuudessaan ja laskennallinen verosaaminen arvioidun todennäköisen saamisen suuruisena.

Osingot

Hallituksen yhtiökokoukselle ehdottamasta osingosta ei tilinpäätöksessä ole tehty kirjausta, vaan osingot otetaan huomioon vasta yhtiökokouksen päätöksen perusteella.

Tuloksen vertailukelpoisuus

Tilikauden ja vertailukauden tiedot ovat vertailukelpoisia.

Valuuttamääräiset erät

Valuuttamääräiset tase-erät on arvostettu Euroopan Keskuspankin ilmoittamaan tilinpäätöspäivän keskurssiin.

Tuloslaskelman liitetiedot

1 000 euro	2011	2010		2011	2010
1.1. Liikevaihto			1.3.2. Henkilökunnan lukumäärä keskimäärin tilikauden aikana		
1.1.1. Liikevaihto liiketoiminta-alueittain			Toimihenkilöitä	136	120
Tulisijat	52 728	50 151	Työntekijöitä	286	280
Luonnonkivituotteet	5 296	5 145	Henkilökunnan lukumäärä yhteensä	422	400
Liikevaihto liiketoiminta-alueittain yhteensä	58 024	55 296	1.4. Suunnitelman mukaiset poistot		
1.1.2. Liikevaihto markkina-alueittain			Kehittämismenot	88	18
Suomi	31 578	29 242	Aineettomat oikeudet	25	23
Muu Eurooppa	25 723	25 330	Muut pitkävaikutteiset menot	488	446
USA	723	724	Substanssipoistot louhoksista *)	196	318
Liikevaihto markkina-alueittain yhteensä	58 024	55 296	Rakennukset ja rakennelmat	590	596
1.1.3. Liikevaihdon jako tavaroiden ja palveluiden myynteihin			Koneet ja kalusto	2 015	2 334
Tuotot tavaroiden myynneistä	53 324	51 241	Muut aineelliset hyödykkeet	1	13
Tuotot palveluista	4 700	4 055	Substanssipoisto maa-alueista *)	29	28
Yhteensä	58 024	55 296	Liikearvo	737	737
1.2. Liiketoiminnan muut tuotot			Suunnitelman mukaiset poistot yhteensä	4 169	4 513
Vuokratuotot	59	172			
Veloitukset konsernin sisäisistä palveluista	90	129			
Julkisen vallan avustukset	84	233			
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	546	6			
Muut	374	306			
Liiketoiminnan muut tuotot yhteensä	1 153	846			
1.3. Johdon palkat ja henkilökunnan lukumäärä keskimäärin					
1.3.1. Johdon työsuhde-etuudet			1.5. Liiketoiminnan muut kulut		
Hallituksen ja toimitusjohtajan palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	446	421	1.5.1. Tilintarkastajien palkkiot		
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	51	63	Tilintarkastus	45	42
Palkat ja palkkiot			Veroneuvonta	6	4
Toimitusjohtaja	222	218	Muut palkkiot	33	48
Hallituksen jäsenet			Tilintarkastajien palkkiot yhteensä	84	94
Piispa Ambrosius	1	16			
Erma Juhani	35	30			
Pohjanvirta Olli	18	16			
Rönkkö Markku	19	17			
Saarinen Pasi	18	0			
Toivanen-Koivisto Maarit	18	16			
Vauhkonen Heikki	18	16			
Virtaala Matti	97	92			

*) Yhtiö soveltaa suunnitelman mukaisten poistojen laskennassa kivilouhosten ja kaivosoikeuksien osalta kiven käyttöön perustuvaa substanssipoistomenetelmää. Maa-alueista tehdään substanssipoisto kiven käyttöaikaan tai läjitysalueen täyttöaikaan perustuen.

Uuden louhosalueen teiden ja patojen poisto aika pidennettiin tilikauden aikana viidestä vuodesta viiteentoista vuoteen, joka vastaa paremmin louhoksen käyttöaika. Lisäksi pidennettiin yhden tuotantolinjan taloudellista vaikutusaikaa vastaamaan kyseisen tuotantolinjan käyttöaika. Nämä muutokset pienensivät tilikauden poistoja 91 tuhatta euroa aikaisempien poistoajkojen perusteella tehtyihin poistoihin verrattuna.

Taseen liitetiedot

1 000 euro	2011	2010		2011	2010
2.1. Aineettomat hyödykkeet			2.2. Aineelliset hyödykkeet		
2.1.1. Kehittämismenot			2.2.1. Maa-alueet		
Hankintameno 1.1.	184	157	Hankintameno 1.1.	1 432	1 380
Lisäykset	0	27	Lisäykset	5	52
Hankintameno 31.12.	184	184	Vähennykset	35	0
Kertyneet suunnitelmapoistot 1.1.	44	26	Hankintameno 31.12.	1 402	1 432
Tilikauden poisto	88	18	Kertyneet substanssipoistot	281	253
Kertyneet poistot 31.12.	132	44	Tilikauden substanssipoisto	29	28
Kehittämismenojen kirjanpitoarvo 31.12.	52	140	Kertyneet poistot 31.12.	310	281
2.1.2. Aineettomat oikeudet			Maa-alueiden kirjanpitoarvo 31.12.	1 092	1 151
Hankintameno 1.1.	645	620	2.2.2. Rakennukset ja rakennelmat		
Lisäykset	26	26	Hankintameno 1.1.	15 483	15 273
Vähennykset	0	1	Lisäykset	35	212
Hankintameno 31.12.	671	645	Vähennykset	383	2
Kertyneet suunnitelmapoistot 1.1.	524	502	Hankintameno 31.12.	15 135	15 483
Vähennysten kertyneet poistot		1	Kertyneet suunnitelmapoistot 1.1.	8 894	8 299
Tilikauden poisto	25	23	Vähennysten kertyneet poistot	345	1
Kertyneet poistot 31.12.	549	524	Tilikauden poisto	590	596
Aineettomien oikeuksien kirjanpitoarvo 31.12.	122	121	Kertyneet poistot 31.12.	9 139	8 894
2.1.3. Liikearvo			Arvonkorotus	505	505
Hankintameno 1.1. ja 31.12.	8 713	8 713	Rakennusten ja rakennelmien kirjanpitoarvo 31.12.	6 501	7 094
Kertyneet suunnitelmapoistot 1.1.	3 571	2 834	2.2.3. Koneet ja kalusto		
Tilikauden poisto	737	737	Hankintameno 1.1.	49 328	48 294
Kertyneet poistot 31.12.	4 308	3 571	Lisäykset	1 350	1 105
Liikearvon kirjanpitoarvo 31.12.	4 405	5 142	Vähennykset	3 309	71
Liikearvo koostuu sulautumistappioista.			Hankintameno 31.12.	47 369	49 328
2.1.4. Muut pitkävaikutteiset menot			Kertyneet suunnitelmapoistot 1.1.	42 988	40 716
Hankintameno 1.1.	16 254	19 228	Vähennysten kertyneet poistot	3 113	62
Lisäykset	3 168	1 355	Tilikauden poisto	2 015	2 334
Vähennykset	1 218	4 329	Kertyneet poistot 31.12.	41 890	42 988
Hankintameno 31.12.	18 204	16 254	Koneiden ja kaluston kirjanpitoarvo 31.12.	5 479	6 340
Kertyneet suunnitelmapoistot 1.1.	9 242	12 807	Koneiden ja kaluston vähennykset/vähennysten kertyneet poistot sisältävät romutuksia 1 770 tuhatta euroa.		
Vähennysten kertyneet poistot	1 213	4 329	2.2.4. Muut aineelliset hyödykkeet		
Tilikauden poisto	684	764	Hankintameno 1.1.	296	296
Kertyneet poistot 31.12.	8 713	9 242	Lisäykset	2	0
Muiden pitkävaikutteisten menojen kirjanpitoarvo 31.12.	9 491	7 012	Vähennykset	13	0
Muiden pitkävaikutteisten menojen kirjanpitoarvoon sisältyy 6 023 (5 614) tuhatta euroa kivitutkimuksista sekä vuolukivilouhosten ja koelouhosten avaamisesta aiheutuneita menoja.			Hankintameno 31.12.	285	296
Muiden pitkävaikutteisten menojen vähennykset/vähennysten kertyneet poistot sisältävät romutuksia 1 194 tuhatta euroa.			Kertyneet suunnitelmapoistot 1.1.	256	243
Muissa pitkävaikutteisissa menoissa oli tilikauden päättyessä keskeneräistä käyttöomaisuutta 1 397 tuhatta euroa.			Tilikauden poisto	1	13
			Vähennysten kertyneet poistot	12	0
			Kertyneet poistot 31.12.	245	256
			Muiden aineellisten hyödykkeiden kirjanpitoarvo 31.12.	41	41
2.1.5. Ennakkomaksut			2.2.5. Ennakkomaksut		
Hankintameno 1.1.	120	0	Ennakkomaksut 1.1.	0	0
Lisäykset	0	120	Lisäykset	59	0
Vähennykset	120	0	Aineelliset hyödykkeet yhteensä	13 172	14 626
Ennakkomaksujen kirjanpitoarvo 31.12.	0	120	Tuotannon koneiden ja laitteiden osuus kirjanpitoarvosta	4 184	5 197
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	14 070	12 535			

1 000 euro	2011	2010		2011	2010
2.3. Osuudet saman konsernin yrityksissä			2.9. Lyhytaikaiset saamiset		
	%	%	Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Kivia Oy, Kuhmo	100	100	Myyntisaamiset	504	350
Tulikivi U.S. Inc., USA	100	100	Saamiset muilta		
AWL-Marmorio Oy, Turku	100	100	Myyntisaamiset	4 050	4 858
The New Alberene Stone Company Inc., USA	100	100	Muut saamiset	414	170
OOO Tulikivi, Venäjä	100	100	Siirtosaamiset		
Tytäryhtiöiden lisäksi Tulikivi Oyj:llä on Saksassa sivuliike Tulikivi Oyj Niederlassung Deutschland.			Muut siirtosaamiset	160	197
Osakkuusyritykset			Saamiset avustuksista	50	163
Stone Pole Oy, Juuka	27	27	Ennakkomaksut	344	260
Leppävirran Matkailukeskus Oy, Leppävirta (18.11.2011 saakka)	0	33	Korkosaamiset	2	3
Rakentamisen MALL Oy, Helsinki	25	20	Siirtosaamiset yhteensä	556	623
2.4. Saamiset saman konsernin yrityksiltä			Saamiset muilta yhteensä	5 020	5 651
Pääomalaina AWL-Marmorio Oy	34	34	Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	5 524	6 001
2.5. Muut sijoitukset			2.10. Oma pääoma		
Stone Pole Oy	1	1	Osakepääoma 1.1. ja 31.12.	6 314	6 314
Muut	25	26	Ylikurssirahasto 1.1.		7 334
Muut sijoitukset yhteensä	26	27	Siirto sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon		-7334
2.6. Vaihto-omaisuus			Ylikurssirahasto 31.12.	0	0
Aineet ja tarvikkeet	5 516	5 188	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1. ja 31.12.	7334	7334
Valmiit tuotteet/ tavarat	5 048	5 593	Arvonmuutosrahasto 1.1.	-42	-82
Vaihto-omaisuus yhteensä	10 564	10 781	Muutos	-4	40
2.7. Pitkäaikaiset saamiset			Arvonmuutosrahasto 31.12.	-46	-42
Saamiset saman konsernin yrityksiltä			Voitto edellisiltä tilikausilta 1.1.	2 782	4 701
Lainasaamiset	50	60	Osingonjako	-909	-909
Saamiset muilta			Omat osakkeet	-108	-108
Muut saamiset	200	0	Voitto edellisiltä tilikausilta 31.12.	1 872	3 792
Siirtosaamiset	0	55	Tilikauden tulos	-2 829	-1 010
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	250	115	Oma pääoma yhteensä	12 645	16 388
2.8. Laskennallinen verosaaminen			2.11. Laskelma jakokelpoisista varoista 31.12.		
Varauksista ja siirtoveloista	538	316	Voitto edellisiltä tilikausilta	1 872	3 792
			Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	7334	7334
			Tilikauden tulos	-2 829	-1 010
			Jakokelpoiset varat yhteensä	6 377	10 116

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto ei ole osingonjakokelpoista.

1 000 euro	2011	2010
2.12. Omat osakkeet		
Tulikivi Oyj ei ostanut eikä luovuttanut tilikauden 2011 (2010) aikana omia osakkeita. Yhtiön hallussa oli tilikauden 2011 (2010) päättyessä 124 200 omaa A-osaketta, mikä vastasi 0,3 prosenttia osakepääomasta ja 0,1 prosenttia äänimäärästä. Omien osakkeiden hankintahinta on keskimäärin 0,87 euroa/osake. Omien osakkeiden hankinnalla ei ole ollut merkittävää vaikutusta omistuksen ja äänivallan jakautumiseen yhtiössä.		
2.13. Pakolliset varaukset		
Takuuvaraus	390	390
Ympäristövaraus	643	575
Uudelleen järjestelyvaraus, pitkäaikainen	278	
Uudelleen järjestelyvaraus, lyhytaikainen	883	104
Pakolliset varaukset yhteensä	2 194	1 069

Ympäristövarauksen määrä ennen diskonttausta on 979 (904) te. Nykyarvon määrittämisessä käytetty diskonttaustekijä on 4 (4) prosenttia.

2.14. Pitkäaikainen vieras pääoma		
Velat samaan konserniin kuuluville yrityksille		
Muut pitkäaikaiset velat	868	853
Velat muille		
Lainat rahoituslaitoksilta	12 149	11 176
Eläkelainat	6 860	8 914
Osamaksuvelat	0	295
Muut velat	154	51
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	20 031	21 289
2.15. Lyhytaikainen vieras pääoma		
Velat samaan konserniin kuuluville yrityksille		
Ostovelat	161	216
Velat osakkuusyriksille		
Ostovelat	263	43
Velat muille		
Lainat rahoituslaitoksilta	2 957	1 533
Eläkelainat	2 811	2 643
Saadut ennakot	9	53
Ostovelat	2 280	2 652
Osamaksuvelat	147	716
Muut velat	599	691
Siirtovelat		
Palkat ja henkilösivukulut	3 854	4 041
Alennukset ja markkinointikulut	459	407
Ulkopuoliset palvelut	937	1 087
Korkovelat	219	286
Verovelat	0	9
Muut siirtovelat	171	90
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	14 867	14 467

	2011	2010
2.16. Annetut vakuudet, vastuusitoumukset ja muut vastuut		
Lainat ja tililuottolimiitit, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä ja pantteja		
Rahalaitoslainat ja lainojen takaukset	24 776	23 566
Tililuottolimiitit	1 000	1 000
Muut pitkäaikaiset velat	147	1 010
Rahoituslainat ja muut velat yhteensä	25 923	25 576
Annetut kiinteistökiinnitykset	11 343	12 695
Annetut yritysikiinnitykset	15 696	15 696
Kaupan kohde/osamaksuvelat	147	1 010
Panttatut vuokraoikeudet	0	219
Vakuudeksi annetut kiinnitykset ja pantit yhteensä	27 186	29 620
Muut omat sitoumukset, joista annettu vakuuksia		
Takaukset	775	807
Muut vastuut	3	35
Muut omat sitoumukset yhteensä	778	842
Samaan konserniin kuuluvien puolesta annettu vakuuksia	30	230
Annetut kiinteistökiinnitykset	775	940
Annetut pantit	3	35
Muista omista sitoumuksista annetut vakuudet yhteensä	778	975
Maksettavat vuokravastuut 2012	1 240	1 022
Myöhemmin maksettavat vuokravastuut	646	916
Leasingsopimuksista maksettavat määrät		
Tilikaudella 2012 maksettavat	27	26
Myöhemmin maksettavat	37	47
Leasingsopimuksista maksettavat määrät yhteensä	64	73
Leasingsopimukset ovat kolmen-kuuden vuoden leasingsopimuksia, joihin ei liity lunastusehtoja.		
Johdannaisopimukset		
Koronvaihtosopimukset, nimellisarvo	3 178	5 792
Koronvaihtosopimukset, käypä arvo	-103	-143
Valuuttatermiinit, nimellisarvo	94	141
Valuuttatermiinit, käypä arvo	-2	-5
Kiinteistöinvestointien arvonlisäverovähennyksen palautusvastuu	69	110

2.17. Ehdolliset velat

Ympäristövelvoitteet

Tulikivi Oyj:n ympäristövelvoitteet ja niiden hoitamiseen liittyvät seikat ja ympäristöhoitomenojen kirjaaminen

Tulikivi Oyj:llä on kaivoslain ja ympäristölainsäädännön perusteella maisemointivelvoitteita, jotka on täytettävä toiminnan aikana ja louhoksia aikanaan lopetettaessa.

Ympäristövelvoitteiden edellyttämiä toimenpiteitä tehdään jatkuvasti normaalin tuotantotyön ohessa. Ryhmään kuuluvat vesien käsittely, maa- ja kiviaineksen läjitysaluejärjestelyt, tärinä- ja melumittaukset, pölyämisen estäminen ja näihin liittyvien mittaustulosten seuranta. Tästä toiminnasta aiheutuvat menot kirjataan pääsääntöisesti tuloslaskelmaan kuluiksi. Maa-ainesten ajo uusien louhosten avaamisen yhteydessä läjitysalueille aktivoidaan muihin pitkävaikutteisiiin menoihin ja poistetaan avattavan louhoksen taloudellisen vaikutusajan mukaisesti. Läjitysalueiden verhoilutyö perustuu pitkän ajanjakson louhintasuunnitelmaan jonka mukaan verhoilussa hyödynnetään uusien avattavien louhosten pintamateriaalia. Verhoilu voidaan kuitenkin aloittaa vasta siinä vaiheessa kun läjitysalueella on lopulliseksi jääviä osa-alueita. Verhoilutöiden menoista ei ole tehty varauksia, koska maisemointityön ei odoteta lisäävän normaalin louhintatoiminnan kustannuksia.

Tehtaan ja louhosalueen sulkemisen jälkeen tullaan suorittamaan läjitysalueiden loppuverhoustyöt, vesijärjestelyt, tarkkailupisteiden perustaminen, turvallisuuskuntoon saattaminen sekä kasvillisuuden istuttaminen ja kylväminen. Siltä osin kuin näihin liittyvät menot ovat arvioitavissa, on tehty varaus.

Ympäristölupien perusteella yhtiö on antanut takauksia yhteensä 570 tuhannen euron arvosta.

3. Osakeperusteiset maksut

Tulikivi Oyj:llä ei ollut osakeperustaisia maksuja vuonna 2011 (2010).

Tulikivi Oyj:n osakkeenomistajat ja johdon omistus 31.12.2011

Yhtiön 10 suurinta osakkeenomistajaa osakemäärän mukaan Lukuun ottamatta hallintarekisteröityjä osakkeita.	K-osakkeita	A-osakkeita	Osuus osakkeista, %
1. Vauhkonen Reijo	2 852 500	1 339 327	11,29
2. Vauhkonen Heikki	2 957 000	63 953	8,13
3. Elo Eliisa	477 500	2 479 520	7,96
4. Virtaala Matti	1 460 000	976 116	6,56
5. Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen		1 902 380	5,12
6. Mutanen Susanna	797 500	846 300	4,43
7. Vauhkonen Mikko	397 500	371 810	2,07
8. Paatero Ilkka		718 430	1,93
9. Nuutinen Tarja	397 500	277 040	1,82
10. Erikoissijoitusrahasto Phoebus		585 690	1,58
Yhtiön 10 suurinta osakkeenomistajaa äänimäärän mukaan Lukuun ottamatta hallintarekisteröityjä osakkeita.	K-osakkeita	A-osakkeita	Osuus äänimäärästä, %
1. Vauhkonen Reijo	2 852 500	1 339 327	24,28
2. Vauhkonen Heikki	2 957 000	63 953	24,09
3. Virtaala Matti	1 460 000	976 116	12,66
4. Mutanen Susanna	797 500	846 300	7,17
5. Elo Eliisa	477 500	2 479 520	5,90
6. Vauhkonen Mikko	397 500	371 810	3,53
7. Nuutinen Tarja	397 500	277 040	3,46
8. Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen		1 902 380	1,55
9. Suomen Kulttuurirahasto	100 000	340 000	1,09
10. Sivonen Juha	100 000	1 000	0,81

Yhtiön hallituksen jäsenillä ja toimitusjohtajalla on määräysvallassaan yhteensä 4 417 000 K-osaketta ja 1 188 433 A-osaketta eli 36,88 % yhtiön äänivallasta.

Osakkeenomistuksen jakautuminen 31.12.2011	Osakkaita kpl	Osuus %	Osakkeita kpl	Osuus %
Osakkeiden lukumäärä, kpl				
1 - 100	444	8,87	29 660	0,08
101 - 1000	2 346	46,89	1 330 500	3,58
1001 - 5000	1 601	31,98	4 040 266	10,88
5001 - 10000	310	6,20	2 339 085	6,30
10001 - 100000	277	5,54	6 727 010	18,11
100001 -	26	0,53	22 677 449	61,05
Yhteensä	5 004	100,00	37 143 970	100,00

Yhtiön osakkeenomistajat jakaantuivat 31.12.2011 sektorikohtaisen luokituksen perusteella seuraavasti:	Osakkeet, %	Äänimäärä, %
Sektoriluokka		
Yksityiset yritykset	2,59	0,78
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	5,88	1,72
Julkisyhteisöt	5,15	1,56
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	2,54	1,50
Kotitaloudet	83,50	94,29
Ulkomaat	0,34	0,15
Kaikki yhteensä	100,00	100,00

Hallintarekisteröidyt osakkeet 1 536 768 kpl (4,14 % osakekannasta) sisältyvät kohtaan rahoitus- ja vakuutuslaitokset.

Tulikivi Oyj:n omistamat omat osakkeet, 124 200 A-osaketta, sisältyvät osakkeenomistusta koskeviin tietoihin.

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Helsingissä 10. helmikuuta 2012

Matti Virtaala

Juhani Erma

Olli Pohjanvirta

Pasi Saarinen

Markku Rönkkö

Maarit Toivanen-Koivisto

Heikki Vauhkonen
toimitusjohtaja

Tilintarkastuskertomus

Tulikivi Oyj:n yhtiökokoukselle

Olemme tilintarkastaneet Tulikivi Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2011. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyttä, ja siitä, ovatko emoyhtiön hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhtiötä kohtaan taikka, rikkoneet osakeyhtiölakia tai yhtiöjärjestyttä. Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan

olennaisen virheellisyden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen. Käsitteemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Lausunto konsernitilinpäätöksestä

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansain-

välisen tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

Lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Helsingissä 27. helmikuuta 2012
KPMG OY AB

Ari Eskelinen
KHT

Yhteystiedot

TULIKIVI OYJ – TEHTAAT JA TOIMISTOT

Pääkonttori ja Juuan tehtaat

FI-83900 Juuka
Tel. +358 403 063 100
Fax +358 206 050 701
www.tulikivi.com
etunimi.sukunimi@tulikivi.fi
tulikivi@tulikivi.fi

Suomussalmen tehdas

Saarikyläntie 26
FI-89920 Ruhtinansalmi
Tel. +358 207 636 750
Fax +358 207 636 769

Heinäveden tehdas

Rasihontie 3
FI-79700 Heinävesi
Tel. +358 207 636 501
Fax +358 207 636 505

Helsingin toimisto

Bulevardi 22
FI-00120 Helsinki
Tel. +358 207 636 000
Fax +358 207 636 558

Espoon toimisto

Lautamiehentie 1
FI-02770 Espoo
Tel. +358 207 636 820
Fax +358 207 636 877

Tytäryritykset

Kivia Oy
c/o Tulikivi Oyj
FI-83900 Juuka
Tel. +358 207 636 700
Fax +358 207 636 720

Tulikivi U.S., inc.

195 Riverbend Drive - Suite 3
VA 22911 Charlottesville
USA
Tel. +800-843 3473

OOO Tulikivi

1-ya Konnaya lahta 1
197229 St. Petersburg
Russian Federation
Tel. +7 911 831 30 22
Fax: +7 812 334 1601

Osakkuusyritykset

Stone Pole Oy
Kuhnustantie 10
FI-83900 Juuka
Tel. +358 207 636 601

Rakentamisen Mall Oy

TaloTalo
Riihitontuntie 1
FI-01740 Vantaa

Myyntinäyttelyt Suomessa

Lähin jälleenmyyjä Internet-
osoitteessa www.tulikivi.fi

Tulikivi ulkomailla

Benelux
Dutry & Co.
Jagershoek 10
B-8570 Vichte
Belgium
Tel. +32 56 776 090
Fax +32 56 774 294

Italia

Eurotrias S.R.L. – GMBH
Via Max Planck 1
I-39100 Bolzano
Tel. +39 0 471 201 616
Fax +39 0 471 201 689

Itävalta

Neuhauser-Speckstein-Öfen
Bahnhofstrasse 54
A-4810 Gmunden
Tel. +43 7612 744 58
Fax +43 7612 744 584

Latvia

SIA Akmens Krāsnis
Pulkveža Brieža 43
LV-1045 Riga
Tel. +371 6738 1149
Fax +372 6738 1149

Liettua

Kad nebūtų šalita, UAB
Bangų 22a
LT-91250 Klaipėda
Tel. +370 46 256 300
Fax +370 611 41 399

Puola

TECH PIEC
ul.B.Chrobrego 44A
PL 58-230 Niemcza
Tel. +48 74 8376 032
Fax +48 74 8376 032

Ranska

TULIKIVI OYJ
75, avenue Parmentier
F-75011 Paris
Tel. +33 1 40 21 25 65
Fax +33 1 40 21 24 00

Ruotsi

FI-83900 Juuka, Finland
Tel. +358 403 063 100
Fax +358 207 636 120

Saksa

Tulikivi Oyj Niederlassung
Deutschland
Bergstraße 11
D-63589 Linsengericht/
Eidengesäß
Tel. +49 6051 889 0843
Fax +49 6051 889 0845

Slovakia

Talc s.r.o.
Jilemnického 390
SK-976 45 Hronec
Tel. +421 904 945 777

Slovenia

Horizont DOM, d.o.o.
Log 50
SI-8294 Boštanj
Tel. +386 1 251 66 00
Fax +386 7 814 70 23

Sveitsi

Armaka AG
Duggingerstrasse 10
CH-4153 Reinach BL
Tel. +41 61 715 9911
Fax +41 61 715 9919

Tsekin tasavalta

Sumeru Company s.r.o
Finská 1
CZ-10100 Praha 10
Tel. +420 777 718 722
Fax +420 777 771 049

Ukraina

Finno Log Home
ul. Oleny Teligy 8
04112 Kiev
Tel. +380 44 4556 456
Fax +380 44 4404 703

USA

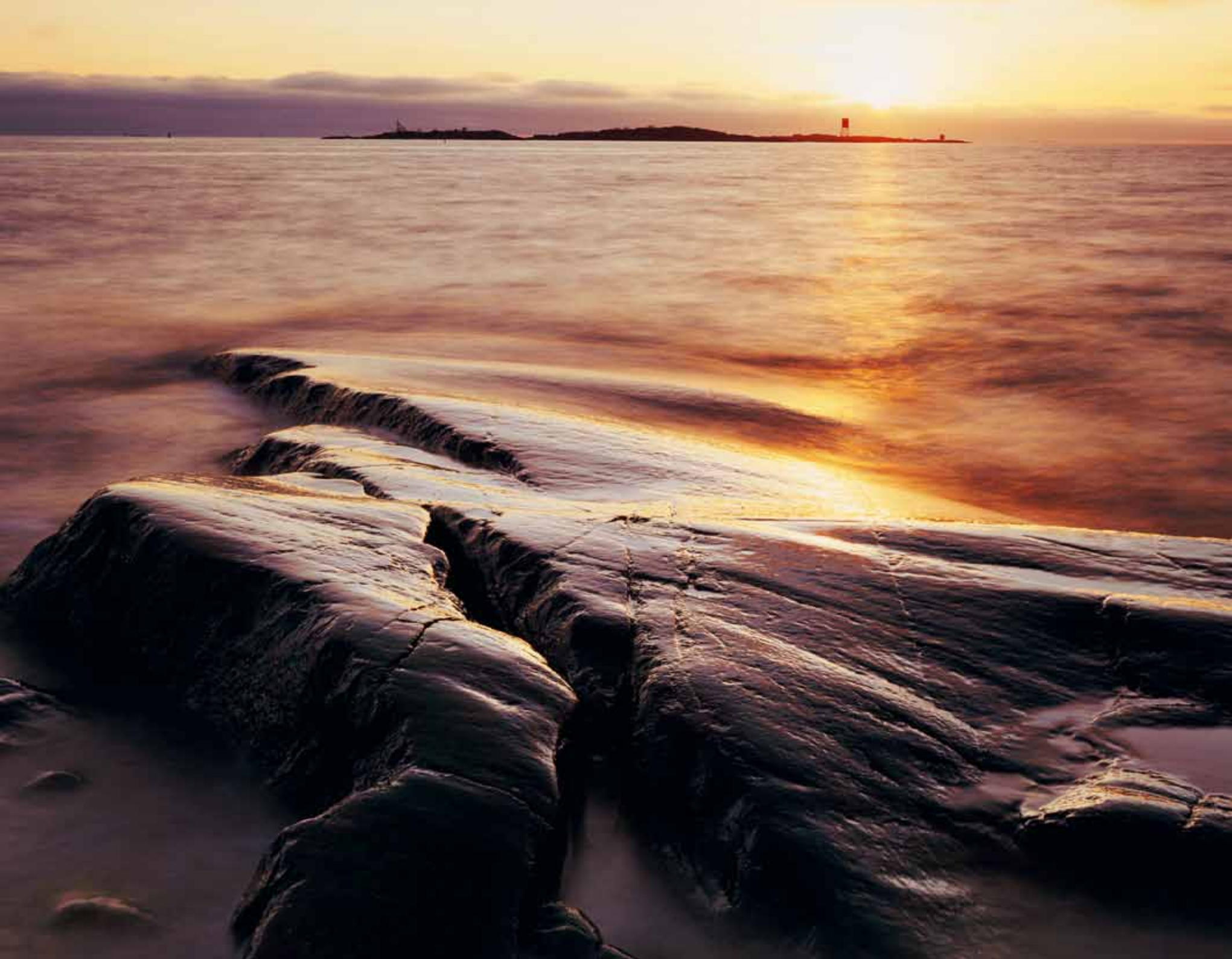
Tulikivi U.S., inc.
195 Riverbend Drive - Suite 3
VA 22911 Charlottesville
Tel. +800 843 3473

Venäjä

OOO Tulikivi
1-ya Konnaya lahta 1
197229 St. Petersburg
Tel. +7 911 831 30 22
Fax: +7 812 334 16 01

Viro

Pihlaka 1 a
11216 Tallinn
Tel. +372 6555 486
Fax +372 6555 487

Tulikivi Oyj, 83900 Juuka, puh. +358 403 063 100, fax +358 (0)207 636 130, Y-tunnus 0350080-1, kotipaikka Juuka, www.tulikivi.com